

BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

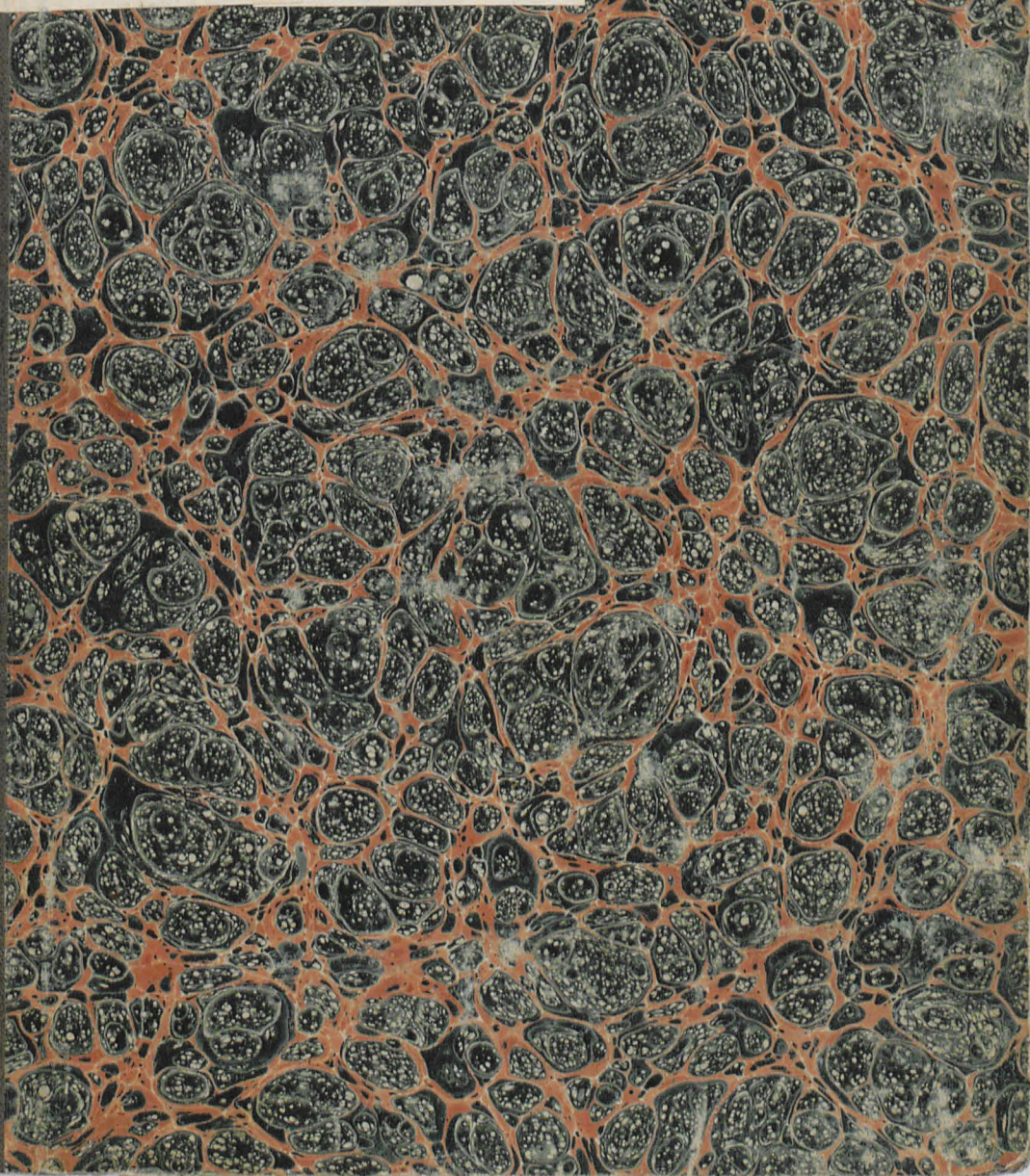
XVII

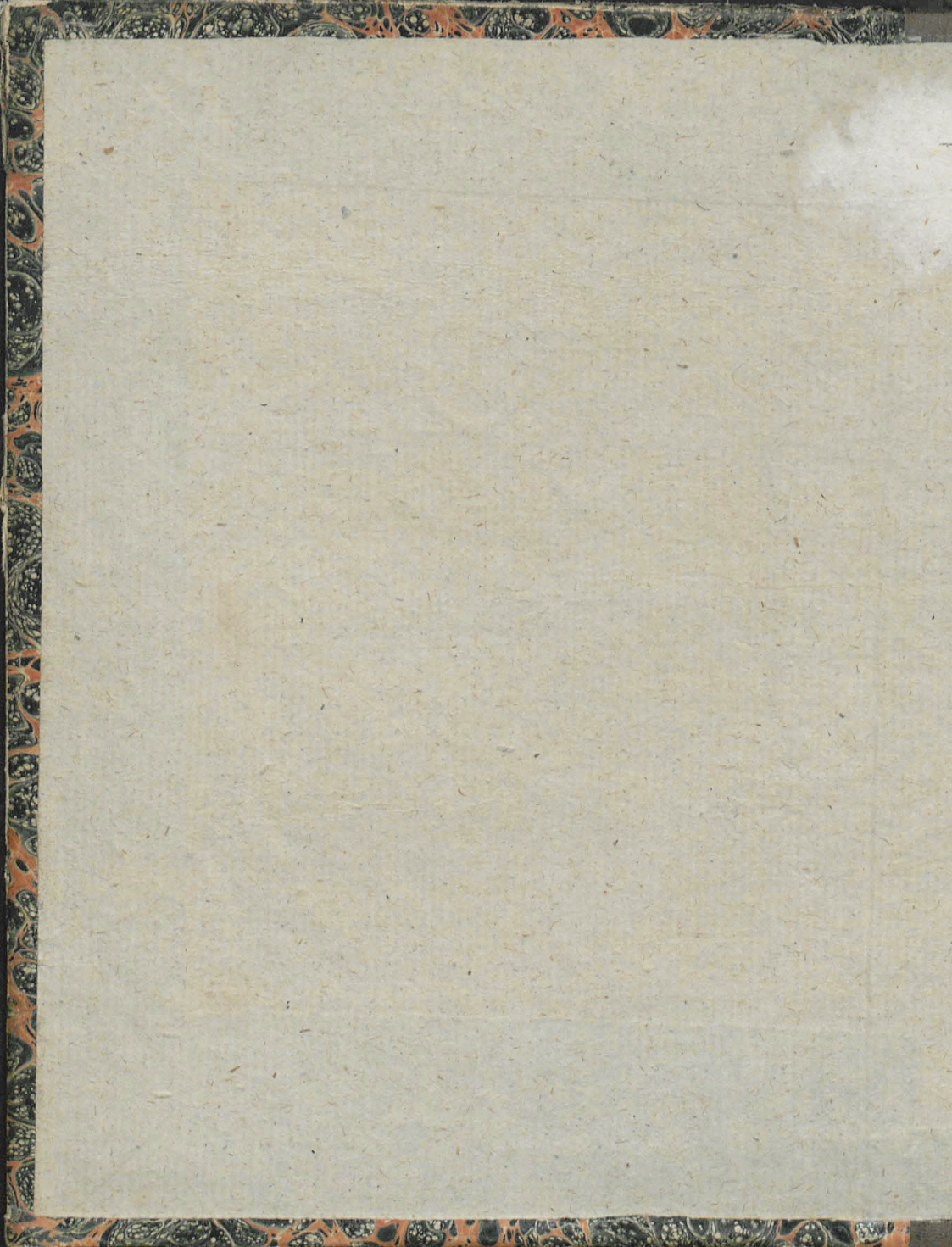
4.245

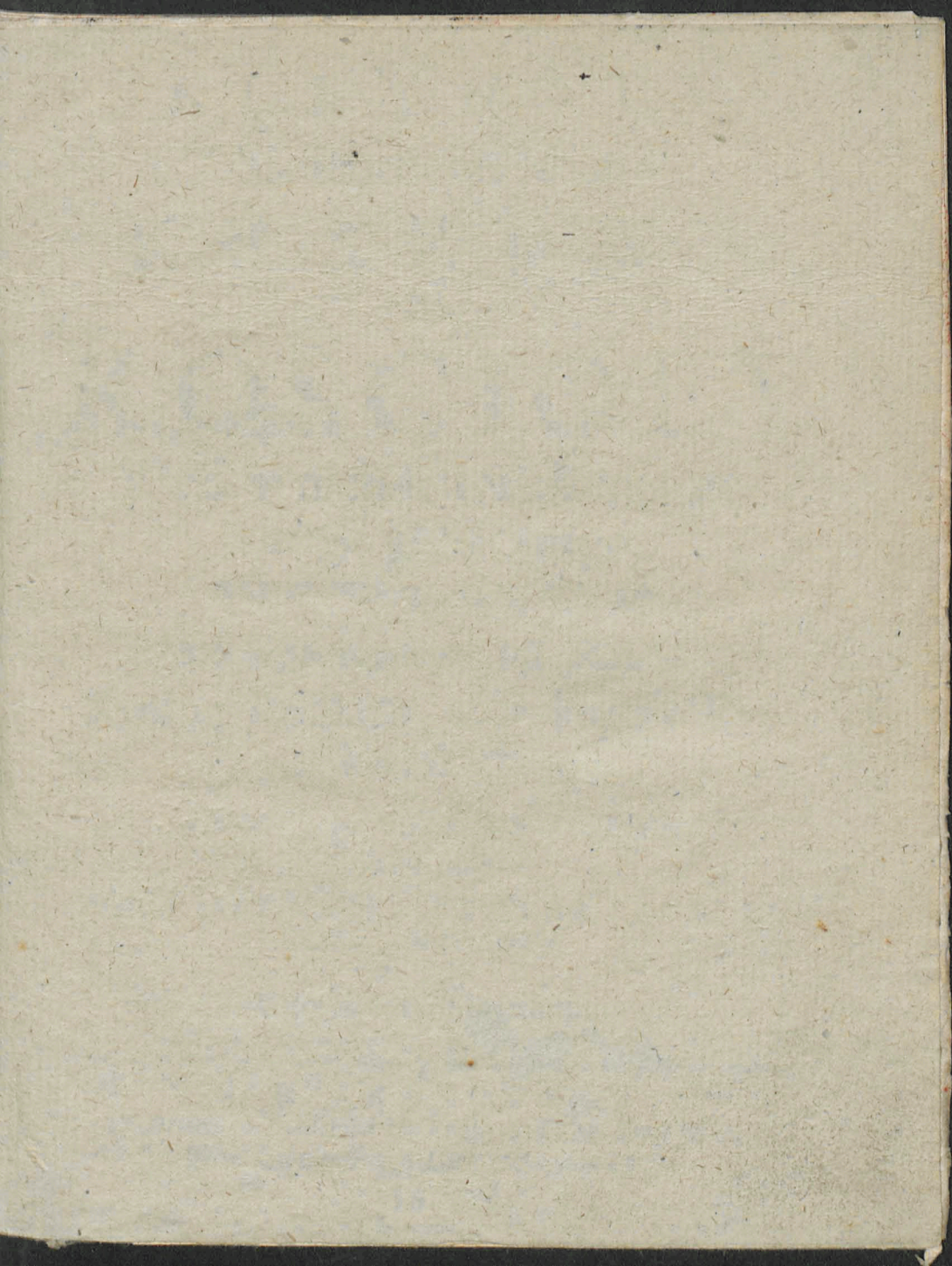
BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

4.246

K L E Y N O T Y
Stołecznego Miasta
K R A K O W A,
Albo
K O S C I O Ł Y,

Y co w nich jest widzenia go-
dnego y znacznego,

K R O T K O O P I S A N E.

Do tego przydany jest Katalóg
Krolow Polskich, y Biskupow Krá-
kowskich.

*Pomtore z pilnością przeýszrane, y do
druku podane*

Przez P I O T R A H I A C Y N T H A P R V S C Z A
Alum: Akád: Krák.

Cum licentia Superiorum.

W K R A K O W I E,
W Drukárni Fránciřská Cezárego, I. K. M. Typographá.
Roku 5. Mitořciwego Látá w Rzymie 1650.

13.457

XVII - 4245 - III

Memu wielce Mćiwemu Pánu y Dobrodźcieiowi,

I. M. X. ALEXANDROWI

Z B R Z E Z I A

B R Z E S K I E M V,

**Kánonikowi Krákowskiemu, Archidyá-
konowi Závichostskiemu, Scholástykowi
Sendomirskiemu,**

SEKRETARZOWI I. K. M.

*Ak stárzy Chrześcíanie Kościoty, y
mieyscá P. Bogu poświęcone w posá-
nowaniu miewáli, mnie wielce M. Pá-
nie y Dobrodźcieiu, że y dzieciom má-
łym blisko nich, á ná Cmentarzu po-
gotowiu, igrác nie dopuszczáli: iáko Pater Antiquita-
tum Lipsius świádczy, przywodzac o tym Obywátelów
Lowáńskich Státut ieden. Templis, ædibusque sacris
honos esto, & ne quis pilam, neué trochum in areâ,
aut circum illa ludito. A mysmy teraz do tákiey o-
ziembłości w nabożeństwie przysli, iż nie tylko orze-*

Przedmowa.

czach rozmaitych w Kościołach, iakoby w domach naszych prostych, rozmawiamy; ale iuz y ukleknac' Pacierze mowiac, wstydamy sie. Ledwie co czapki wchodzac ruszemy; y to raczey tym sie klaniaiac, co ich w Kościele znaiomych widzimy, nizeli obecność Pánska y Domiego swietyśnianiac. W czym nas daleko Schismatycy, y Poganie niemal wszyscy przechodza. Bo w Abissinon, vel mucorem, vel sputum excreare in templis pro insigni flagitio haberi, scribit Alpharesius. V Turkow zaście, y obeyrzec sie nazad, nie tylko z kim rozmawiac, abo sie głośno modlic w Meczezie, powiadaia nie godzi. Y luboby nikogo nie bylo w Moschei, przecie gdy do niey wnidzie kto dziwowac sie, abo tez Rzemieslnik naprawowac co, nie moze iednak głośno nic mowic; bo tam Pána Boga obecnego byc rozumieia, y za miesce swiete v siebie maia.

Zebyśny tedy starych Przodkow naszych swiatobliwych przykladem, Kościoły Pánskie w wiekszey wczciwości mieli, y prawdziwa pobożności Odszczepieńcze wszystkie, y głupie Pogány celowali; dla tego, Miastá tego Stolecznego Kościoły wszystkie porządnie spisawszy, y co w którym za Odpusty, abo Skarby duchowne znayduia sie, iakie Reliquie ss. Bożych, y co za Antiquitates wie-

dzenia

Przedmowá.

dzenia godne, ludziom nabożnym do czytania podać
wmyśliłem. Gdyż nie tylko odlegleyſzy tey zacney Korony
Obywátele, co w Krakowie nigdy, ábo rzadko kiedy
býváia, lecz też y ci co w okolicy mieſkáiac, niemal ná
kázdy targ do niego przyjeżdżáiá, nie wſytko dobrze
wiedza, co ſie w ktorym Koſciele znáyduie, y iáko ſie w
nich nabożeńſtwa odpráwuie. Abowiem tylko przez
nie, dla ominienia blotá, ábo skrocenia drogi przecho-
dza, gdy do Krakowá przyiáda, á cobym nich do wiádo-
moſci, y pobudzenia ku nabożeńſtwu potrzebnego zá-
wieráto ſie, nigdy nie ſpytáiá. A o inſzych Koſciolách,
które ná wſtroniu ſtoia, y Kápicách mnieyſzych ábo od-
legleyſzych, zgolá nic nie wiedza. Wloſkiego tedy na-
rodu przykzádem, ktorzy w Prowincyách ſwoich budyn-
ki wſpániálſe, y Koſcioty wſytkie, wiedzne kſiazke ſpi-
ſawſzy, cudzoziemcom do wiádomoſci podáiá. Tego
Stolecznego Miáſtá mieyſcá ſ. ſpiſawſzy, wſytkiey Ko-
rony Polskiey narodom do czytania y wiádomoſci pre-
ſentuiac, W m. ie ſwojemu Mćiwemu Pánu y Dobro-
dzieiowi ofiáruie. Ktorego miłoſciwey láski y dobroczyn-
noſci, przez ták wiele lat doznanwſzy, iz poſługami moi-
mi umiżonými odwdzięczyć, y ſłowy doſtátecznymi wy-
powiedzieć nie moze, tedy tym przynamney małym w-

Przedmowá.

pomineczkiem oświadczyć, pro acceptis beneficijs grati animi significationem, umyślitem; pomniac náono, co ieden Poetá w tey mátereyey nápisal:

Decet bonum meminisse grato pectore,
Si quid beneficij adeptus est à quopiam:
Nam gratiam quisquis benefactori suam
Studet probare, bene ad merendum hunc prouocat;
Quem verò obliuio capit affectum bonis,
Indignus ille nomine est viri boni.

Przy oddaniu przeto życzliwych moich postug yz działkami moimi, iáko Dobrodźieiswi swoiemu wielkiemu, życzę W. MM. Pánu ná ten nowy Rok wśelkiego błogostawieństwa od P. Bogá, y szczególnego powodzenia, Máiestatu iego ś. pokornie prośac, áby W. MM. P. y Dobrodźieia, vel cum inuidia eorum, quorum prauis moribus semper grauis est vita bonorum, przy dobrym zdrowiu, y pomnożeniu honorow w Kościele ś. swoim, iáko w naydłuższe lata, w protekcyey swoiey Boskiey chować raczył, ná počiechę Przechacnego Domu W. MM. Pána, ná ozdobę wśytkiey Oyczyzny náśey, y ná obronę nam służebnikom swoim życzliwym.
Datum Crac. Anno 1650.

Wm. mego M. Pána y Dobrodźieia

Najniższy slugá

Fránciszek Cezary.

Do Czytelniká Gościa.

SJele zacnych oboygá stanu ludzi przez Krá-
tow przechodza ná miyscá swiete / Kárwariyskie / Cze-
stochowskie y Gidelskie / Czytelniku láskawy; ták z ro-
żnych Prowinciy Krolestwa Polskiego / iáko teź z po-
gránicznych Krolestw / y Państw / á niewiedza o tákich zacnych
Kleynotách w Kráowie / o ták wielu (mowie) ciał Swietych / Re-
likwiách / Obrazách cudownych Kościolow wspománych / Odpus-
stami od Naywyzszych Pásterzow wprzywileiowaných / o Bráctwach
rożnych Duchownych / w ktorých grzesny czlowiek wiele moze ży-
skác / y umárlým pomoc: dla tegoż Czytelniku láskawy / chce ábys
wiedzial o tych Kleynotách zacnych: to iest / o miyscách swietych
w Kráowie / y gdy sie do domu zwrocisz / bedziesz umial drugim
powiedziec / iákiegoś naboženstwa záżył / ná ktorýches miyscách
swietych byl / cos pochwały godnego widzial; to powiádając in-
szym / y sam w sobie wważájac rzeczesz / że Kráow iest drugi Rzym /
bo nie máś żadnego dnia y godziny / w ktoraby czlowiek grzesny
Odpustow nie miał tám pozyskác / Kościoly y miyscá swiete ná-
wiedzájac / á Pácierze mowiac. To gdy uslyszysz niewiádomy / tobie
doświádczonemu zdziwić sie musi: ále ty niebywálce

*Nie myśl, proszę, ogladay oczymá ofstátek,
Zdziwiś się, iáko Swietych ma Kráow dośstátek.*

Przydźże tedy Czytelniku láskawy / ieslić prace y zabawy domowe
pozwalájac / á ogladay / przyznas że ták iest á nie ináczey / ábo teź
pilnie w te Rsiáczeczke weyżrzy: wwierzyś temu / gdy rzetelnie
wszytko zrozumiesz z pociecha twoia. Já tym cie
Pánu Bogu oddáie.

Do Kráowá

Do Krákowá Miásta Stołecz- cznego.

CO ma cna Pálestyná, y sławny Rzym w sobie,
To wsytko niemal znaydzie Cny Krákowie w tobie:
Relikwy Męczennikow Krwia droga oblanych,
Y wielu Świętych z Rzymu do ciebie przystanych:
Cudownych Iezusowych, y z Mátka Obrazow,
Vprzywileiowanych z Odpusty Oltarzow,
Kościołow, y Klastorow, y Braćtw rożnych rożnie,
Ieno wierz, przeczytawszy, byś nie czytał próżnie.

Do tegoż.

MOżesz się godnie z tego śczyć Cny Krákowie,
Iżes jest drugim Rzymem, iako masz przysłowie:
A nie dziw, gdy sławę twa masz między Świętymi,
Zwłaśczá Stolicę máiac Polska między nimi:
Tych iák drogic Kámienie nośi Cna Koroná,
Przy ktorey wespół tobie sława jest obroná.

Stołeczny

Stołecznego

MIASTA KRAKOWA

KLEYNOTY.

PIERWSZA CZĘŚĆ,

W ktorey się opsuie Miasto, y Kościoły iego.

Miaſto Krakow nayſławnieyſze y nayprzed-
 nieyſze w Kroleſtwie Polſkim / ktore ieſt Głowa Ro-
 zony wſytkiey / założone od Krakufa Monarchy / ieſz-
 eze Poganińa / Roku 700. od ktorego to Miasto ma
 ſwe imie. Jeſt zbudowane na miejscu pięknym / rozłożyſtym / w
 gruntach dobrych / nad Wiſła Portowa Rzeka / przy ſkalach / mu-
 rami dwiema mocnymi / wieżami y baſtami / przetopą murowaną /
 wałem grubym / y rzeką Rudawą obtoczone. Ma Zamek twierdzy
 mocney / wielki y wſpianiący / Pałacami przeſławnych Krolow Pol-
 ſkich znaczny / na Gorze ſkalistej Wawel nazwany / w ktorzym ieſt
 Káthedrałny Kościół / kedy Koronacye y Pogrzeby niezwyćiezeni y
 ſwietoſławni Krolowie Polſey ſwe odprawia. Mieſzczańow Krá-
 kowſkich Leſko Czarny wſytkich nobilitował / y wolnoſciami ná-
 dal / Roku 1285. Ma to Miasto w ſobie ludzi wozonych ſtanu roz-
 żnego doſyć / Obywatelow ſwych bázwo wiele / Cudzoziemcow ze
 wſelkiego narodu doſtátkiem / w Kupiectwa y Rzemieſlniki bogáz-
 te: w żywnoſć wſeláką y potrzeby obſite / Ogrody roſtoſne / ze
 wſytkich ſtron Przedmieſcia wielkie. Za Herb używa trzech Wież
 o iedney Bramie / á w niey Orła białego z rozſzerzonymi ſtrzydlami.
 Sa też przyległe temu Miáſtu dwie Mieſcie známienite / Kázi-
 mierz y Kleparz / ábo Florencya / od ſwietego Floryána nazwany.
 Kázmierz Miáſto / ktory Kázmierz Wielki od ſwego imienia zá-
 lożył. Te Miáſta praw ſwych y rády używáia: ieſt y trzecie Miá-
 ſto

sto przeklętych Zbiercow wszytkich Chrześcian Żydowskie / á tych
 jest wielkość niemála / záraz przy Mieście Kazimierskim / ktorych
 takowa wielkość jest / iż sie w s'm mieście zmieszcic nie mogą / y lea
 dwie nie w czarta część miasta Kazimierzá wdárli sie. Co w sobie
 te Miasta máia / porządnie czytay w Jmie Pánskie / poczynaąc na
 przod od Káthedrálnego Kościoła.

Kościół Káthedrálny w Zamku I.

SLuśnie od tego Kościoła początek sie wziąć ma / ktorzy między
 Kościoły Korony Polskiej / y Państw do mey należących / przod
 dek po Gnieźnińskim zdawná otrzymał. Ten jest ná wysokię
 Gorze nazwany Wawel, w Zamku kořtownie y pięknie / mocnie y
 kształtnie zmurowány / hoynie nádány; ná koniec / wielá swiętych
 Pátronow Polskich / Ciałami y Relikwiámí dostátne w bogácony.
 Záłożony jest z tytułem Arcybiskupim od Miecysława / Pierwszego
 Kázyciá w Polsce / ná część y ná chwale Pánu Bogu / y Meczem
 níkowi tego swiętemu Wácláwowi / Roku Pánskiego / 866. po
 tym od Bolesława Krzywoustegó Krolá Pierwszego w Polsce roz
 przestrzeniony. Náostaték / gdy ogniem zepsowany byl / zá stárá
 niem B. Nauklera Biskupa Král. z domu Otfa / y Kápituły tego /
 tym kształtem iáko teraz jest / zmurowány; Roku 1320. á potym
 wieku teráznieyszegó od Biskupow sławney pámieci / Bernatá Mácies
 iowskiego / Kárdynalá y Biskupa Krakowskiego / Piotrá Tylickie
 go / Marciná Szyskowskiego / Biskupow Krakowskich / Cmentar
 rzem y posádzka ná nim odedzwoiámi kámiennymi y mármurowemi /
 y sam Kościół wszytek wewnątrz wielkim kořtem odnowiony; Ob
 rázami / Historiámi s. Stánislawa / y s. Wáclawa / do kólá bár
 zo kořtownie przyozdobiony / od Krolow / Książat / y Pánow os
 boygá stanow dostátne w bogácony / z przyczynieniem Káplanow /
 y z przymnoženiem chwały Bozey. Jest przy tym Kościele Biskup /
 Suffrágan / Prálatow šest / Kánonitow trzydziesci / Togámi
 fárby siólkowey zwierzchu / á ze spód kármázynowey bárzo pozor
 nie

Kościół y Kleynoty.

nie przyozdobieni / z konsensu y nądania Najwyższego Pasterzá
 VRBANA VIII. Wikaryow trzydzieści / Mánfionarzow pie-
 tnaście / Psalterystow szesnaste / y innych ; ták / iż w każdy dzień
 niemal sto Mszy odprawuie sie. Jest też y Szkoła / ktora ma swego
 Mistrzá / Bákalarzá / Kántora / Młodzience / y zaki do spiewa-
 nia kościelnego. W tey Szkole jest Káplica / w ktorey Sacrum
 odprawuia ná czasy pewne / dla chorych Studentow / y inszych
 szkolnych. Są też przy tym Kościele Swiatnicy ábo Poddáni do
 dzwoniemia / y inszych poslug kościelnych. Jest ich záwsze czterey /
 á ná swietá wielkie bywa ich ósm. W tymże Kościele jest Oltar-
 zow kilkádzieciát / z nądaniem od roznego stanu. Przeto w tym
 Kościele chwala Pániska we dnie y w nocy w spiewaniu nie ystáie /
 Godziny de Tempore, o Naswietsey Pánnie Máriey / y o swietym
 Krzyżu odprawuia. A gdy to odprawuia / nástepuia záraz Psalterysto-
 wie we dnie y w nocy spiewáiac / oprócz tego czasu / gdy Msze y Go-
 dziny spiewáia / ktorych Mszey spiewanych dziewiec ná każdy dzień
 sie odprawuie / okrom czytanych / á dziesiata w Sobote o Poczec-
 ciu Pánny Máriey.

Pierwsza Msza spiewána o s. Troycy / w Káplicy tegoż imienia
 y przezwiska / od Krolowey Zophiey żony Jágielowey / Mátki Ká-
 zimierzowey / fundowána ; te Seminárystowie spiewáia. W tey
 Káplicy jest Grob ozdoby Piotra Tylickiego / Biskupa Krák.

Wtóra Msza o s. Krzyżu / w Káplicy tegoż imienia y przezwi-
 ská / fundowána od Kázimierzá Trzeciého / y Zelzbiety Malzonki
 iego Rodzicow wielu swiatobliwych / to jest / s. Kázimierzá / Ja-
 ná Olbrychtá / y Zygmunta Pierwszego / Krolow Polskich / y Fry-
 deryká Kárdynalá.

Trzecia Msza zá Umárle / ktora spiewáia Psalterystowie w gro-
 bu Jágielowey / ktory jest miedzy filarami po lewey stronie / idac do
 Grobu s. Stánisláwa / od Krolowey Jádwigi żony iego nądána.

Czwarta Mánfionárska o Pánnie Máriey / w Káplicy Krolá
 Stephána / od Zawisze Biskupa Krakowskiego fundowána.

Piata w Káplicy Krolowskiej / pod tytulem Zwiástowania

Nasświetsey Panny / rzeczona Rorate, od tegoż słowa poczynając / fraktem odprawiają. Fundowana od Krola Zygmuntá Pierwszego / y Anny Krolowey Cezki tego.

Szosta v Grobu s. Stanisława / w Poniedziałek o ss. Aniołach / we Szode o s. Stanisławie / w Piątek za Umarsk. Fundowana od s. pamięci Marcina Szyskowskiego Biskupa Krak.

Siodma, we Czwartek tylko w Káplicy / gdzie stoi Nasświetsy Sakrament / o Nasświetszym Sakramencie / ktora Wikaryowie solenniter záwsze z Prozą spiewają / z Fundacyey J. M. X. Lukajá Dąbskiego / Kánoniká Krakowskiego.

Osmá w Káplicy tytułu Nasświetsey Panny Snieżney / o Poczeciú Nasświetsey Panny we dni Sobotnie spiewána. Fundowana od Kiedzá Gárwáskiego / Kánoniká Krakowskiego / Jálmuzniká wielkiego.

Dziewiata Kána Msa / v Grobu s. Stanisława / ktora spiewają ná każdy dzień Wikaryowie.

Dziesiąta Msa v Wielkiego Oltarzá w Chorze. W tymże Chorze Magister Capella z Muzyką swą / ták Wokálistow / iáko Instrumentálistow różnych / w każdą Niedziela y Fest Msa s. y Nieszpor odprawiają. Fundowana od Piotrá Tylickiego / Marcina Szyskowskiego / Biskupow Krakowskich ; tákże y od Przesacney Kápituły Krakowskiej. Przy tym wielkim Oltarzu nie godzi się Msey odprawować inszym Káplanom / tylko sámemu J. M. X. Biskupowi / Suffragánowi / y Kánonikom Krakowskim.

Káplice w tymże Kościele Káthedralnym.

Pierwsza v dziwi zachodnich po lewey rece / pod tytułem swiętey Troycy / fundowana od Krolowey Zophiey / ktorey ciało tu odpoczywa w grobie kamiennym. Jest tu w tey Káplicy Relikwiy Swiętych Bozych dosyc / Appáraty kosztowne / dostatecznie spráwione od teyże Krolowey. Jest y grob wielce bogobojnego Piotrá Tylickiego / Biskupa Krakowskiego / defensorá y Jálmuzniká

mużniká Spitalow/ Klastowow/ Káplánow wboгих/ dawce szczo-
drobliwego/ ktoremu Pan Bog niech odplaca/ ten byl po wielkiej
części pierwszym ozdobicielem tego Kościoła.

Wtora Káplica pod wschodem/ tytułu śś. Młodziankow/ gdzie
jest grob PP. Synzewow z Rogozná/ Fundatora téy Káplicy/ w téy
Káplicy są znaczne Reliquie śś. Niewinniatek.

Trzecia Káplica nád taz Káplica ś. Stániśláwá/ do ktorey po
wschodách chodzić/ w téy Głowa ś. Stániśláwá bywa wystáwiona
ná swiéta tego.

Czwarta przed Kápitularzem swietego Nikołaia/ gdzie grob
jest PP. Moskorzewskich y Kámienieckich/ nákoniec Oltárzem no-
wym przez X. Adámá Szyskowskiego/ Kánoniká Krákovskiego/
przyozdobiona.

Piata Mácielowskich / tytułu Pánný MARIÉY Snieżney/
kratą mosiężną záwárta. W téy jest grob Samuela Mácielows-
kiego/ Biskupa Krákovskiego/ y Bernátá Mácielowskiego/ Kár-
dynála y Arcybiskupa Gneznienskiego/ nád którym Kápelusz Kár-
dynálski wisi/ przed Oltarzem siebrna lámpá ystáwnie goráiąca jest/
tamże Obráz S. MARIÆ MAIORIS dla przytomności lástki Bozey/
y pociech/ ktore od tegoż ludzje odnośa/ pieknymi y kosztownymi
wotami ozdobiona.

Szosta swietego Máciela/ z gruntu wymurowána od Andrze-
sia Lipkiego/ Biskupa Krákovskiego/ y iego grobem ozdobiona
mármurowym y Fundacyą.

Siodma swietego Wáwrzynca/ wšytká ozdobiona przez X.
Stániśláwá Szkárszewskiego/ Szkolástyka Krákovskiego/ między
Káplicami swietego Máciela y swietego Wáwrzynca. Jest Obráz
Chrystusa Pána/ statury iego iáko naysilniey mogło być wymálo-
wány: ma swe Odpusty wprzywileiowane/ kto tu odmowi pieć Pa-
cierzy/ y tylož Pozdrowienia Anielskiego/ te Odpusty otrzyma/ dla
wielkiej wczciwości swiece przed nim zápaláią ludzje nabożni.

Osma śś. Kosná y Damiána/ PP. Żebrzydowskich/ kratą mo-
sieżną záwárta. W téy jest grob Andrzeia Żebrzydowskiego/ Bi-
skupa

Stupa Krakowskiego/ y Mikolaja Woiewody Krakowskiego/ Fundatora Kalwaryey przy Zebrydowicach. W tey Kaplicy w swietata wroczyſte wkazuje pulgwozdzia/ ktorym bylo ciało Chrystusa Pana do trzydziestu przybite/ w teyże Kaplicy Szkoła Zamkowa Salve odeprawuie nakazy dzien. Ziedney strony tey Kaplice iest grob Tomasa Strzempinſkiego/ Biskupa Krakowskiego/ z drugiey Jana Rzeszowskiego: przeciwy po prawey stronie ku Oltarzowi wielkiemu iest grob Wladyslawa Lotietka Krola Polſkiego/ przy ktorym iest grob kamienny. Przy drzwiach Zatrystey iest Oltarz/ Obrazem Umeczenia Chrystusa Pana slawny/ przez cuda czeste y wielkie/ ktorych nabożni ludzie doznawaja. Tradycya pewna iest/ ze do Błogosławioney Jádwiigi Krolowej Polſkiej/ zony Jagielowej/ Corti Ludwika Laisa Krola Polſkiego y Węgierskiego/ mawial: y reke do niey sciagal iakoby na błogosławienstwo/ gdy ſie modlila przed nim. Te y nabożney y ſwiatobliwie żyjacey ciało odpozywa przed wielkim Oltarem po lewey rece. Wspominaja icy wczynki dobre/ miłosierne/ y cuda/ Crom: lib: 16. fol: 328. Bielscius: lib: 3.

Tenże Oltarz Krucifixu iest wprzywileiowany od Stolicy Rypostolskiej za Umartych/ z wybawieniem iedney dusze z Czysca/ za ktora ſie Miſa odprawi. U tegoż Oltarza sam Obraz iest ſtruktury wyborney/ ſnyczerska robota zrobiony/ y ſwietnie pozłocony. Tablica ſieczeroſtebna wielka/ na lości w zwyż siedem/ a w ſerz pulczwartá/ a na tey iest wyrobiona Zistorya Neki Pánſkiej/ za staraniem y nakładem J. M. E. Woyciecha Serebrynſkiego/ Kanonika Krakowskiego. Przed tym Oltarzem w ziemnym ſklepie odpozywa ciało wielkiej potory/ życia ſwiatobliwego/ miłosiernych wczynkow/ prac Kościelnych pełnego/ Wielebnego K. Thomasa Oborskiego/ Biskupa Łódzieckiego/ Suffragana Krakowskiego/ zmarlego Roku 1645. dnia 4. Lipca.

Dziwiata Kaplica na wschod ſlonca s. Kátharzyny Umeczeniczki/ kratá moſiezna zawarta; w tey grob marmurowy/ Piotra Gómrata/ Arcybiskupa Gnieznieſkiego/ oraz y Biskupa Krakowskiego.

skiego. Ktora J. M. K. Jerzy Grochowski / Kanonik Krakowski /
odnowił marmurem y Obrazami przyozdobil.

Dziesiąta za wielkim Oltarzem Mianstionarska / w ktorey z daw-
na Anna Granowska z Pilze Jagielowa żona pochowana iest /
także Jan z Kądlic Biskup Krakowski. Potym grobem Krola
Stephana z wielu miar ta Kaplica byla ozdobiona. A znowu
w Roku Panskim 1649. z szkodliwosci s. pamieci J. M. K.
Woyciecha Serebrzynskiego / Kanonika Krakowskiego / srebrem/
marmurem / y brata mostiezna ozdobiona / do ktorey Tabernacu-
lum Venerabilis Corporis Christi, także Antepedium barzo ko-
strowne szeroszebne do Oltarza sprawil. W ktorey Kaplicy trzy
szebne lampy wisza / ogien w sobie ustawnie mairace / z Korona /
z Jablkim / y Berlem Krolewskim. Tegoz Roku J. M. K. Lu-
kasz Dabki Kanonik Krakowski pare lichtarzy wielkich szebnych do
teyze Kaplice sprawil. Miedzy tymi Kaplicami sa Oltarze barzo
pietne / s. Agnieszki / s. Wincentego / y s. Anny / z obu stron przy-
wiesciu do Kaplice / sa Oltarze barzo pietne y nabożne / sprawione
kostem K. Jakuba Ostrowskiego / Kanonika Krakowskiego / a prze-
ciu tymze tegoz ciadlo w grobie odpoczywa / przy tym nie daleko w
tyle wielkiego Oltarza iest grob Jana Choinskiego / Biskupa Krak.

Jedenasta tytułu s. Thomasa / Biskupa Kantuarijskiego /
Piotra Tomickiego / Biskupa Krakowskiego / mostiezna brata za-
warta / grobem marmurowym dostatkim kostrownych Apparas-
tow tegoz Biskupa przyozdobiona y vbogacona.

Dwunasta tytułu s. Jana Ewangelisty / Jana Grotá / ku
poludniowey stronie / zleka swiatobliwego / w ktorey ciadlo tegoz
B. Biskupa odpoczywa; także Walentego Debinskiego / Kasstel-
laná Krakowskiego; przy tey Kaplicy lezy ciadlo Stánistawa Bor-
ká / Dziekana Krakowskiego / Jalmuznika wielkiego / ktory na 30.
Studentow ialmuzne zostawil z pewney fundaciey / y dom Wiká-
ryom (Borek nazwany) porzadnie zmurowac dal.

Trzynasta Kaplica SS. Corporis Christi, Jana Olbrachtá
Krola Polskiego / ktorego tu iest grob: Na ta Kaplica Relikwiy
swietych

świątych piękny dostatek / między innymi jest ciernie z tej Korony
cierniowej / którą Chrystusowi Panu na głowę wtoczono / tegoż
Pana Krwią przegradzają skropione / w tej też Kaplicy Sakra-
ment Ciała y Krwi Pańskiej przez Oktawę tegoż świętą bywa /
przeciw tej tu gorze wielkiemu Ołtarzowi jest grob Kazimierza
Wielkiego Króla Polskiego / y z Ołtarzem dobrze fundowany.

Czternasta ś. Jana Chrzciciela Kaznodziejska / Panow Ko-
ścieleckich / w tej leży ciało Jakuba Jądziśki / Biskupa Krak. człek
we wszelkie cnoty ozdobionego / który Bursę Jeruzalem reformo-
wał / y fundusz na 30. Studentow uczynił. Tą Kaplicą za staras-
niem J. M. K. Aleksandra z Brzezia Brzeskiego / Kanonika Krak.
iako Prokuratora tegoż Biskupa / kołtem niemalym w kolo / marmu-
rem czarnym y różnym / pięknym sędzona y sporządzona kształtem.

Piętnasta Pożęcia Nasświetsey Panny Penitencyarska / w tej
jest grob Jana Konarskiego / Biskupa Krakowskiego / ten Peni-
tencyarze Pisma śś. Doktorow fundował / ciało jego odpoczywa
w kamiennym grobie.

Szesnasta tytułu Wniebowzięcia Nasświetsey Panny / rzeczoz
na Rorate, Krolewska / wedle drzwi południowych / złocistym dą-
chem w karpiowa luske zrobionym nakryta / odpoczywają tu ciała
Krolow Polskich / Zygmunta Pierwszego / Anny Corcki / y Augusta
syna jego. Także Zygmunta Trzeciego / y Małzonki jego / wspol
z potomstwem / Władysława IV. Monarchy / w boiu y w pokoju
wielce sławnego ; ktorzym niech Pan Bog da wieczny покой / ozd-
biona jest grobem marmuru czerwonego tych światobliwie zmar-
łych Panow ; ma Ołtarz srebrny / z konterfetem żywota P. Jezusa /
jest y Relikwii Świątych Bożych niemalý dostatek / kleynoty dro-
gie / Apparaty kosztowne / a fabryka sama przez sie wspominała y po-
zorna / Krolewskie dzieło pokazująca / ma swe wielkie Odpusty
czasow swych.

Siedmnasta Kaplica / w druga stronę drzwi południowych / w
tej przedtem było Ciało ś. Stanisława / wkazują tu Reke jego z pier-
ścieniem we dnu wroczyste y Stącyce. Przy teyże Kaplicy jest grob
stary

Kłary ś. Staniława / kořtownie niegdy przez Zbigniewa Oleń-
ckiego / Rządynała y Biskupa Krakowskiego sprawiony. Tu w tey
Kąplicy odpozywa ciało B. Jana Prándory Białaczewskiego /
Biskupa Krakowskiego / podniesione Roku Páńskiego / 1639.
dnia 7. Czerwca / za staraniem tego Biskupa / Kánonizácyá ś. Stá-
niłá wá sie stała / y on cudem wielkim wstawiony.

Osmnařta Száfránecowska pod dzwonami / tá do Collegium
Iuristarum iest inkorporowana od teyże Fámiliey Potomków. W tey
odpozywa ciało Mácieia Niechowity / Kánoniká Krakowskiego /
Medyka y Historyka / ciekawe wřem nie nágánionego żywota /
Jálmuzniká wielkiego / zmarłego Roku 1523. w teyże odpozywá-
iá ciała wielu y wielce Źwiatobliwych Doktorow / Professorow Aká-
demiey Krakowskiej.

Dziemnařta Kąplica Tytulu Czyszcienia Naswieszey Pán-
ny / Máriey Pánow Rozycow / krata miedzina závártá / od Philis-
pá Padmiewskiego / Biskupa Krakowskiego grobem tego ozdobia /
w tey też Kąplicy Chrzesť Źwiety odpráwiá.

Dwudziesta Krzyżá Źwietyego / podle drzwi zachodnich po pra-
wey rece; w tey iest grob mármurowy Kázimierzá Trzeciiego Krolá
Polskiego / y grob Źelzbiety Kátusánti Fundatorki tey Kąplice :
ma tá Kąplica Reliquiy Źwietych obfitość niemála / y ápparátow
kořtownych dostátek.

Dwudziestá pierwsza Kąplica Władysława Jágiellá Krolá Pol-
skiego / miedzy filarami krata żelazna závártá / leży tu w grobie ciało
tegoż Źwiatobliwego Krolá / Oltarz ma nowy od K. Jákubá
Náymána I. V. D. Kánoniká Krakowskiego zbudowany; námálo-
wano ná nim / iáko Krol Jágielo Litwe przywozi do Chrztu Źwie-
tego / y Jádwigá Krolowa / ktora tákże też Litwe do Korony ie-
dnoczy / Akádemia Krakowska y Psalterystow funduie / zc.

Dwudziesta wtora Kąplica Źwietyego Staniława w poysřzodku
Kościóła / naprzod od Krolá Zygmuntá Pierwszego zbudowana / y
y srebnym Oltarzem / ná ktorym żywot y śmierć ś. Staniława w
Figurách sie reprezentuie / ozdobia. Tu też ciało Przewiełbne-
go Meczem

go Męczenniká świętágo Florianá odpoczywa. W tey iest grob
 s. Stánisláwá / tá potym zástárániem J. M. K. Marcína Szy-
 skowskiego / Biskupá Krakowskiego / nowo z gruntu wielkim ko-
 stem y strukturą przedziwnie piękną wyśtáwiona (ze też y záledwie
 w Chrześciánstwie temu podobna moze być widziana) Naprzód
 tedyma gradusze z czarnego mármuru / ná ktorých oblistwowánie
 ná bálásách stoi: w rogách zás cztery Postumentá / káždy z nich oraz
 słupy w sie Koryántowe bierze / ieden mármurowy / á dwa mosięzne
 złociste: te trzymáią Kems mármurowy bázno oz dobiony / ná kstalt
 Kátáfáktu / wysoko áz pod sámo sklepienie kóścielne wyniesiony / ná d
 Kemszem Kopolá ábo dách tey Káplice w kárpioną luskę z miedzi
 złotniczą robotą pozłocony: w rogách słupow Kemsowych ná wierz-
 chu dáchu sá obrázy mosięzne złociste odlewáne Pátronow Polskich /
 ná d tymi zás wyżej we czterech rogách tákże dáchu / sá czterech E-
 wángelistow Obrázy / tákiegoż wizerunku pod Kemszem frámbugi
 cerklowe / w ktorých kraty zelázne / smelcem lázurowym kwiatami
 złocistemi / tákże y Herbami Biskupow Krakowskich ozdobione sá
 okolo tego grobu iest listwa mármurowa z mosięznymi bálásámi /
 w poyśrodku czerwonym mármurem sádzona: stol ábo Oltarz z
 czerwonego mármuru / ná ktorým Anyołow cztery z odlewánego
 srebrá nowá trunne szezersrebrná trzymáią: te spráwili s. pámieci
 Zygmunta Trzeci Krol Polski / á w tey druga srebrná y trzecia szezera-
 złotá / w ktorey iuz ciálo Przewielebnego Chrystusowego Męczenni-
 ká s. Stánisláwá / Biskupá Krakowskiego odpoczywa. Przy tey
 trunnie ná Oltarzu stoi Obraz odlewány srebrny tegoż świętego z
 Obrazem / tákże srebrnym Piotrowiná wskrzészonego. Ná d Oltar-
 zem zás y po srodkách sá wotá złote / srebrne / y inše rożnych ludzi
 stanu wselkiego / ktorzy w potrzebách swych osiárniąc sie do tego
 świętego / pociechy odnóšili / y záwše prośacy odnóšá. Sa też po-
 stáwione przed tym Oltarzem lichtarze srebrne / kstaltem chedogim
 y kóstem wielkim spráwione / ná czesć y ná chwale Pánu Bogu / y
 wsz ktem Swietym / od K. Woyciechá Serebrystkiego Kánoniká Kra-
 kowskiego / dáne. Tu Krolowie Polscy / y Hetmani waleczni cho-
 ragwie

ragwie z nieprzyjaćiol / Turczyná / Wolochá / Tátárzyná / y z inſzych /
 zwycięstwo otrzymawſzy za przyczyną tego ſwiętego / zoſtawia. Sa
 też y lámpy ſtebne ná ozdobe y wczciwość temu ſwietemu ſwiá-
 tlem opátzzone. Pierwſza od Wincentego Rádľubká / Biſkupá
 Krákovſkiego. Druga od Władyſława Czwartego / Koronowaneg
 Krolá Poľſkiego / ozdobnie koſtem niemálym zrobiona. Trzecia od
 P. Stániſława Gárwáſkieg / Káſtellaná Plockieg / Staroſty Go-
 ſtyńſkieg / y inſzych wiele. Pod tym Grobem ſ. Stániſława ieſt grob
 ziemny / ktory gdy otwierano Roku 1630. náleżono ciało z wonią
 wielką w trumnie kámienney. Trádicya pewna ieſt / że to ciało ieſt
 Błogoſłáwionego Naroná Opátá Tynieckiego / ſiódmeo y oſtá-
 tniego Arcybifkupá Krákovſkiego : przy tym ieſt grob podle filará
 z nagrobkiem / żelázná krata obwárowány / J. M. X. Marcina
 Szylkowskiego / Biſkupá Krákovſkiego.

W Chozie Oltarz wielki Meki Pániſkiej / naprzod od ſ. pámie-
 ci Krolá Zygmuntá I. ozdobnie y koſtownie oddány ; potym od J.
 M. X. Piotrá Gebickiego / Biſkupá Krák. de noua radice ozdo-
 bnie y wydatnie wſytek złociſty wyſtáwiony / przed ktorym Lichtarze
 ſtebne wielkiey ozdoby y koſtu od X. Andrzejá Luksomſkiego oddá-
 ne / ná czéſć y ná chwale Pánu Bogu wſzechmogacemu / ſa y lám-
 py koſtowne ſtebne : tákże też y Koroná koſtowna ſtebna od X. Ale-
 xándrá z Brzeſia Brzeſkiego / Kánoniká Krák. przed tymże Oltar-
 rzem ieſt záwieſzona. Wiſá też y Kápeluſe czterech Kárdynalow
 y Biſkupow Krákovſkich ; Fryderyká / nád grobem moſiadzowym /
 ze ſtopniow wypuſzczonym. Zbyſká Kárdynalá / tákże nád iego
 grobem. Jerzego Rádziwila / ktory w Rzymie umárl Roku 1600.
 y Oycow Jezuitow al I E S V pogrzebiony ieſt. Janá Olbráchtá
 Krolewicá przed wielkim Oltarzem / przy Oltarzu (iáko ſie wyſzey
 rzekło) Káplani poſtronni nie celebruią / tylko Arcybifkup Gnieź-
 nińſki / Biſkup Krákovſki / y z Kánonikámi ſwemi. Jeſt ná tym
 Oltarzu ſezeroſtebny Oltarz / przenieſiony z ſtárego Oltarzá ſ.
 Stániſława / ieſt y inſzych Oltarzow po rożnych mieyſcách y filar-
 rách niemály dóſtátek / á wſytkie ochedożnie / koſtownie / y dóſtá-
 tecznie

tecznie fundusami opatrzone. Odprawia sie w tym Kościele Starye siedmiu Kościołow Rzymskich / z Odpustami tymi co y w Rzymie / ktore są aplikowane siedmiom Kościołom Krakowskim. Te wprosil naprzod s. pamięci K. Marcin Szyskowski / Biskup Krak. y Należytego Pasterzā V R B A N A VIII. Roku 1 6 2 1. dnia 14. Lutego / a powtore znou od tegoż wzywz mianowanego Oycā s. V R B A N A VIII. są prolongowane / za wproseniem y staraniem K. Jakubā Jądziłā / Biskupā Krak. y ludziom opowiedziane Roku 1 6 3 8. dnia 22. Lipca: ktore to 7. Kościołow / y w nich Oltarze / są na końcu tey ksiązki specyfikowane. Jest też przy tym Kościele dostātnie fundowane Seminarium dla młodych Kapłanow / od Jerzego Kądziłā / y Bernatā Mācieiowskiego / Biskupow Krakowskich y Kārdynalow: tym rządzi Kāpitulā Krakowska. W skārbie Kościelnym jest też co widzieć tu podziwieniu / iāko Krzyżow złotych / srebrnych / w ktorzych dzewo Krzyżā s. jest // y inszych Relikwiy swietych wielki dostātek: a te Krolowie Polscy / Ksiāzeta / Biskupi / temuż Kościołowi sprawiwszy / dostātnie y ozdobnie oprawnne w kleynoty dārowali: są y Insuly Biskupow Krakowskich rozne y bogāte / miedzy tymi jest stāra / ktora s. Stānislaw nā głowie swey miewal / gdy Ofiārę Przenaswietszā P. Bogu oddawal: druga kostowna / od J. M. K. Andrzeiā Lipskiego / Biskupā Krakowskiego dāna / k temu Relikwie s. y godne widzenia w tym Kościele Kāthedralnym te są:

S. Andrzeiā Apostolā 30. Listop.

S. Albinā Meczennikā 1. dnia Mārca swietero iego.

S. Augustinā Doktorā Kościelnesgo / 28. Sierp. swietero iego.

S. Alexego Wyznawce 17. Czerwcā swietero iego.

S. Ugāty Meczenniczki 5. Lut.

S. Antonini Meczenn. 17. Wrzes.

S. Bārtłomieiā Apostolā Kerkā / 24. Sierpnia.

S. Bernārdā Wyznawce 20. Sierpnia swietero iego.

S. Bārbāry Panny y Meczenniczki 4. Grudnia.

S. Bonifācego mecz. 14. Māiā.

S. Brigidy Krolowey Szwedzkiej 8. Pādzienikā.

S. Brykcego Kerkā.

S. Chryzogonā m. 24. Listopada.

Cierniez Borony Pānskiej w Wielki Piątek.

S. Cyry

S. Cyryaká meczen. 8. Sierpniá.
 S. Konstantego meczenniká.
 Drzewo Brzyżá s. 3. Máia y 14.
 Wrzesiá.
 S. Dorothy Pánn y meczenniczki 6. Lutego.
 SS. Chryzántá y Sáriusá meczennikow! 1. Sierp.
 S. Ewstáchiego meczenniká.
 S. Euberego meczen. 28. Listop.
 S. Eumeniego meczenniká 12. Wrzesiá.
 S. Egidziego Wyznawce 1. Wrze.
 S. Floriáná meczenniká ciáto/Pátroná Krolestwá Pol. 4. Máia.
 S. Felicitarýusá 131 Listopadá.
 S. Feliciusá meczen. 30. Sierp.
 S. Faustyná meczenniká 19. Lipcá.
 Swodz Páński w Wielki Czwartek Krolowi Władystáwowi od Wrsiná Kárdynalá dárowány.
 S. Gereoná meczen. 10. Pázdź.
 S. Hippolitá meczenniká Sierp.
 S. Hermetá meczen. 28. Sierp.
 S. Hiácynthá Wyznawce 20. Sierpniá.
 S. Hermáná Wyznawce
 S. Janá Chrzcicielá 24. Czerwcá.
 Czelusé 3 vst.
 Jedenáście tysiac Dsiwic 21. Pázdzierniká.
 S. Jakubá Apostolá 25. Lipcá.
 S. Káiusá Papieżá 21. Kwietniá
 S. Klemensá Papieżá y meczenniká 23. Listopadá.
 S. Kalixtego Papieżá y meczenniká/ 28. Pázdzierniká,

SS. Bosmá y Sámłaná meczennikow 12. Listopadá.
 SS. Bántego/ Bányaná/ y Bányonáta meczennikow.
 S. Barcháryny Seneskiey Kefá.
 S. Brystyny 6. Czerwcá.
 B. Kunegundy 3. Márcá.
 Lilia złota od Juliusá Papieżá II. Krolowi Alexandrowi przystána cum plenaria Indulgentia, te w kázuis w Szrodopostna Niedz.
 S. Lukásá Ewáng. 28. Pázdź.
 S. Domicyllé 16. Wrzesiá.
 S. Mácieiá Apostolá 25. Lutego.
 S. Márcelliná Papieżá y meczenniká 26. Kwietniá.
 S. Márciusá meczen 26. Wrzes.
 SS. Machábeyskich meczennikow 22. Wrzesiá.
 S. Marciná Biskupá y Wyznawce 11. Listopadá.
 S. Máryny Pánn y 18. Grudniá.
 S. Máurycyego Wlocznia.
 S. Márie y Mágdaleny 22. Czerw.
 SS. Niewinniatek meczennikow 27. Grudniá cále ciáta.
 S. Názáriusá meczen. 28. Czerw.
 Opoká z Grobn Páńskie w Wielki tydzień.
 S. Oswáldá Krolá Wyznawce 13. Sierpniá.
 S. Piotrá Apostolá 29. Czerwcá.
 S. Pawlá Apostolá 25. Strycz. Sob
 S. Philipá Apostolá 1. Máia dwa pálce.
 S. Prokopá meczenniká 4. Lipcá.
 S. Pántrácego meczen. 12. Máia.
 SS. piec

SS. pięć Bractw Polskich meczennikow 12. Listopada.
 S. Paulina Wyznawce 21. Lipca.
 S. Remigiusza Wyznawce 1. Paz.
 S. Stronistawa meczennika/ Patrona y Biskupa Krak. od Bolesława zamordowanego / 8. Maja.
 S. Stephana pierwszego meczennika 26 Grudnia.
 S. Sebastjana meczenn. 10. Sierp.
 S. Syra Papiezza y Meczennika 6. Sierpnia.
 S. Saturnina meczenn. 29. Listop.
 S. Zygmunta meczenn. 2. Maja.
 SS. Sergiusza y Bacha meczennikow 7. Pazdziernika.
 S. Serwiusza Wyznawce 22. Paz.
 Szesci Bractw Polakow.
 S. Sylwestra Papiezza y Wyznawce 31. Grudnia.
 S. Stephana Rolá y Wyznawce 20. Listopada. Keka.

S. Thomasza Kantuarijskiego Biskupa Keka.
 S. Theodora meczennika 8. Listop.
 SS. Trzech Krolow 6. Stycznia.
 S. Urbana Papiezza y meczennika 26. Czerwca.
 S. Wacława meczennika y Patrona Krolestwa Polsk. 23. Kwiet.
 S. Wincentego meczennika 22. Stycznia.
 S. Wawrzynca meczennika 10. Sierpnia. czesci glowy.
 S. Wojciecha meczennika Patrona Krolestwa Pol. 23. Kwietnia.
 S. Wiktora Papiezza meczennika 28. Lipca.
 S. Wita meczenn. 15. Czerwca.
 S. Wiktoryna meczenn. 6. Marca.
 S. Walentego meczenn. 14. Lutego.
 S. Walsbada meczennika 7. Lipca.
 Y inszych wiele ss. MN. y Wyznawcow/ Panieli y Wdow.

Wieze przy tym Koscielu sa trzy/ wiadney jest Dzwon Zygmuntem nazwany/ od Zygmunta Krola Polskiego sprawiony/ wielki y glosu barzo ogromnego: sa tez drugie/ ale juz mnieysze glosu iednak nader wdziecznego/ y wielkiego/ a to w drugiej wiezy Wikarijskiej rzeczoney: W trzeciej zas jest zegar/ ludziom czasy zamierzone oglaszajacy.

STACYE RZYMSKIE.

Odprowadza sie tu w tym Koscielu Stacye Rzymskie/ iedne z tych/ ktore do siedmi Kosciolow w Rzymie naleza/ w trzech Oltarzow/ ktore na to sa naznaczone Tablicami z takim napisem: ALTARE STATIONVM. Sa y w inszych Kosciolach tez Stacye / o ktorych przy kazdym Koscielu swym naydziecie.

2. Kościół S. MICHAŁA.

Od Bolesława Chąbrego/ pierwszego Krola Polskiego/ przedko po przyieściu Wiary Chrześciańskiej/ tamże w Zamku zbudowany/ y nádany. Potym tenże od Kazimierza Wielkiego potrzebami kościelnymi ozdobnie opátrzony/ Roku 1355. Ma dwu Prálatow/ Proboszcza y Kustosá/ y trzech Kánonikow/ sa y Mánzjonarze/ ktorzy Kurs o Pánnie Náswietsey odprawia. Ma Odpusty/ y Reliquiy swietych dostatek.

3. Kościół S. IERZEGO.

Także w Zamku ten Kościół jest záraz po przyieściu Wiary swietey zbudowany/ á to dla Stácy Káthedrálnego Kościoła/ zmurowány od Wielkiego Kazimierza Roku 1346. Ma czterech Kánonikow/ y Mánzjonarze ma/ y Odpusty pewnych dni/ ma y Reliquie swietych.

4. Kościół MARIEY MAGDALENY.

Ten ná Kánoniczey vlicy jest podle Collegium Iuristarum, zbudowany od Piotra Wyżá/ Biskupa Krák. y temuż Kollegium inkorporowany/ y ochodostwem pietnym opátrzony/ á Roku 1638. de nouo kształtem pietnym restaurowany. W ktorzym Kościele B. Jan Kapistran Mśca s. odprawował/ ktorzy naprzod Zakon Bernardynski do Polski wprowadził. Ma Reliquie ss. Boszych/ y Odpusty pewne. Tu też Studenci z Burse Iuristarum. Mśey swietey slucháią/ Litánie o Pánnie Náswietsey/ y inše nabozenstwa wedlug ich wstaw/ ex fundatione Garuasciana ná káždy dzien odprawia.

5. Kościół SS. MICHAŁA ARCHAN-
YOŁA y IOZEH A.

Oleowie Kármelici Bosi przy tym Kościele swa residency máią/ (o ktorych przyieściu do Polski czytay Kościół 45.) sa fundo-

fundowani na grunciech rożnych Pánow/ gdzie te place częścią iálmuzniami / częścią też kupnem są otrzymane do Kościelnego y Klasztornego budowania / za staraniem Jch MM. PP. X. Piotra Tylickiego / Biskupa Krak. J. M. P. Mikolaja Zebzydowskiego / Woiwody Krakowskiego / J. M. P. Andrzeja Teczynskiego / Kástellana Belskiego / y innych. Przyložyl sie też znacznie do tey fundacyey J. M. X. Hieronym Powodowski / Archipresbiter y Kanonik Krakowski. Przy zakładaniu tego Kościoła pierwszy kámién poświęcony świętey pamięci J. M. X. Hieronym Keczajski / Kanonik y Archidiacon Krakowski wložyl / Roku 1611. W tymże Kościele nappierwsza Msza miał J. M. X. Marcin Szyszkowski / Biskup Krakowski / y błogosławił miejscu temu / z wystawieniem ná Oltarzu Naswietznego Sakramentu. Do tegoż Kościoła Zakonnicy przeprowadzili sie z Klasztoru Niepokalanego Pożecia Naswietney Panny Máriey z Ogrodá za s. Mikolaiem bedacey / Roku 1618. dnia 25. Oktobra. Tenże poświęcony od J. M. X. Jakubá Jádžitá / Biskupa Krakowskiego / Roku 1636. dnia 26. Oktobra. Na wielkie swoje Odpusty y Reliquie Swietych Bożych / á mianowicie tych : Głowy cále s. Flawiey / s. Klaudy / Pámien y Meczenniczek / także dobrze znaczna s. Wálentego Biskupa y Meczenniká / dwu Bráciey Thebajskich / Jedenastu tysiac Dziewic / Alexándra Meczenniká gołen cála / s. Stánisláwa Biskupa y Meczenniká Krakowskiego Reliquia znaczna / ss. Apostolow / Páwła / Jakubá / y Philippá / s. Floryána / s. Bárbáry / s. Teressy mátki tego Zakonu dwie sztuce ciála / dziewo Krzyżá s. Obraz Weroniki s. prawdziwie wymalowaney z tey iáka iest w Rzymie z Odpustami / y innych wielu ss. Bożych w mniejszych párttykulách. Ci Zakonnicy wielka y szcyrá obserwancya Reguly swey zachowuią w silencyum / w umartwieniu ciála wstáwnym. Máia też ciż Oycowie swoje studium, wedlug náuki s. Thomásá z Aquinu. Ktozey iáko prawdziwey od samého Boga / y od Pásterzow Stolice Apostolskiej ták wiele rázy ápprobowaney / nigdy nie odstepuią. Odpoczywa też tu ciáło wielce pobożnego y swiatobliwie pracowitego / X. Sebástyána

na Tuceryną / w Piśmie ś. Doktorá y Professora Akademiey / Kás
znodzieie Zamkowego / ktory Roku 1635. dnia 23. Septembra w
márl / 1. Octob. pogrzebiony. W piec lat potym bylo widziane
ciało iego namney nienaruszone / ktoremu Pan Bog niech wezynki
iego dobre y prace wielkie pláci niebem. Klastor zaś ci Oycowie
z iálmuzny J. M. K. Lukásá T abskiego / Kánoniká Krák. tákże y
Wielmożnego J. M. P. Stánisláwá Lubomierskiego / Woiewo
dy Krák. buduią. Máia przeczacne Eremum, trzy mile od Krá
kowi / w ktorzym ták żyia / iáko ś. Eliasz Pátryárchá ich ná pusezy
żyl. Po pusezy swe Celle przy Káplicách máia / chlebem á iárzynás
mi iáłowemi / y woda sie mekiedy w tydzien posiáiaje. Ludzie tu
świety rzadko bywáia / á iesli kiedy przyda / silentium z tymi po
winni záchowác. Fundowani przez Jey Mósć P. Agnieske z Tes
czyná Sirciowá / Woiewodzina Krákowská / Roku P. 1628.

6. Kościół WSZYTEKICH ŚWIETYCH.

Ten ná Grockiey wlicy iest / zbudowany wprzod dziewiány / á
przynalezal do ś. Troyce / Śárnego ná ten czas Kościola. Po
tym zmurowány y nádány od Jákuhá Bobole / czkta pobożnego /
y w sprawách Rycerskich zásluzonego. Ten wiele kosztownych Ap
paratow temuż Kościolowi zostáwil. Ma ten Kościol Odpusty
wielkie ná czasy pewne / ma y Relikwiy śś. Bożych niemálo / á miá
nowicie z towáryszek ś. Ursule iedne Glowé / y w mnieyszych pá
rykulách / śś. Pamien y Meczenniczek / iest y ś. Stánisláwá znáczna
Reliquia y czastka drzewá z Krzyża ś. Ma Proboszczá záwse Pro
fessora Akademiey Krák. Dziekana / Kánonikow / tákże Witáriow.
Ten Kościol ozdobiony iest wszytek / y wielki Oltarz / y inszych me
málo / á miánowicie przy drzwiách wschodnich iest Oltarz śś. Kry
spiná y Kryspinána Meczennikow / Mistrzow Cechu rzemieślá fe
wskiego / dziwnie bárzo pietney struktury. Ma tenże Oltarz Reli
kwije Swietych y Odpusty / ma tákże zegar głośny / zá staraniem
K. Jákuhá Zákrystyaná zmarłego sprawiony. Jest Szkoła od Má
cieia Mieczowity / Kánoniká Krák. y Chronikarzá stárego zmur

wana. Jest y Obraz Panny Naswietzney piekności wielkney Kofstoz
wnie przybrany / á ten przymiesiony z Wegier przez támeznego
Szláhcica Roku 1647. y tutecznemu Kościolowi z fundusem dá-
rowány / jest y drugi táž cudowny.

7. Kościół S. FRANCISZKA.

Roku Páńskiego 1257. od Bolesława Pudyka Monárchy Pol-
skiego zbudowany / gdzie w grobie mármurowym ciało iego od-
poczywa po lewey rece w ścienie nie dáleko wielkiego Oltarzá. W
tymże Kościele leży Salomea s. Siostrá iego / Fundatorká y Ršie-
ni pierwsza Pánien swietey Klary y swietego Jendrzejá / cudami zá-
zywotá y po śmierci sławna. Tá umarła Roku 1265. ciało iey do
Káplice nie dáleko dzwí (idac z Bráctwey vlice) przeniesiono : w
poyśrzedku Kościola / przed ktorým lámpy gorywáia / jest ciało Bło-
gosłáwionego Henryka Gwárdyana / w náuce y w swiatobliwosci
sławnego / zmarłego Roku 1269. Táž B. Ráymunda zmarłego
Roku 1272. Władysława Michála / Blázego / Leonárdá / Estár-
dá / Janá / Mikoláia / y inšych 4. Mamy též to wiedzieć / że ten Ko-
ściół byl zbudowany pod tytułem Ciála Páńskiego / ále Rázimierz
Wielki Krol Polski / záložylszy Rázimierz Míasto od swego imie-
nia przy Krakowie / Kościół táž zbudowawszy pod tytułem Bo-
żego Ciála / otrzymał to y Fráncisztanow / áby tytułu wstapili pier-
wszego / á Fráncisztkowi s. Kościół poświęcili. Uczynili to Zakone-
nicy / iednak do tego czasu ná káždy Czwartek bywa tu Processya z
Naswietzsym Sakrámentem y z Odpustámi. Jest w tym Kościele
Bractw Duchownych troie. Pierwsze Compassionis IESV
Christi, wielká pobudka ludzi grzesznych do pokuty / gdzie ieden
Brát tegoż Bráctwa wita ludzi wchodzacych do Kościola / tymi
słowy : *Pamiętaj człowiecze ná śmierć, trzymájac trupią głowe w
reku. Wprowadzone y fundowane to Bráctwo s. od X. Marcína
Szyskowskiego / Biskupa Krak. dnia y godziny tey / w który sie Krol
Władysław IV. narodził / Roku 1595. dnia 7. Iulij, godziny 19.
To sie sstało z przezyrzenia y opátrznosci Bozey. To Bráctwo wsta-*
wšy

wszy sobie dobre omen, wzięło sobie zaraz za Protektora tegoż Krol-
 lewica J. Mici / za ktorego osobliwie bywa Nisa w każdy Piątek:
 toż Bractwo od Oycá s. Klemensá Osmego iest potwierdzone / y
 wielkimi Odpustami nádane: Na swoje Káplice pobok Kościola
 tytułu Krzyża s. także też s. Władysława / od tegoż Biskupa zmu-
 rowana / Oltarzem żalobliwym / y apparatusami dostátne nádá-
 na: w teyże Káplicy iest Oltarz P. Máriey Loretánskiej / wielkiej
 pobożności / w ktorego ludzje pociechy od Pána Boga doznowaia.
 Wzwyż miánowane Bractwo vzywa kap czarnych / z malowanymi
 trupiemu glowami / á z napisem takim: *Pamiętaj człowiecze na śmierć*
Na każdy Piątek Nisa o Niece Pánskiej spiewaia / á potym dyscy-
pliny: w Piątki zaś Márcowe / ábo ráczey Wielkopostne / bywa
konkurs wielki ludzji dla Odpustow ktore tam ludzje otrzymywaia /
y dla Processyi cum Venerabili Sacramento, z pozwolenia Oycá
s. Klemensá VIII. od tegoż Oycá s. iest Oltarz Bráctki vprzywile-
zowany za dusze zmarle. Na też iestze to Bractwo te prerogaty-
we / że w dzien Wielkopiątkowy wieznia wybawia od śmierci. Dru-
gie Bractwo w Káplicy Włoskiej s. Janá Chrzciciela, ktore vzy-
wa kap białych w Processyách: iest to Káplicá bárzo ochedożna / ko-
sttem Kupcow Włoskich reformowana / ma swe Odpusty czasow
pewnych. W teyże Káplicy reprezentuia prawdziwa struktura Do-
met Pánný Nás: Loretánskiej / dnia 10. Grudnia z Odpustem /
bywa tu ná ten czas zgromádenie wielkie ludzji. Trzecie Bractwo
s. Chordy ábo Paská s. Fránciská / wielce nabożnie z Odpustami
wielkimi od Kráková wshytkego vmiłowáne. Jest w tym Koście-
le przy scienie Krucifix ná weystrzemiu stráshny / grzesnym do skru-
chy przedki / w krucganku także iest Oltarz Pánný Przenáswietsey
żalobliwy / przy ktorym P. Bog bárzo wiele ludzji smutnych pocie-
sa. Na Relikwiy Swietych Bożych wielki dostátet / z ktorzych nie-
ktore te specifikowane sa: Glow y trzy z ss. Jedenastu tysiac Dzie-
wic / krew wyplyniona z Obrázow swietych z Rzymu tu do Kráko-
wa dostána / czesć Reki Leoná Papieža / y inszych. Bywa też Od-
puśc ná tštalc Miłosciwego Lára / ná dzien P. Máriey Anyelskiej /

rzczoney Portiuncula, dnia 20. Sierpnia. Oltarz Wielki marmurowy / struktury piękney y kosztowney: Formy bärzo wspaniale / kosztu wielkiego / Perlowa mäcica mekä Pänä Jezusä w flores w czarnym Chebanie sädzona iest / gdzie widäc y Zistorya żywotä s. Fränciszkä w poyszrodku mälowänä. Oltarz Wielki wshytek z kämienia marmuru roznego / Cymborium przy tym z Żebänu czarnego bärzo pozornie Perlowä mäcicä w flores sädzone. W krucganztu / täm Obräzy stäwiänä Biskupow Krakowskich zmärlych / z doskonälym konterfetem: sä teź Bräckie Stäcye w tym Kościele / sä y Käplice Muzykow y Flornikow. Na ten Kościol Wieżä nä Kościele bärzo kštaltnä blächä obitä / y Dzwonnice dość wysokä / przyozdobionä Obräzami Żakonu tego / y Polskich Pätronow.

STACYE RZYMSKICH KOSCIOŁOW.

Tw tym Kościele odprawuänä sä teź Stäcye siedmi Kościołow Rzymyckich / v siedmi Oltarzow tablicami näznäczonymi.

PAŁAC BISKUPOW KRAKOWSKICH.

Od s. Fränciszkä idäc po lewey rece iest Pälac Biskupow Krakowskich / ktory nowä struktura od J. M. X. Pioträ Gebickiego Biskupa Krak. köstem niemälym reformowanä / y pänsko wystäwionä.

8. Kościol S. NORBERTA.

NJe däleko / zäräz przy Bramie Wislney iest Kościol nowy s. Norbertä / z Klastorem Jmienia y Reguly tegoż swietego / do ktorego Pänny z Klastora Zwierzynieckiego sä wprowadzone 5. dnia Septembra / kwitnie ten Żakon w swey szerey Obserwäncyey / pod Regula s. Augustynä / ma ss. Bozych Reliquie / założony Roku 1636. poświęcony Roku 1642. dnia 18. Mäiä / od X. Thomaszä Obojskiego / Suffragänä Krak. zä stäraniem pobożney J. M. Pänny Doroty Ractey / Ksieni Zwierzynieckey.

9. Kościol S. ANNY.

WTey wlicy s. Anny näzwäney / bylä przedtym Bożnicä Żydowska / miejsce wragänia / y czci wwożenia Jmieniu Naswietshemu IEZYS,

mu I E Z V S, aleć te śarınca piekielna/ y Pogaństwo nienawisnie przeciw prawowiernym Chrześcianom/ z tey wlice wygnano/ z tey przyczyny; iż niewinne dzieciątko w Wielki Piątek zabiłi 27. Martij, Roku 1407. y ná Káplána miosącego Naswietšy Sákráment do chorego kámienní ciskałi/ o czym powiádał ná swym Kazaniu Professor Akádemiey/ w Piśmie ś. wielki y żarliwy Káznodzieićá Budet v ś. Bárbáry. Po wygnaniu tych Żydow/ á po świeceniu tey Bożnice/ ná Kościół oddány iest Akádemiey/ áby Professorowie iey Chwale Pánska żarliwie rozmazáli przez sie/ y przez mlodš im powierzona/ co z láski Pánskiey czynią pilnie. Na ten Kościół Professor z á swego/ y Kánoniki z teyże Akádemiey/ tážke y Wikáryow. Ten im inkorporowal Jágielo Krol/ y Successorom ich. Jest to Kościół Párášialny/ w ktorým swietemí Sákrámentami Párášialnom swym administruią/ má Bráctwo ś. Anny z Odpustami wielkimi/ we Wtorki odprawuią Motiwe o ś. Annie/ Bráćia tego Bráctwa używáią kap śárych płóciennych/ odpoczywa tu Ciało w marmurowym grobie w wielkim Chorze po lewey rece przy ścienie/ Przez wielebnego B. Jána Kántego/ Doktorá w Piśmie ś. y Professorá Akádemiey Kráť. wielka počiechá ludži wszytkich Korony Polskiey. Tu bowiem przy tego grobie/ slepi/ glušy/ chrami/ wrzodowáci/ y chorobami rožnymi ścísnieni/ v Pána Boga przez przyczynę tego swietego zdrowie vprášáią/ y opetáni wolni od dyabelstwa zosťáią/ day Pánie Bože doczeťác tego swietego Kánonizácyey. Doznał láski Pánskiey zá przyczyną tego swietego w swey cieškiey chorobie ś. pomieci F. JákuB Żadziť/ Biskup Kráť. w Roku 1638. gdje záraz pewná y sezodra sume Jálmuzny odložyl ná Kánonizácyá y ná Káplíce tego swietego. Czego y przed tym inšych wiele rožnymi chorobami zloženi/ á z tych 83. od rozumu odchodžacych/ konážacych tážke 6. prawdziwie umárlych 16. doználi. V tegož tež grobu swietego/ iest Oltarz vprzywileiowány zá Umárle z wybáwieniem iedney duše z Czysťá kto Mša ś. zá te odprawi: znáydnie sie wiele y wielce pobožnych (w pracách y w ćwiczeniu mlodži codziennym) Mistrzow/ á osobliwie Grzegorza Wigiláncyusa/ Sámbor

rytaná/wielkiey pobożności człeka: Antoniego/ Anapachoniusa/
Szymoná Zaliciusá / nád ktorym / gdy umarl/ gwiazdá we dnie
świeciłá/ y inszych wiele żywotá nie nágámionego/ o czym manu
scripta Kollegium ich/ X. Piotr Stárgá w Żywotách śś. pierwey
Akádemiey potym Socieratis IESV Professor / Wielebny X. Fabian
Birkowski Dominikan w swoich Kazániách / X. Szymon Stáros
wolski in sua Polonia, świádeza. Na ten Kościól Reliquiy śś.
Bożych dostátek y z Odpustámi/ ma Szkole zmurowána od Máciez
iá Mlichowity/ Kánoniká Krakowskiego/ w ktorey Mistrz/ Kán-
tor/ y Studenci mieszkáią.

STACYE VII. KOŚCIOŁOW RZYMSKICH.

Trzytu Oltarze są náznáczone tablicámi dla obchodzenia Stá-
cicy siedmi Kościołow Rzymsskich.

A C A D E M I A

MATER DOCTRINÆ, VIRTUTIS, PIE- TATIS, ET REIPVB. SEMINARIVM.

TWiusz przystapmy do Przewacney Akádemiey Krak. Mátki
wielu ludzi wczonych/ od Krolow Władysława Jágiellá y
Małzonki iego Jádwiigi fundowana/ Roku 1361. w Kázi-
mierzu wprzod/ potym do Krakowa przemiesiona Roku 1400. W
tey wczá náut ludzi wśelkich potrzebnych ludziom mlodym: ma
Kollegia troie/ w ktorzych Professorowie mieszkáią/ y żyją pod po-
suśenstwem (iáko Zakonnicy) iednego Rektora. Te Przywileiámi
wzwyż miánowány Krol z Rzeczapospolita wzmocnil/ y ktoby ná nie
nie ludzko nástepował/ tego przeklina/ mówiac ták: Si quis autem
has nostræ erectionis studij concessionumque pro ipso liberta-
tum & exemptionum ac iurium literas de successoribus nostris,
aut quibuscunque violare & infringere præsumpserit, iram vin-
dicem districti iudicis & miserabilem infelicitatis horrendum
& inopinatum euentum no uerit se incursum.

Pierwsze

Pierwsze Kollegium názwane Wielkie/ abo Vniuersitas, do
ktorego wchodzą 3 rlice s. Anny/ iest Obraz Chrystusa Pána/ przed
ktorym sie Błogosławiony Jan Kánty modliwał/ gdy bywáło Kol-
legium záwarte. W tym mieřka Theologow y Philosophow 20.
w tymże Kollegium iest skól abo Lektorium 6. ná dole/ w ktorych
in omni scientia & facultate, co godzina in sy á in sy Mistrzowie
auditorom swym przez cały dzien (Żydowskiego y Greckiego ięzyka
ex professo nie opuřzając) lekcye czytáją. Siódme Lektorium
ná gorze názwane Theologorum, wspaniałością swą dosyć ozdó-
bne/ w ktorym nie tylko Professores Theologiae w Pisnié s. lekcye
swoie/ ále teź rozmaíte ákty publiczne in vtraque facultate, tani
Theologica quam Philosophica, tákże y Promocyę carundum
facultatum, przy bytności Serenissimorum Regum, Ducum, Illu-
strum Cardinalium, Ampliss: Senatorum, z wielką pochwałą y
ozdobą totius Christianitatis odprawiają. W tymże Lektorium
Theologorum, iest Obraz Vmęczenia Chrystusa Pána wielkiej po-
bożności/ tákże Jágiellá Krolá y Malzonki iego Jádwigi s. cudney
wspaniałości konterfet.

Wtore Kollegium Mále rzezzone/ w tym Artystow trzynásćie
mieřka/ cíco w dzienney á práwie niewytknióney pracy żyją áż do
samey niemal śmierci/ czytáją Studentom lekcyę/ y disputują w
Kollegium Wielkim. Máją teź swego Dziekana iáko y Theologor-
wie/ ktorych powinność tá iest/ podáwać Questye do disputácyey
Mistrzom/ Bákalarzom/ y Studentom/ ná každá Sobotę y Nie-
dziele; przy ktorych praesentes powinni być/ y Questye o rzeczách
trudnych y watpliwych rozprawadzać / y dostátecznie solwować:
pokáżując dostátecznymi rozumy wywodámi/ w czym iest omyłká/
á w czym prawdá/ y iáko ma być obroniona. Tetedy wtárežki Si-
lozowskie bywáją czynione dwa kroć w tydzień/ lubo to są y od sa-
mych Professorow argumentámi trudnemi záwichłáne/ y potezne-
mi rácyámi z obu stron vmocnione/ oni te decydują / y prawde sęzy-
rą iáko iudices vzwáváją/ ná ktorey Disputatores ona sie kontentu-
ją/ przeřstawáją: żyją ex communi mensa.

Trzecie Kollegium rzezone Iuristarum, na Grodzkiej vlicy przy Kościele Máriey Mágdaleny/ w ktorzym siedm Mistrzow w Prawie wzonych mieszka/ w tymże lekcye swe czytają. ex opposito tego iest Bursá nazwana Iuristarum, zbudowana y nádána od Jána Długosá/ Kánoniká Krak. Roku 1480. dla Studentow Prawá sie wzaczych: przy tych mieszka ieden Professor/ y iest im Senioremem/ do tey fundacyey przybylo inszych niemálo/ á osobliwie K. Stánisláwa Gárwáskiego/ Kánoniká Krak. ktory trzydziestu trzech studentow rocznym káždodziennym wikttem opátrzyl. Powinnośc studentow: Naprzod byc Kátholikiem/ P. Bogu sluzyc y Naswieszey Pánnie/ Officium o Pánnie Naswieszey na káždy dzien in Communitate odprawowác / tákze y Litánie: sposob zycia im dobry y z kárnoścíá w kstált zakonny / ktoremu P. Bog niech pláci / podal: do czego znácznie sie przyložyl s. pámieci Gábrzel Wládysláwski / niekiedy alumnus tey Akádemiey / á potym pilny dozorca y Práceptor w mlodych leciech Náiasnieyszego Wládysláwa IV. Krolá zmarlego w Roku 1648. Tu też o tym wiedziec potrzeba/ ze ieden Doctór Medicæ Facultatis, ex fundatione & profess. powinien vbogich ráda/ lekárstwem / wedlug možnoścí ráutowác. Wsystcy w tych Kollegiach Professorowie / iáko Zakonnicy / pod rzadem iednego Rektora: z iedney szpizárníe / y z iedney kuchniey zycia / in Communitate iadają. Przy swym obiedzie w teyże izbie w tegoż stołu/gdzie y sámi záwse Vbogiego miewają/ ex fundatione B. Cantij, rowná mu swoie porzeczá dájac: ktory gdy do izby wchodzi / ták go witaia: Pauper venit, Christus venit. Piękny wważenia y pámieci godny zwyczaj stároswietcki przymowánia goscía. Záprawde Akádemia Krakowska / Mátká náša/ pochwaly wielkiey godná / ex qua tot togata militia Duces prodeunt. Wiedzieli bowiem te piace wiernoścí y szczeroścí dowcipy bystre Náwyższy Pásterze / y láčno pozwolili przez swoie Breue, czytác Theologia / y y Písno s. wykládac / wedlug sensu Dycow ss. á miánowicie Bonifacius IX. Vrbanus V. tegoż potwierdzili: Martinus V. Ioannes XII. y inszy. Ustusna/bo co dzien wietše incrementa capiunt alumni tey Mátki/ textu s. Thomásá nie odstepuic. Przy

Przy tych Kollegiach iest kilka Burs / w ktorzych Studenci swe residency mają / każda z nich ma swoje fundacye od Biskupow / Książat / Doktorow / Pánow y Miast / á ci zá Dobrodzicie swe powinni Pána Boga prosić.

Bursá Hierusalem, od Zbysłká Olesnickiego / Kárdynała y Biskupa Krak. Roku 1456. fundowana / á potym od wielu innym eleemozyną szkodzą nádána / ktore sie tu nie wylizają. Ma swoje sposobne Oratorium, iest ná ścienie murowany Obraz Panny Nasświetsey málowány : o nim tá pewna wiadomość iest / że do Studentá niektórego nabożnego mawiał. W czym świadectwo záwieszone tamże iest ná ścienie w tymże Oratorium. Dzis mieszkájący Studenci ná każdy dzien Litanie o Pannie Nasświetsey odprawują. Miedzy innymi iest znaczna y wielkopomna eleemozyna Bártłomieá Nowodworskiego / Rycerzá y Kawálera Máltenskiego dla Tucholczyków. Tez Bursę J. M. K. Jakub Ządził / Biskup Krak. de nouo restaurował / y eleemozyną dla 30. Studentow Ziemi Sierádzkiej nádal / z tey okázyey / memor będąc bona institutio- nis, że w tey Bursie / ieszcze mlodym będąc / sam mieszkał.

Bursá Pauperum, od Jágiellá Krolá dochodem rocznym opátrzona / Roku 1409. do ktorey eleemozyny Anna Krolowa przyczyniła sie. Ma swoje Kápelie y Káplana / ktory we dni swiete odprawuje Sacrum, te sami Studenci spiewają / y Litanie w każdy dzien : ktorzych ná tey eleemozynie bywa pod czas y 200. z ktorzych studentow wiele ich Káplanami / Bákalarzami / Mistrzami / zá pilną nauką y błogosłáwienstwem Pánstwu / zostáie : do ktorey sie fundacyey Krolowey Anny s. pámieci K. Piotr Tylicki / Biskup Krakowski / znacznie przylozył.

Bursá Philosophorum, od Andrzejá Noskowskiego / Biskupa Plockiego / dla 40. studentow fundowana / Roku 1560. á potym y od roznych inszych szkodzą eleemozyną opátrzona.

Bursá Zyzimistarum, od Doktorá Pisma s. y Kánoniká Włocławskiego / Janá Zyzimusa fundowana / y dorocznym dochodem dobrze opátrzona : w tey studenci w śátách Kleryckich chodzą.

W Roku Pánském 1643, przybyła Bursá Staringelliana, szkodliwa promizya pia memoria Perill. olim & Adm. Rndi. Laurentij Staringellij, primò quidem in inelyta Academia Zamosceń. Philos. Doct. & Profess. deinde Eccl: Coll. S. Thomae Decani Insulati opátrzona. Ktozey Bursé czynise y dochody / ná dobrách y máietnościách dziedzicznych Jáśnie Wielm. niegdy Já kubá Sobieskiego / Rástellaná Krát. y iego Potomków zápisáne sa / á drugie ná Lesieczánách / máietności J. M. P. Marcína Boneckiego / tákze ná Zrosynie / Jey M. P. Serney w Chelminskiej Ziemi / Grodowymi zapisy obwárowáne : á po te láta / dla buntow Kozáckich y Tátárskich / zá powodem y zdráda Chmielnickieg / te máietności iz spustofáky / czynise też zátrzymáne sa. Viget in. co Contubernio, vsus Latinæ Linguæ perpetuus ; Pietatis verò matutina ac vespertina Officia, ac Litaniarum decantatio religiosè admodùm obseruantur. Ac prater auditas in priuatis vel publicis Scholis Lectiones styli exercitia : tum qualibet feria sexta Declamationes, propositis ab Excell. D. Seniore Physicis atque Quæstionibus Politicis, secundum cuiusq̃e alumnii ordinem, exhibentur.

Contubernium Gelanianum, *alias* Smieszkouianum dictum, od Doktorá Medicyny Akádemiey Krát. ná ten czas Rektora / Głowieká in Latinis Græcisq̃ue literis bieglego / P. Wáwrzynca Smieszkowicá z Brzezín / ná ziomków swoich / y ná Szlacheckie dziatki in vicinia Brzezín miešťáiace / w Roku 1646. fundowane / y dorocznym dochodem sufficientissimè opátrzone. Do ktoreg wшыtko swoie dosyć dostátnie ex operosis Medicinæ laboribus zebrane obrocił peculium ; chcąc / áby cultus Diuinus przez Alumnów iego byl ná potym promowowany. Wystáwione iest przeciwko málemu Kollegium / Kosstem niemálym / Prowizorem iego powinien bywác z wielkiego Kollegium Theologiey Professor / ktory Brzezín szczytów zá Rádných Pánów Miásta pomienionego záleceniem / á Szlacheckie dziatki zá X. Proboszczá Brzezínskieg áttestácyá przy mowác / y wшыtkie potrzeby do stolu należące opátrowác ma. Do tegoż

tegoż prowizyey należą Amniwersarże dwa / ieden w Krakowie w kościele ś. Anny / drugi w Brzeżinach; Senior pomienioney Bursy y y Baktalarz Szkoły Brzeżińskiej Sárny / ktorzym według ordinacyey Testamentu tegoż Fundatora mają być oddawane na każdy rok za prace ich condigna Salaria. Były y inſze Bursy / iako Niemiecka / Węgierska / ale dla tych náciy zerezjami zaráżonych / studentow w nich nie mają.

Klášes ábo Szkoły mnieysze / te fundowane wprzod z nákladu ś. pámieci Bárthłomieia Nowodworskiego / Kawalera Máltenskiego. A teraz de nouo z gruntu wystawione z láski y nádania J. K. M. Władysława IV. Roku 1643. ná przeciw Kościolowi ś. Anny / iako widzieć każdy może. W tychże zaraz jest prawie wspólnie y dostateczne Oratorium dla Studentow / gdzie na każdy dzień Sacrum słuchają / w nim Officium B. M. V. y Rosarium odprawiać / Pieśni nabożne według czasu śpiewać / ná każde święto Grácie odprawiać / Spowiedzi / y Naswietſzego Sákramentu używają. Mają swe wielkie Odpusty / nádane od Stolicy Apostolskiej / poświęcone pod tytułem Niepokalanego Poczęcia P. Máriey / die 2. Iunij, Anno D. 1643. przez J. M. K. Piotrá Gebickiego / Biskupa Krak. Kancelerzá Akadémie / y przy bytności J. M. K. Andrzeia Gebickiego / Biskupa Luckiego / także y wielu znacznych osób / wát stanu Duchownego Przeswíetney Kápituły Krak. iako y stanu świeckiego wielu Woiewodow y Káştellanow / y różney Szlachty narodu Polskiego / także y przy bytności Przesacnego Senatu Miásta Krakowa. W tym Oratorium jest Obraz P. Przenaswietſzey / dziwnie miley piękności y znacznych dobrodzieystw / ktorych studentí za przyczyną tey Panny doznawają / iako Wotá świadcza.

Abowiem

*Tu buyny kwiat młodości krzewi się szeroko,
Zá przyczyną tey Panny, wzbija się wysoko:
Często bowiem tá Panna oświeca ciemności
Młodych Studentow, y im dodáie mądrości:
Stużcieś tedy tey Pannie, á strzeżcie się złego,
Da wam mądrość, y przycię do konicá dobrego.*

W Kollegiach wszytkich y w Bursách wzwyż mianowanych
 są Oratoria, albo Káplice / w ktorých Sacra odprawung / tak dla
 zdrowych / iako y dla chorych studentow / ktorým gdy potrzeba Sá-
 kramentá s. dáta: w tych iako y w inšých wszytkich školách Litanie
 y Pieśni nabożne w każddy dzień czasow swoich studentci śpiewają.
 Czego dogladają Seniores, żeby nie wystawiała chwala Pána Boga
 wszechmogacego / y Naswietšey Panny: czynia to słusnie / gdyż
 wszytká Vniuersitas wzięła ia sobie za osobliwą Pátronkę / dla czego
 też wszedy w školách Obrázy tey Przewielebney Panny bázro piękne
 malowane máią.

10. Kościół S. SZCZEPANA.

OD tego Swietego imienia też vlice tak nazywają. Ma ten Ko-
 ściół Plebaná swego, y Wikaryow / ktorzy Párochiánow swych
 opátrung Przenaswieszeni Sakramentami. Jest to Párochia wiel-
 ka / tak w mieście iako y po przedmieściach / y też po wsiách rością-
 ga się cura animarum. Ma też ten Kościół starodawne ducho-
 wne Bráctwo s. Orszule / albo Jedenastu tysięcy Dziewic z Odu-
 pściami wielkimi. Używa kap czerwonych w Processyách. Przy tym
 Kościele od wschodu słonca jest Káplicá B. Stánisláwa Kostki
 Societatis I E S V, Pátroná Krolestwa Polskiego: z druga strone od
 południa Káplicá kostem y fundusem Jch MM. PP. Korcyń-
 skich opátrzona / także s. Ignácego Fundatora tychże Oycow / o-
 biedwie piękne y ochedożne bázro. Máią swe Odpusty / Msze s. y
 Spowiedzi / Kazania y Kommunie s. odprawung Oycowie Jezuis-
 ci / ktorzy przy tym Kościele swoy Nowiciat máią / y od nich wszes-
 lakim ochedostwem jest ozdobiony. Ma škole y Mistrzá / Kántorá
 y studentow / y dzieci w náukách progres znaczny biorący dostátek.
 Tá Szkoła zbudowana od Máciáá Mieschowity / Kánomká Krak.
 ná tey jest wymalowany Obraz Panny Przenaswieszey / przed kto-
 rym Litanie dzieci školne śpiewają. W tey vlicy nie dáleko tegoż
 Kościola jest spital dla ubogich y podupádłych Mieszezan Krak.
 porządny / ktorých opátruje Bráctwo Kupieckie z Kościola Nas:
 P. Máriey

P. Máriey z rynku. Tego prowizorem iest J. M. X. Archipresbiter y PP. Káncy Krákovscy. Máia tu commoditatem piękna vboz dzy / máia Káplaná y Oratorium, w ktorým modlitwy swe ciz stá rzy mieszkanie ná každý dzień / y ile ktory chce / odpráwiá. Tám tymże spítálnym vboгим Sákráméntá s. dáia / y Mše s. dla nich odpráwiá z Odpustámi nádánymi.

II. Kościół SS. M A C I E I A y M A T -
T H E V S Z A.

Kościół ten Mácieia y Máttheusa ss. Apostołow / przez Stáni slawá Reia z Kobylan / ná ten czas Plebaná támtiecznego / zbudowány : w ktorým Oycowie Jezuići swoje Kommunie y nabożeń stwá przy Nowiciacie odpráwiá / kedy iest Obraz Náswietsey Pánn y Maioris, bárzo piękny y cudowny. Má teź Reliquiy roźnych niemálo.

12. Kościół S. M A R K A.

NA Slákovskéy vlicy ten Kościół iest (od bramy nie dáleko) kto ry Boleslaus Pudicus zbudowal y nádal / Roku 1200. w ktory Kościół wprowadzil Zakonnikow ktorých zowia Fratres de Poenitentia BB. Martyrum, sub Regula D. August. z Prági Míastá slawnego Korony Czeski Roku 1257. žeby we dne y w noci P. Bogá ná tym mieyscu chwalili : zázywáia ci Zakonnicy Szabitu biale go / y Szkaplerzá / ná ktorým krzyž czerwony z sercá wychodzący. Przy tym teź Kościóle iest Bráctwo s. Zophiey / ktore od Oycow ss. Papięzow Rzymskich wielá Odpustow vboğácone / á osoblwie od Grzegorzá VIII. y Leoná X. potym Konfirmowáne od Páwla V. á tych powinnośc Koronke P. Jezusowe odmáwiác / vboğich zmárl ych dármno grzeséc / y kofule / przykrycie z wyczáyne dármno dáć / ábo vzy cýc iestli ieynie má. To Bráctwo má Káplíce swoje / tymże tytulem Zophiey s. z Obrázem cudownym Náswietsey Pánn y / ktory iest bárzo podobny Obrázui Czeslochowskiemu / á ten cudámi wielkiemi slynie : w teź Káplicy ležá troie ciála BB. Meczennikow od Tá

tarów pomordowanych Roku 1260. K. Samuel Wakielski/ in Historia Miechouiana. Są też w tym Kościele Obrazy osobliwie Krucifix/ ktory rozmawiał zestokroć z B. Michałem tegoż Zakonu Zakonnikiem/ także Obraz drugi przy ścieńce Panny Marięy ktory cudami wielkimi slynie. Odpoczywa w tymże Kościele ciało B. Michała Giedrocia Książecia Litewskiego/ Brata tegoż Zakonu/ wslawionego wielkimi cudami za żywota y po śmierci/ ktorego trunná aż do tegó czasu w Zakrystey zachowana dla pomocy ludziom ná febry y gorączki. Umárł Roku 1485. ex manuscriptis eiusdem Monasterij, tegoż Máciey Miechowita w swey Chronice wspomina. Jest w tymże Kościele głowa całozupelna s. Doroty Panny y Mieczenniczki/ także y Oltarz: przy ktorym do tey s. Panny Mátrozny pragnantes, o pomoc sie wickają/ y pociechy wielkie y ratunku doznawają.

13. Kościół S. IANA BAPTYSTY y E W A N G E L I S T Y.

Ten iest ná ulicy tegoż imienia zbudowany od Piotra Dunęczyka Komesa z Krzynná. Kościół ten przed dawnymi láty bywał podawány od Szlachty Kiestwa Siewierskiego. Jest tu dom siedmi Káplanow ubogich/ ktorých prowizorem iest teraz Bráctwo Krázwieckie. Powinność tych Káplanow tá iest/ powinni po iedney Mšey wtydzien porządkiem ieden po drugim co dzien odprawować/ potym gdzie mogą w inšych Kościołach za eleemozynie/ powinni we dni wroczyſte y Niedzielne ná Processyách y Panny Mátrozny w Ryńku bywać. Má też ten Kościół Proboszczá ná bárzo lichy fundácyey. Roku 1633. w tymże Kościele P. Bog wszechmogący/ stworca wszech rzeczy y odkupiciela grzesznego człowieka/ wielkie dobrodzieystwa ludziom miłosierdzia tego zebzácym/ przy Obrazie Mátrozny swoiey poczał pokázowác. Ten Obraz Panny Przenaswietszey memal przez pultzecieá stá lat w kacie przy filarze po lewey stronie ná Oltarzu stal/ máło co ochedoſtwa máiac/ iednak iáko flos campi odore fragrans, miły y wdzieczny pokázal sie/ wolny wſytkim

tim dając przystęp do siebie/ wonnością wdzięczną Dobrodziestw/
 cudow przedziwnych z onego sie nasycając: rozestła sie bowiem sław
 wa wielka o tym Przeznaczonym Obrazie/ nie tylko w mieście Krakow
 wie/ ale y po różnych krajach y Prowincyach Krolestwa Polskiego.
 Zbowiem

Z daleka utraчени gdy się wiekają

Do tey Panny, pociechy znaczney nabywają:

Nie wzgardza Matka Boza grzesznych modlitwami,

Wszystkim przychylna, wszystkich karmi pociechami.

Ma ten Obraz teraz wielkie ochędostwo/ wota różne/ wyswiadcza
 iac dobrodziestwa/ ktore ludzie przy tym Obrazie na każdy dzien
 otrzymawają: spiewają tu Studenci Litanie o Pannie Naswiete
 szej na każdy dzien. Roku 1639. dnia 9. Kwietnia przeniesiony ten
 Obraz z klatki od filara na wielki Oltarz/ ochędostny y bärzo kształtny/
 przez Jch. MM. Wielebnych Prälatow Kapituły Krak. ma y święte
 Reliquie / także y Odpusty od Najwyższego Pasterza V R B A N A
 VIII. nadane. Ma y Szkole dla dzieciąt ćwiczenia.

14. Kościół S. V R S Z V L E.

Naswietego Jana wlicy ten Kościół iest/ przy ktorym Szpital y
 z Klastorem Zakonnikow nazwanych Boni Fratres, ktorzy sa
 reuera Boni fratres, bo w bogich chorych opätzności żadney nie mają
 iących/ opätznią Doktorem/ Apteką/ Cyrulikiem/ iedzeniem y pi
 ciem/ lożem y poscielą/ onym co dzien scielac/ chustami białemi
 ochędazając: ową że wszystkich miar chorym siami wysluguią y wygaa
 dzają. Miałą dla nich Infirmaryą bärzo sposobną/ wielką/ ochęd
 dożną y ciepłą: lożek w niej dwadzieścia y cztery/ y Oltarz/ przy
 ktorym Msza s. odprawuią/ gdzie rychle chorych Sakramentami
 swietemi opätznią. Chorzy tu postu nie mają nigdy/ bo im to Ko
 ściół s. pozwolił/ a gdy tu z nich ktory umrze/ otrzymuie in absolu
 tione plenariam indulgentiam, concessam à Summis Pontifici
 bus, & toties confirmatam. Służą y infym ludziom Indulgen
 cye/ ktorzy ten szpital y chorych w nim nawiedzają. Zakonnicy siami
 wzywają

vzywaja Zabitu wszytkiego sárego/ zija z samey eleemozyny/ z ktorey y v bogich chorych zywia. Przyprowadzeni do Krakowa Roku 1612. przez Szlachetnego Pana Sebestyana Montolupiego/ Szlachcica niegdzy Florentskiego/ a potym od s. pamieci Naiasnieyszego Zygmuntá III. ob preclara merita ad immunitates & prerogatiuas Reipub: przyietego/ y zdomem zacnym spowinowaconego. Maia Reliquia zacna y znaczna s. Orsule/ y in se/ Kosciol z eleemozyny z gruntu wymurowany: w ktorzym odpoczywa ciało B. Bonifaciusa Konwersa Niemca/ zycia swiatobliwego/ Konwentu Wiedenskiego. Umarl ten milosierny/ poslusny/ y ostro zyjacy Brat Roku 1633. dnia 17. Maia w Konwencie Zebrydowskim/ tego ciało dla pewnych przyczyn/ przywieziono do Krakowa/ gdzie odpoczywa iesze do tad cale: Za umarlých/ ktorzy v tych Bonifratrow umieraja/ z powinności Zakonney ci Zakonnicy odprawuia s. Rozánice/ a Kaplani Nise s. w Infirmarzey iest Obraz Panny Nas swietsey bázro piekny náde dzwiami/ od ktorego glos slyszany byl mowiacy do Brata Infirmarza: *Wstań Bracie, a to chory bez spowiedzi umiera, ten chory zas gdy sie wysspowiadal/ umarl.*

15. Kościół P A N N Y M A R I E Y

Immaculatae Conceptionis.

To miejsce Klastorem teraz Oycow Bernardynow ozdobione iest/ gdzie przedtym byla Káthedra bzydskich heretyckich Ministrow Brogiem nazwana / teraz za staraniem y nákladem J. M. P. Stánislawa Lubomierskiego/ Zrabi na Wisnizu/ Woiewody Krak. stánel Kosciol wspánialy lubo nie wielki. na chwale Panu Bogu/ y Niepokalanego Poczeia Naswietsey Panny. Ma swe Odpusty/ y Reliquiami roznemi ss. Bozych obdarzony dostatecznie/ Starzy tu tylko powinni mieszkać przy tym Koscióle.

16. Kościół S. D V C H A.

Przy tym sa Zakonnicy nazwani de Saxia, rozni krzyzami bialymi od swietekich Rsiezy/ te nosa na sutannách na pierściach przy boku lewym. Naprzod fundowal ich Sulko Biskup Krak. w Slawtor

Sławkowie w swym miasteczku/ ktorzych przyzwał z Wiedniá Roku 1203. Potym B. Jwo Biskup Krák. z támtąd przeniósł ie ná Prádmk Roku 1223. Potrzećie/ B. Jan Prándotá Biskup Krák. dla nieposobności mieyscá przeprowadził ich do Krákowá Roku 1244. y dał im Kościół fárný s. Krzyżá z dziesięćiná. Tenże Biskup zbudował im Kościół s. Duchá ná gruncie fárnym/ y Szpital przy nim bárzo przestrony z kílka izb/ dla białychgłow v bogich y dla dziaték porzuconych/ y dla ich mámek/ ktore dziatki przerzeczone karmią/ y opátruia. W ktorym spitalu przechodzi osob tzyśtá. Prowizorámi tego spitalu sá Pánowie Rácy Krák. Jest w tym Kościele Bráctwo s. Duchá z wieltými Odpustámi y Stácyámi v Oltarzow : w wielká Srzode támsze Odpust bywa instar magni Iubilaei od Sto-lice Apostolskiej dány. Má teź y Reliquy s. dostátek/ przy tym Szkołá z Mistrzem/ z Kántorem y z Studentámi/ á ci máia żywnóść swá z przerzeczonego Konwentu.

17. Kościół S. K R Z Y Z A.

TAm Kościolem rządzá ci Oycowie wżwyż pomieniemi de Saxia, y Párásiánom we wśytkim wśluguia / má swe Indulgencye y Reliquy Swietych dostátek.

K L A S Z T O R P A N I E N S K I.

Nie dáleko tych Kościółow máia Pánny swoy Klastor/ teyze Reguly / y tego Zábítu wżywaia / z pracek swoich y z elemozyny s. sie żywiać / powinności podlegáia tey co y Káplani.

18. Kościół Naświétfzey P. M A R I E Y, pod tytułem iey Zwiastowania, y S. Scholástyki.

TEn ná wlicy nie dáleko Klastoru s. Duchá zbudowány / Roku 1648. dnia 25. Pázdź. y z Klastorem / w ktorym Pánny Zako- nu s. Benedyktá swá residency máia. Wprowadzone z Stániátek przez Jey M. P. Anne Cecyliá Trzcínská Zherbu Sulimá / Kienia támezná. Tákte y przez J. M. P. Marciná z Swichowá Swichow- skiego Zherbu Sulimá / Jey M. P. Zeleny z Gorek Gárowskiej Zherbu

Herbu Szeligá / sumptem tychże zbudowány / y prowizya opátrzo-
ny. Żyją te Pánnny według Reguly swey / one sęczyrże zachowuiąc /
prowadzac żywot w przykazaniách Zakonnych práwie Anielskich /
w czuyności / w ostrości / w wielkim nabożeństwie / y pracách Kła-
stornych / sá y Káplani do służby Bożey / ma y Odpusty zupełne /
ná Żwiástowanie P. Máriey / ná s. Benedykt / y ná s. Szkołáстыte.

19. Kościół S. R O C H A.

PRzy tym Kościele iest Szpital dla chorych Studentow / w któ-
rym iest łożek 12. dostátne według potrzeby ochedożne; máią
tu chorzy wygode / Infirmarya ciepła / Doktorzem / Cyrulikiem / y
Apteká / y też słusnym wyżywieniem. Prowizorami sá PP. Rácy
Krak. ma swego Proboszcza / ktory resíduie przy tymże Kościele / y
chorym administruie ss. Sakramentá / sá y Odpusty / tákże y Reli-
kwie ss. Bożych / y Obraz w Oltarzu wielkim dziwney piękności /
y wciechy chorym. Odprawuią tu chorzy Litánie ná każdy dzień o
Pánnie Nasz; y Psálmy zá umárlych Studentow.

20. Kościół S. T H O M A S Z A.

PRzy tym Kościele mieszkáią Oycowie Kármelici / gdzie przed-
tym bylo bzydtkie bluźnierstwo Aryáńskie Chrystusa Páná y
Mátki iego Przenaswiewsney / teraz sie tu służbá Pánsta porządnie
odprawuie. Jest ochedostwo piękne / y Relikwiy ss. Bożych nie-
máło / zá stárániem pobożnego y czci godnego stárcá X. Spiridio-
ná tegoż Zakonu / ktore mu przez X. Ambrożego Romiewiczá z Rzy-
mu przyslano / ktore on po roznych Klastorách Zakonu swego po-
rozsyłal : temu Klastorowi zostáwiwszy Rece ss. Cyryáká y Felixá
Meczennikow / wierzch głowy s. Ziácynthá meczenniká / cále Ciura
ss. Meczennikow / Eweliusá y Antoniná. Jest y Oltarz wprzywie-
leiówany zá umárle : ná fest s. Thomásá Apost. bywáią 40. godzin /
á ná s. Cecyliá Odpust zupełny. Jest tu Obraz bázro piękny Pánnny
Przenaswiewsney / przed którym w Sobote y we Strzode Litánie spie-
wuią cum Indulgentijs.

21. Kościół P. MARIEY SNIEZNEY ná Grodku.

Ten ná tymże mieyscu Grodku zbudowany / ábowiem tu byl pierwszy Grod ábo Zamek Krák. Ten Kościół y przy nim Klastor (iuz ná swym gruncie) s. pámieci Jey M. P. Anna z Rusce Lubomirska / Káştellantka Woynicka / Mátká J. M. P. Stánizláwa Lubomirskego / Woiewody Krák. ktory zmurowawszy / oddála Pánnom Zakonnym Reguly s. Dominiká / zycia B. Pánn y Mátki s. Agnieski de Monte Policiano. Jest tu obserwancya wielka Reguly s. Tunicel ábo Wlosiennic ostrych záwsze wzywáia / milczenie wielkie y meditacye zachowuig: miesá nie iadaia (osprocz choroby) w czuynosci wielkiej zyiá / práwe násládownce s. Dominiká y Mátki swey s. Agnieski. Máia swe Odpusty / y Relikwie s. Bozzych wielki dostátek / á miánowicie te; s. Serwiliána / s. Márcyusa / zebro s. Saturnína / s. Felixá Papiéza y meczenniká / s. Zlálárego / s. Ewzebiego / s. Tarsiusá / zab s. Florencyusa / s. Márcyusa / Pacierz s. Florentego / s. Laurencyey Pánn y meczenniczki cála kosć z reki / s. Eugeney / s. Zophiey / Pánn Rzymiánski s. Theophile / s. Cyrille / s. Benedykt y czelusc cála y z zebámi: s. Rustry / s. Juzánn y Pánn y / s. Kándidy / s. Semetry / y inszych wielki dostátek w mnieyszych pártýkulách. W wielkim Oltarzu iest Obraz Nas: P. Máryey bárzo pietny / wspanialosci wielkiej / malowany w Rzymie / y poswiecony od Urbana VIII. Papiéza z Odpustámi. Ten Kościół zmurowány Roku 1634. dnia 8. Oktobra / á poswiecony od J. M. X. Oboistkiego / Suffragána Krákowskego / Roku 1635. dnia 8. Wrzesnia.

22. Kościół P. MARIEY W NIEBO.

wzięcia w Rynku.

Iako Zuthor náturey / y nátura sáma serce w poysrzodku ciála ludzkiego y bydlecego / z ktoregoby sie zywot y czerstwość ná wshytke ciálo rozchodzila / zásadzila: tak Kościół ten Przechacny y wspanialy we

ly we szkod Ryntu Krak. aby z niego tak duszny przez Sakramenta y nauki zbawienne / iako y cielesny żywot przez przyczyny Swietych / y modlitwy nabożne slug Bożych w nim sie odprawuiące / na wszytko Miasto plynal; postanowiony y zbudowany iest od B. Jwona Biskupa Krak. Stryia Jacta s. Roku 1222. na frymárt Kosciola s. Troyce / gdzie pierwey Sara byla. Ten od Mieszcan Krak. y wielu inszych ludzi pobożnych przyzodobiony iest / także apparatus mi dostátne w bogácony / Oltarzami kosztownymi / Káplícami struktury pietney / w ktorzych ciála Fundatorów pobożnych w grobach wspániałych odpoczywáia; ktore Káplíce y wszytkie Oltarze máia swych Káplánow do odprawowania Mszy swietye.

Naprzod tedy Oltarz wielki / poświęcony pod tytułem Panny Przenaswietszey Wniebowzięcia / przy ktorym Msza s. wielka bywa / y inszych dwie ex fundationibus. Ten Oltarz widzenia godny y w wazenia / subtelności y inwencyey dowcipney: wszytek szyncerska robotá zrobiony kosztem wielkim / wyzłocony. Stól na ktorym celebruiá / iest całowity z kámienia Gárátkowego. Przy tymże Oltarzu iest Bráctwo P. Máriey Wniebowzięcia / fundowane od Piotra Wyśa / Biskupa Krak. Roku 1411. ktore Szpital ná w bogie Mieszczány dostátni y porządny fundowáło / w ktorym ich wśeláti mi potrzebámi providuie y opátruie. Przy tymże ieszcze Oltarzu iest y drugie Bráctwo nabożeństwa zá duše w Czyscu bedące / y zá ludzie w grzechách leżące: wprowadzone zá staraniem tutecznych Káplánow / Roku 1643. dnia 19. Oktobra / iest wprzywileiowany zá duše zmarle. W tymże też Koscióle wedle tego Oltarzá wielkiego po lewey stronie / iest Oltarz tytułu Nasw: Sakramentu / y s. Longiná meczenniká. Trzeci Oltarz podle tegoż wielkiego Oltarzá po prawey stronie / tytułu Ofiarowania Nas: Panny. Czwarty w Tymboryum Corporis Christi, y dziesiáciu tysiecy Meczennikow. Bywa tu spiewána Máturá / y druga Msza Mánshonárska. Piaty Oltarz Krzyzá s. ktory to Krucifix wielce dziwnymi cudámi slynie / iako wotá wkazuiá: wszytko Corpus tego Krucifixá iest z całowitego kámienia wyrobione. Ten gdy chciano odnowić / Málarz / ktory był

był ná odnowienie sporządzony / doznał zaraz / że nie iáko kámienia /
 ále iáko czlowieczego ciała ciepłego sie dotknął: ten dziwnie sie záz-
 trwożywszy / nápoly niemal umárł / czego potym y dudzy doświáde-
 czyli / iáko manu scripta Kościółá tutecznego opowiadáig. Jest
 to konterfet dziwnie bárzo nabożny y piękny. Ten Obraz iest wprzyw-
 wileiowany zá dusze zmártych / przy ktorym gdy Mhsz s. odprawuie
 Káplan / dusze z Czyszcá wybawia; támsze sie wiele inszych Mhsz s.
 co dzien odprawuie / á osobliwie w Piátki Bráctkich zá ludzie w
 grzechách zástárzále. Szosty Oltarz w Káplicy tytułu Nás: Pánny.
 Siodmy Poczecia P. Máriey / przy dziwiách od wschodu slonca.
 Ośny Oltarz nád Bábincem / tytułu Compassionis B. M. Virg.
 y s. Janá / Stámisláwá / y Erásmá. Dziewiáty przy dziwiách Bá-
 bincowych przy scienie / tytułu s. Antoniego / Hieronymá / Káthá-
 rzyny / Doroty. Dziesiáty w Káplicy Wáltowskéy / tytułu Prze-
 mienienia Chrystusá Pána / y s. Janá Chrzciciela. Jedenasty / ty-
 tułu s. Thomášá z Aquinu / y nowo s. Borhomeusá fundácyey
 P. Janá Mázurkowicá / Káyce Krák. Dwunasty w Káplicy ty-
 tułu P. Máriey Snieżney / y Ofiarowánia. Trzynasty Oltarz po-
 świecony pod tytułem s. Felixá y Bożego Milosierdzia. Czternasty
 w Káplicy pp. Koślińskich / tytułu s. Páwla náwrocenia. Pie-
 tnasty Oltarz w Káplicy pod wieżą / tytułu s. Alexego / támsze y
 Oltarz s. Mikoláia w teyże Káplicy. Szesnasty Oltarz s. 14. Au-
 riliatorow. Siedmnasty Oltarz przy filarze ku południowi / tytułu
 s. Anny / s. Joáchimá / y s. Janá Chrzciciela. Ośmnasty Oltarz
 pozad tegoż tytułu w Ogroycu Chrystusá Pána / y s. Máriey Máz-
 gdáleny / y s. Marthy. Dziewiętnasty przed Pány Káycy Dmęze-
 nia Chrystusá Pána / y s. Jákubá wiekhszego: przy filarze odpoczywa-
 ciało swiatobliwego Janá Leopolicy / w Pismie s. Doktorá / prá-
 cowitego przeciw Heretykom. Dudziesty tytułu Trzech Krolow.
 Dwudziesty pierwszy w poyśrzodku filarow Pánny Nás. Dwudzie-
 sty wtory Oltarz s. Apostolow Szymoná Judy. Dwudziesty trzes-
 ci pozad w Káplicy pod wieżą zegárowá tytułu s. Stámisláwá / y
 s. Wencezláwá. Dwudziesty czwarty miedzy wieżami ná Chorze

wzgore / tytułu Troycy Przenaświetszey / y Wniebowzięcia Panny
 Mاریey / s. Janá Chrzęciela. Dwudziesty piaty Oltarz nazwany
 Lozet / przy ktorym sie Mszy ſwiętych wiele odprawuie / á to wzgled
 dem Obrázú wielce cudownego Panny Mاریey / ktorzy wielkiej piez
 kności iest.

Ma ten Oltarz Odpusty wielkie / przy ktorym Oltarzu ná część
 yná chwale Naświetszey P. Mاریey / opiekunki ſzegulney Miasta
 Litanie z muzyką wdzięczną odprawuie / także y Kazania o teyże
 Błogosláwioncy cum Indulgentijs, ná co iest osobny Ráznodzieia
 Sobotni Ten Oltarz de nouo reſtaurowany nákladem wielkim
 J. M. P. Stániſława Szembeká / fundacya ſezodiz opátrzony / do
 kólá krata obtozony moſiężną / y drzwiami w flores moſiężnemi
 záwarta / ieſzcze po części dla pewnych przyczyn nie dokonczona.
 Dwudziesty hoſty Oltarz w Káplicy Bonarowskiej / tytułu s. Du-
 chá / y Narodzenia Panny Mاریey / s. Chryſtophora / y s. Jerzego.
 Dwudziesty ſiodmy Oltarz tytułu ſs. Apoſtołow Piotrá y Páwła :
 przy tym Anniwerſarz zá duſze zmarle bywa. Dwudziesty oſmy Ol-
 tarz w Káplicy Turzonow / tytułu s. Anny s. Mária Ewangelifty.
 Dwudziesty dziewiaty Oltarz ſs. Benedykta / Fabiana y Sebeſtyá-
 ná. Trzydziesty Oltarz nád babincem tu w licy ſlorjánſkiej / tytu-
 lu s. Michála. W tey nábożeńſtvo Tecz Kuſmierſki odprawuie.
 Trzydziesty pierwſzy Oltarz podle drzwi / tytułu s. Agnieſki. Trzy-
 dziesty wtory Oltarz w Káplicy Szwarcowſkiej / tytułu Ciála Chry-
 ſtuſa Pána / y Przemienienia iego ſwiętego. W tey iest Obráz Pán-
 ny Przenaświetszey cudowny / á te PP. Celeſtowie opátruią. Trzy-
 dziesty trzeci Oltarz tytułu s. Stániſława y s. Kátharzyny. Trzy-
 dziesty czwarty Oltarz przeciw Cimborzum / Zwiáſtowania Panny
 Mاریey / s. Janá Chrzęciela / s. Bárbáry : przy tym bywáia Msze
 ſwięte ſpiewane Mánſionáſkie. Trzydziesty piaty Oltarz kámienn
 ny ná Cmyntarzu przy Koſcióle s. Bárbáry Ogródziec nazwany.
 W pul Koſciola iest Oltarz Pána Wizembergá przy ſilarze / tytułu
 s. Anny. Do tych wſytkich Oltarzow ſa pewne fundacye dla Ká-
 plánow / ktorzy Msze ſwięte przy nich odprawuie. Ma ten Ko-
 ſciol

ściol Pralata swego Archipresbyterum Infulatum, ma Kapłanów zámwze przy Kościele residuujących 60. ktorzy pod Jurisdikcyą pomienionego J. M. K. Archipresbyterá są/ z ktorych iedni Sakramentá święte/ tak w Kościele zdrowym iako y w domu chorym administrują: drudzy w Kościele ná miejscu swym siedząc ludzi grzesznych spowiedzi słuchają: Insy Psalmy Dawidowe/ ná każdy dzień we dnie y w nocy przed Naswietszym Sakramentem śpiewują: insy dwoie Officium ábo Godzinki P. Máriey/ y ze dwiema Mśmami ná każdy dzień śpiewają/ insy diuina officia ordinują y rzadu pilnują/ insy inſe posługi odprawują. Ma ten Kościol Odpusty wielkie ná rozmaíte świętá/ osobliwie ná świętá Naswietſzey Panny y Chrystusa Pána; á miánowicie ná święto Wniebowzięcia Naswietſzey Panny y przez Oktawe wszystkie/ ktora z wielką proczystością/ & cum expositione Venerabilis Sacramenti, z Processyami odprawują/ y Kazania káždodienne y po ránu y od wieczor bywają. Pod teź Oktawe bywa zámwze naboženstwo 40. Horarum z Odpustem zupełnym od Stolicy Apostolskiej pozwołonym. Jest w tymże Kościele Reliquiy śś. Bozych wiele/ á miánowicie częśc z drzewá Krzyża ś. Głowá cáła ś. Koſy Panny/ druga Głowá z iedenastu tysiąc Dziewic/ Pálec cáły z ciałem ś. Kosmy Damiána: ciało cále iedno z Młodziankow onych/ ktore Herod kázal zabijać pod czas Narodzenia P. Jezusa. Reliquije znaczne śś. Apostolow/ Piotrá/ Andrzejá/ Jákubá/ Bárthłomicjá/ Thomasa/ Mártá Ewangelisty/ Szczepaná/ Wawrzyncá/ Wincentego/ y inszych w liczbie 23. Męczennikow tákże y iedenastu Wyznawcow/ tákże ś. Máryey Mágdaleny/ ś. Anny/ y inszych Wdow: tákże y śś. Pánien / Dziewic 19. y inszych swietych Reliquiy w pártýkulách mnieyszych bárzo wiele. W tymże Kościele odpoczywa ciało B. Swietoslawa Mánſjonarzá/ zmárlego Roku 1491. Ná Cmyntarzu zás pod lipką swiętobliwego Kapłaná Szymoná Albimontána á Káſuby, Pielgrzymá do ziemi swietey/ y ś. Jákubá Grobu/ ciało leży/ zmárlego Roku 1615. dnia 1. Lutego. W tymże Kościele muzyká ozdobna fundowana elemosynis piorum. Inſy ś. ná káždy

Każdy dzień pięć/śosta Bractwa we dni Poniedziałkowe/ śpiewanych. W tymże Kościele Kazania okrom Świąt y Niedziel/ przez cały Rok w każdy Piątek/ Adwent/ zaś y w Kwadragesime albo w Post wielki na każdy dzień rok od roku bywają. Zgola ten Kościół znaczy zawsze był/ y porządkiem wielkim/ nabożeństwem ludzkim/ y Kaznodziejami przednimi. Ma dwie ozdobne Wieże na iedney wyższej jest Korona złoćista/ wyrażając Miasto Koronne.

S T A C Y E R Z Y M S K I E.

Odprawują tu w tymże Kościele Stacje siedmi Kościołow Rzymskich/ z Odpustami tymi co y w Rzymie przy siedmi Kościołach są/ ktorzy może żążyć kto chce/ odprawując Pacierze/ także ile kto chce przy Oltarzach tych ktore są naznaczone tabliczkami/ może począć od ktorego mu sie będzie podobalo. Ma y inszych wiele ten Kościół Oddustow: nad to/ Stacje ieszcze insze/ ktore są w samym Kościele s. Piotra w Rzymie/ siedmi Oltarzow/ ktore ilekto kto nabożnie obedyzie będzie w lasce Bozey/ otrzymuje zupełny Odpust. Jest y Szkoła zmurowana/ ktora ma za Seniora Mistrza ze dwiema Baktalarzami na ćwiczenie dzieciak mieyskich: dostatek ma studentow do śpiewania. W poysrzodku tey szkoły jest Obraz Panny Mariey piękny y wspaniały/ przed ktorym we dni święte świece gorywają/ a w każdy dzień y noc lampy w latarniey nie zagasza: tu też w każdy dzień Litanie śpiewają Studenci z teyże Szkoły.

23. Kościół S. B A R B A R Y.

Ten zaraz na Cmyntarzu Panny Naswietzkiej jest zmurowany/ pod ten czas gdy y sam Kościół stanał. W tym nacya Niemiecka niegdy nabożeństwo swe odprawowała: ale za Krola Stephana Oycem Jezuitom Professom/ nauka y przykłady dobrymi pożytek w duszách ludzkich czynącym/ dany: y co dzień wochedostwo/ w kleynoty/ w apparaty kosztowne bierzcie sie zapomaga. W tym tedy Kościele miedzy inszymi Reliquiami ss. Bozych/ znayduie sie Reka Pánieniska ieszcze cała/ z ciałem y z skora wwiędla/ z tradicyey pewney/

pewney/ że to iest s. Kátháryny Pánný y meczenniczki Alexanday-
skiej. Sa y te Reliquie/ s. Mikoláia Biskupá/ s. Ignácego/ s.
Kázimierzá/ s. Anny/ s. Rozáliey/ s. Fráncisłki Rzymiánti: ciála
ss. Bożych/ Kistá/ Krystyny/ B. Stámśláwá Kostki. Jest y ciáło
światobliwie żyacey P. Bárbáry Lángowney/wieku nášego zmar-
ley: iest y Krucifix/ przed ktorým modlitwy swe czyniła/ sá y disci-
pliny/ włosienice/ ktorých używała. Umárła Roku 1621. wieku
żywotá swego 54. Jest też Bráctwo miłosierdzia Páńskiego/wspól
s. Lázárzá y s. Mikoláia/ ktorého powinność iest/ podupádyłch
miešczan piemiedzmi rátowác y zákládác.

24. Kościół S. WOYCIECHA.

W Sámym Rynku Krákovskim ten Kościół iest/ dány Arkáde-
miej Krákovskiej od K. Piotra Mysłkowskieg/ Biskupá Krák.
Jest w nim Bráctwo Literáckie/ pod tytulem s. Bárbáry: ma swo-
ie Odpusty y ochedostwo piekne z opátrznosci Niemcow. Krucifix
w pul Kościóla bárzo żalobliwy. Jeden Niemiec do niego nabo-
żenistwo máiac/ światłość z niego widywał/ przy ktorým y wotum
swe zostáwił. Tu Niemieckie Kazanie bywa/ y Msza dla Niemcow.
Na tym miejscu s. Woyciech/ gdy przyszedł do Krákowá/ napier-
wey słowo Páńskie y Ewángelia świętá Krákowiánom opowiadał:
także s. Jácek/ y s. Jan Kápištran Bernárdyn.

25. Kościół S. TROYCE Oycow Dominikanow.

PRzy tym Kościele Oycowie Dominikani mieszkaia/ gdzie przed
tym Sára była. Lecz Błogosławiony Iwo będąc Biskupem
Krák: był w Rzymie/ táń wżiáwšy z świętým Dominikiem znáio-
mość/ náuce sie/ cudom/ y życiu tego przypátrzywšy/ prosił Oycá
światego o Bráćia do Polski/ ktorých iestże nie wiele miał ná ten
czás. Widzac desiderium Iwoná Biskupá stryia swego Jácek s.
Kánonik Krák. á z miłosći nowego Zakonu/ prosił sie do świętego
Zábitu pospołu z swým rodzonym B. Cestáwem/ z Henrykiem Moz-
ráwiáninem/ y z Hermanem Niemcem/ ktorých s. Dominik chęłi-

wie przyjął: Tych zaś po wyćwiczeniu w Zakonie y wezyczeniu Proffessyey do Polski posłał. A gdy do miasta Krak: wchodzili z wielką radością y wczciwością Biskup Jwo ze wszytkim swym Duchowienstwem/ także Lefko Biały Monarcha ze wszytkim dworzem/ y gminu ludu pospolitego przed Miasto wybiegając w droge/ onych z niewypowiedzianą radością witali y przyjmowali: Wpizod tedy ich w prowadził B. Jwo Biskup do swego Dworu/ w którym przez lat cztery mieszkałi/ (kazywając/ Spowiedzi sluchając/ y insze swe Zakonne powinności odprawując) do tad aż śalny Kościół Panny Niewiastey w Ryntku zbudowano. Ten gdy skończono/ Biskup z Kościoła ś. Troyce do Panny Maríey Śane przemieścił/ a Kościół ś. Troyce Dominikanom inkorporował Roku 1223. vide Bzouium de gestis Pol: fol. 3. kwitnie v tych Zakonnikow służbá Boża w chwale Pánskiej z káżdey miáry dla ich porzadku/ y ludzi w náuce y w Kazániách swietych/ máia swe Studia generálne/ czytáia ich promości Lektorowie auditorom swym lekcye wszelkie/ z tych disputacye co tydzien publiczne/ ábo examen. Na tenże Kościół dostatek ochędostwa wszelkiego/ Káplie niemálo pięknych / z fundacyami Pánow tych ktorzy w nich swe pogrzeby máia.

Pierwsza Káplica Tytulu ś. Katarzyny Seneskiej/ Książat Zbarázkich / wchodząc do Kościoła po lewey rece/ tá z gruntu kośćcem wielkim zbudowana/ z marmuru czarnego y białego/ słupami wielkimi Rozántowemi/ y grobami tych Książat przyozdobiona. Odprawia tu Msze ś. śpiewáne káždy dzien za dusze zmarle.

Druga Káplica wedle tey ś. Wincentego tegoż Zakonu. W teyteraz Panny Zakonne swe naboženstwo odprawia/ gdzie odpozywa ciało wielce swiatobliwey Bábáry Debinskiej Kástellantki Krakowskiej/ ktora wspominaia manu scripta Klastorne.

Trzecia Káplica Pánow Ligezow/ w ktorey teyże Śámilíey swoje pogrzeby máia. Ozdobiona jest Oltarzem Meki Pánskiej bázro zálobliwy y pobudzający pretko do skruchy człowieka za grzechy. Tu też w tey Káplicy przy tym Oltarzu dziádowie wboży swe Bráctwo máia pod Imieniem Pána I E Z V S O W Y M, wielkimi

mi Odpuz

mi Odupustami wprzywileiowane; Ci dziadowie w solennych Processyach przed Zakonnikami ze swiecami zwykli chodzic. Tu grob swoy ma Przemyslaw Niewiarowski/ mąż w uczynkach dobrych y milosierznym pobożny/ tych Zakonnikow szeregulny Benefactor.

Czwarta Kaplica s. Jáká/ do nicy isc po wschodzie marmurowym wzgore: jest to Kaplica struktury bázro pietney y kosztu wielkiego. Ma Oltarz marmurowy kstaltne bázro zrobiony/ w ktorym odpoczywa ciało s. Jáká/ ktory umarl Roku 1257. przed tym y teraz cudami niesliczonemi slynie/ nie tylko wnas w Polsce/ ale tez y w odleglych krajach y Krolestwach roznych/ gdzie pod iego imieniem Kościóły buduią. Jest Kanonizowany od Klemensá VIII. Naywzyszego Pasterzá Roku 1594. za staraniem s. pámieci Krolá Zygmunta III. sa tu wótá rozne/ znakomite/ nabożnych ludzi bogatych y wbożich / ktorzy láski Bożey doznali przez przyczyne tego Swietego. W tymże tez grobie lezy ciało B. Wita Biskupa Lubuzánskiego tegoż Zakonu/ ktorego Heretycy w przepowiadaniu slowá Bożego Ewangeliey s. stodze zamordowali. Tu jest Oltarz wprzywileiowany za dusze zmarle.

Piata Kaplica Trzech Krolow pod Kaplica s. Jáká / w ktorej Archiconfraternitas SS. Rosarij ma swoje nabozenstwo z Oltarzem pietnym / kedy jest Obraz Panny Przenaswietney / dziwney wspanialosci y niewypowiedzianej pietnosci / nabozenstwa wielkiego / cudow przedziwnych / pocicchy niewymowney / malowany w Rzymie / poswiecony od Oycá s. Klemensá VIII. y od tegoż Odupustami wbożacony. A przez Bernata Maciejowskiego / Kardynala y Biskupa Krak. przywieziony/ y Bractwu Rozáncá s. dány. Ten zdeymuią z Oltarzá 1. Dominica Octob. z ktorym Processyie w Ryntu Krak. cum magna solennitate & deuotione stanu rozznego czynia / przypominaiac Zwyctstwo cudowne / ktore P. Bog pokazal nad Turczynem. W tey Kaplicy odpoczywaią ciała trzech Błogost: Bráci rodzonych tegoż Zakonu / ktorzych iednego dnia do Zakonu przyieto / iednego tez dnia zmarli w Wielki Czwartek po Komunii s. w zwykley meditacyey. Oycowie Státsy widzac

to / rozumieli ich byc niegodnymi przyiecia Nasw: Sákrámentu / y dla tego zmártych w sádzie pogrześc kazáli : lecz P. Bog ináczey sádzi / pátrzac w skrytosci sercá. Owi Brácia zmárli po kiltá kroć Stárfsemu cudownie przez widzenie pokázowali sie / vponinájac go / áby ich ciála ná poczciwe y slusne pogrzebu mieysce przenieśc kazal : to przydájac / że nas P. Bog do siebie w ten czas wsiác raczył / y niebem dárowal / gdy nas naysposobnieyszych widzial ; dla tegoż nieslusnie od pogrzebu Bráci iestefny odlaczeni. Czyni tu P. Bog cudá przy tych ciálách. Jmieniá tych trzech Bráci te sá: B. Waclaw Káplan / Władyslaw Dyákon / Wislaw Subdyákon / zmárli Roku 1262. Lezá iestze y drugich ciála Błogosławionych / iáko B. Benedyktá Przeora / Boguslawá Subprzeora / Hieronymá y Janá Lektorow / vczniow s. Jácká / Bzouius in propagine S. Hyacinthi fol : 36. tákze y B. Floryána / ktorego s. Ziácynt pod Wisfogrodem ná Kápie przewiozl / tego widziano ciálo cále Roku 1589. Bzouius vt suprá.

3tey Káplíce do Choru idac / w rogu Chorowym iest Oltarz Rozáncá s. ze wfsech miar ozdobyony / á podle tego iest grob mośiádzowyy / Philippá Kálmáchá czlowieká vczonogo. Przy tym Oltarzu odpoczywa ciálo wielce swiatobliwey Pánnny Wierzbowskíey. Mály Chor dosć iest wspaniáły / y we wfytke ochedożny / w ktorym Formy sncerskíey roboty / po práwey stronie żywot s. Dominiká / á po lewey s. Jácká reprezentuia. Przed wielkim záś Oltarzem tákze odpoczywáia ciála wielce pobożnie żyacych czterech Suffrágánow Kráť. tegoż Zakonu / Játkubá z Bydgosze / Páwla z Kráť. zmárlego Roku 1544. Bzouius fol : 51. Przy Jákrystey iest Oltarz / ná ktorym stáwiáia Relikwiarz wielki pelen Relikwiy sś. Bożych. W cienie przy tym Oltarzu iest Epitaphium Leská Czárnegó / Monárchy Polskiego / ktorego kości w tymże Oltarzu sá zložone / á przed tym Oltarzem przede dzwiámi Jákrystey / leży ciálo iestze cále wielce swiatobliwey Pánnny Kátháryzyny Białużyny z Melstyná / zmárley Roku 1418. przeciw temu ná drugíey stronie odpoczywa tákze ciálo w cnoty wielkie vbráne Eufrozyny z Fámilíey

z Sámilley Książat Oświecimskich. Za pulpitem w małym Chorzest jest grob marmurowy kosztownie wystawiony s. pamięci od J. M. K. Weżytká Arcybiskupá Gnieźnińskiego / ná ten czas Opátá Mogilskiego / w tym leży ciało B. Jwoná Biskupá Krak. Fundatorá tego Zakonu / zmarłego w Mutynie Mieście Włoskim / krotogo Oycowie z támtąd przenieśli / y tu pogrzebli / wstawiony cudámi. O czym Klastorne manu scripta opiewáią. O kraty jest grob Janá Zaborowskiego / Biskupá Żelmińskiego / człowieká wielkiej swiátobliwosci / w iednym grobie z mátká pochowanego. Z Choru idac po lewey stronie jest Oltarz Brácki Jmienia I E Z V S, wedle tego s. Kátháryzyny Nieczenniczki.

Kápliacá PP. Polakowskich / w ktorey ciało odpoczywa (ták rzeczonego) Polatá de Karnkow Karnkowskiego / Kástellaná Gnieźnińskiego / Stárosty Glogowskiego / y Miedzyrzeczkiego / ktory umarł Roku 1503. W tey jest Obraz Pánný Máriaey cudowny / iáko wotá dáia znác.

Stodma Kápliacá K. Piotrá Mystkowskiego / Biskupá Krak. Jalmuzniká wielkiego / zmurowána pozorem pieknym marmuru roznego / od tegoż fundusem opátrzona : odprawia tu Zakonnicy Mše s. za duše zmárte / tákże Wigilie / Kazania czasow pewnych / z tey Sámilley máią tu pogrzeby swoje. W te Káplice wniesiony jest Obraz s. Dominiká de Suriano, (w tym Suryanie przereczonego Swietego jest Obraz / ktory Nas : Pánná Mária sáma z niebá malowany przynioslá / y Bráci támteczney dárowála za wielki wpominek : przed ktorym lámpa goráiąca kázála miec / sáma wprzod oliwy w nie cudownie nálawšy / y one zápalilá ; z ktorey oliwy biorá chorzy ná rozne choroby swe vleczenia) z támtego proportiona-liter wymalowany / przy tym támtá cudá rozne sie sstáią / y tu przy tym w Krakowie nie mnieysze / ktorych co dzien doznavamy przez przyczynę tego swietego Pátryárchy / iáko wotá geste dáia znác. Wniesiony jest Roku 1642. dnia 4. Sierpnia / á w tym poświęcony Oltarz przez J. M. K. Thomášá Obojskiego / Biskupá L... dieckiego / Suffragána Krakowskiego.

Osma Kápliacá s. Mikoláia / Orlikow ska rzeczona / sa tu Relikwie ss. také y trzy Głowy z Jedenastu tysięcy Dziewic/ y innych Swietych niemalo.

Dziewiata Wlochá Profániego / de familia Columnorum.

Dziesiata swietego Bárthłomieia.

Jedenasta Jch M. PP. Lubomirskich de Lubomierz, Rozmessow de Wisnic, odprawia tu Nise spiewane za dusze zmarle według fundacy: jest to Kápliacá sumptem y dostatkem prawie pánskym wystawiona / tu w tey Sámilii przezczeczone máia swe pozgrzeby / w tey lezy ciało przy rodzicach swych Panny Leonory / Panny wielce Kochającaey sie w strzemieziwości y w Anyelskiej czystości / ktorey to Pan Bog cudownie plácił: corká to byla Wielmoznego Sebestyana Lubomirskiego Kástellana Woynickiego / y Anny z Rusca Malzonki iego / á siostra Jásmie Wielmoznego Stánislawa Lubomirskiego Woiewody y Generála Krá. ma w sobie malowanie piekne y nabożne / zawarta krata mosięzna we floresy sadzona.

Tu sie wrocilwshy do krucganku / naprzod wstapilwshy do Oltarza Meci Pánskiej / przed ktorym Bracia Zakonni swe według zwyczaju pacierze y medytacye odprawia: jest tu Krucifix konterfetu bárzo zálobliwego / odnowiony Roku : 636 sumptem iedney zacney Mátrony. Ten to Krucifix przyplynal rzeka Wisla pod Krákov / ktory gdy chcieli rozni y nabożni Kápláni brác do swych Kosciołow / tych opuścilwshy Wycom Dominikanom dal sie wziac / y ná to miejsce postawic / gdzie wielkimi cudami slynie. Podle tegoz lezy ciało B. Stánislawa Rokoski Zakonnika / w piśmie s. Bákalarza / do ktorego ten Krucifix gdy sie przed nim modlil mawial / á Bracia Zakonni widywáli ogniste kola / nád głowa iego. Ná troie stapienie od tego jest grob / w ktorym on sławny Zydek Seuerinus Roxolanus odpoczywa / ktorego prace sa wiadome swiatu / á żywot Chrystusowi Pánu: wielki to byl disputator z Heretykami y zwyciezca ich / złotey wymowy starzec / y swiatobliwosci wielkiej / Ráznodzieia ná Herezye dowodny / ná wystepki stogi / za ktorego prace y staraniem szczęśliwie Kanonizacya s. Jácka dosla: przy smietci z iego

ciała

ciała wielka wonia wychodziła/ ktora czuć było po wszystkim Kościele w truceganu/ dormitarzu/ y w celach ex relatione Patrum eiusdem Ordinis. W tymże grobie wielki wznagodziel światá/ życia światobliwego. Wielebny Melchior Moscicensis, Ráznodzicia y Spowiednik Zygmuntá Augusta/ ktoremu ten przeazanie smiały stárzec w Piotrkowie czasu Seymowego pisno z ręki wytracił/ gdy sie chciał podpisować w księgách Heretyckich/ licencya im do druku dájac/ o czym wspominaia Polscey Kronikarze. Krol August gdy temu konferował Biskupstwa Przemyście y Kamieniectie/ przyiac ich niechciał. Ja slyszalem (Author mowi) z wst czci godnego stárcá Ludwiká z Przemyśla tegoż Zakonu/ z ktorego róz hábit s. przyial/ ze widywáli Bracia światłość wielka nád głowa iego gdy sie modlił/ gdy z Schismatikami y Heretykami subtelne y wzone dysputacye miewal/ y Kazania náuki zbáwiemey pelne czynil: po smierci iego ciało z siebie wonia wdzieczna wydawalo: tenze przez ców Ochnowi Apostacie dziwnie mady y światobluwy náuki pelny list pisal; vide Bzouium in propagine Sancti Hyacinthi. W Rázpitularzu jest grob wymurowány Bráciey Zakonnych/ w tym odpozywa ciał Zakonnych bárzo wiele/ miedzy ktoremi te Błogosławionych ciała sa: Dominiká z Seceminá Kánclerzá Kościola Gmieszniestiego/ y B. Rudolphá Prowincialá tegoż Zakonu/ obay Doctores Theologiae & Iuris vtriusq;: iednego dnia zmarli y pochowani w iednym grobie Roku 1519. jest tá o nich tradycya ze po smierci náleziono ich wzajem sie oblapionych: toby miłość spráwila ktora omi zá żywota z soba zachowali/ iáko wyswiádeza ich Epitaphium w ten sens:

Hoc compressi lapide Beati manes requiescunt, &c.

Nie godzi sie y tu pámietnych Stárcow przepomniec/ á zwlászczá pracowitych y światobliwych: iáko Sabiana Bierkowskiego/ Ráznodzicie J. R. M. Władisláwa IV. slawnego w pisaniu Ksiąg: tákze y Mikoláa Moscicensá/ ktorego pisma nami zbáwienie opowiadajace/ iásne sa. Tego Konwentu tegoż wieku żył on przeazany Dzieiopsis w pismie znátomy wshytkiemu światu/ ozdoba Zakon

nu y Klastoru tego/ y wszytkiey Polski nąszey Abraham Bzouius,
ktory ten Kościol Obrazami w Rzynie zrobionemi przyozdobil y
w bogacil. Godzien niezapomnienia Brat Alexius Conuerfus dla
iey swietych uczynkow y ostreg zycia: kochal sie ten Brat w pokorze/
miłości przeciw Braciey/ w silentium, ktorego nigdy wstapiwszy
do Zakonu nie lamal/ miesa nie iadal/ wlosiennice raz na sie wlozo-
na z siebie nie zdeymowal/ o smierci dniu y godzinie wiedzial/ ktora
Bratu swemu Zakonnemu po trzykroć opowiedzial/ ten na Promnie-
ku podczas powietrza umarl Roku 1 6 2 3. W Kaplicy Ieh *MM.*
Książat Zbarazkich/ lezy ciało B. Panny imieniem Beaty. Jest tu
w tym Kościele wiele Błogosławionych/ owo zgoła quot gressus
facis, tot sunt corpora Sanctorum, taki glos ieden staruszek Za-
konny/ Kaplan nabożny slyshal/ bedac na modlitwie/ o czym ich ma-
nu scripta seroko swiadczą. Ma tez ten Kościol Reliquy śś. Bo-
zych wielki dostatek/ a miánowicie Krzyż ozdobny / w ktorzym iest
prawdziwe drzewo Krzyża ś. y trzy tarny z Korony cierniowej/
skropione Krwia Chrystusa Pána/ y ziemia Krwia ś. polana tegoż
Pána/ także czastka Kámienia z grobu iego/ y z czastka Gebki/ kto-
ra przytykano do wst iego śś. octem y zolcia one nápelniwszy: iest y
czastka Sukientu Chrystusa Pána / także z Purpury iego / ktora byl
przyodziany na posmiech v Heroda / y czastka Slupa / v ktorego byl
bicowany / Relikwia znaczna Szaty Przenaswietsey P. Mariey /
z Kántuchá iey y z sukientki; mleko z pierśi teyze Przenaswietsey
Panny y Bogarodzice / także ziemia z Grobu iey / y z mieysca tego/
na ktorym byla pocjeta bez zmazy / z Domku iey abo Loretu / kámién
z gory Oliwney / kámienia czastka / na ktorym P. Chrystus siedzial /
także sztuczka znaczna kámienia z Kościola Salomonowego / y z
rzeki Jordanu: sa tez także ykosci śś. Bozych 13. ś. Janá Chrzciz-
ciela / śś. Apostolow Andrzeia / Macieia / Barnáby / Thádeusza /
Thomasa / Philippá / Szymona / Bárthłomieia / Pawla / Jáku-
ba wietsego y mnieyszego / śś. Ewangelistow / Márta / Matheu-
sa / Lukasa / ś. Wawrzynica / y ś. Wincentego Kámióna ciele /
śś. Pámen wierzch glowy / ś. Barbáry / y ś. Agnieszki / pálec z reki
ś. Mariey

ś. Máriey Mágdáleny / ś. Krásmá Biskupá / skute gwoźdźiá / ktore
 tym byl Chrystus Pan przybity do Krzyżá / y część słupá / v ktorego
 niewinnie byl biczowany / z wiela Relikwiy śś. Bożych 30. infych /
 w infym Relikwiarzu Meczennikow śś. Bożych dwu set / dwudzie-
 stu y czterech / á Wyznawcow 45. Pánien 87. oprócz głow títlu cá-
 lych z Jedenástu tysiąc Dziewic / Słowá cála ś. Társcicyśá / Ro-
 ku 1632. v Oycá ś. Urbaná VIII. Wielebny y ś. pámieci Abraham
 Bzouius wzwyż pomieniony / ciála piáci śś. Bożych cále vprošil
 do Polski / ktore yprzysłał / te do tego času ieszcze nie sá wtkázane
 Králowowi dla mieyscá nieposobnego / lecz ich w krotkim czasie
 zá pomocá Bożá obaczmy. W tym Kościele sá troie Bráctwá du-
 chowne: Pierwsze Rozánecá ś. Pánny Máriey / drugie Jmieniá
 I E Z V S, á trzecie pozostále od Sáry pod tytulem Wobstwá P. Je-
 zusowego dla wboгих: te Bráctwá w wielkiej y w niewymowney
 pobożności kwitná / miewáiá swe Processye miesieczne / w Niedzie-
 le pierwszá y wtora z Naswieszym Sákrámentem / y z Odpustámi
 wielkimi. Brácia tych śś. Bractw / odmawáiá káždy dzien Cho-
 rámi Rozániec ś. o Pánnie Nás: ábo o Jmieniu P. Jezusowym /
 oraz słucháiá Mszey ś. á tych bywa konkurs niemály oboiey plci /
 otrzymuíá zá to Odpust zupełny / pozwolony odmawáiácy m Roz-
 zániec ś. od Oycá ś. Páwla III. Má ieszcze to Bráctwo swe Stá-
 cye v piáci Oltarzow / przy ktorých odmawáiá pieć Pacierzy / y pie-
 cioro Pozdrowienia Anielskie: zá te dostepuíá Odpustow podczas
 zupełnych / podczas wybáwienia dusze z Czcycá / á te moze káždy
 dzien káždy czlowiek otrzymác / o czym W. Ociec Máleryan de
 Cracouia w swym Ogródzie Rozánym serzey piše. Przyozdobio-
 ny ten Kościol wšytek Obrázámi wielkimi / y wielce kosztownymi /
 ktore reprezentuíá Złstorie rozne Pátronow Zákonu / á te postáwio-
 ne sá w frámbugách wzgóre pod ołny. Má y wieża wysoka struktuz-
 ry piękney / zá wrzedu Przeorostwá W. Oycá Máttheusá Borow-
 ki / tegoż Zákonu w Písmie ś. Doktorá / wystáwiona Roku 1648.
 Jest teź tu w tym Klastorze Bibliotheká dostátnia w Kásiegi dau-
 kowane / y w pisáne. Widzieć tu onych Oycow stárych prace wielkie
 w pisaníu

w piśaniu rożnych Książ / naydzie tam Biblie / Postyle / Kroniki /
 Historye ięzykiem Polskim / ale dla niedostatku y sumptu ná to / ná
 świat nie wydane. Przy tym Kościele w Káplicách pewnych Nfey
 s. sluchające nabożeństwa swe odprawiają Towarzyse tych Rzemiost:
 Szewskiego / Piekárskiego / Kráwieckiego / Kowálskiego / Stolarz
 skiego / y Mularskiego / ktorzy y w święta wroczyfte z świecami przed
 Nástwietzym Sákrámentem w Processyách chodzą.

STACYE RZYMSKIE.

Jako w inšych Kościołách Krakowskich / w ktorzych sie Stácy
 Kościołow Rzymskich odprawiają / są Oltarze náznaczone tabliz
 cami / ták y tu w tym v siedmi Oltarzow.

Nie dáleko tegoż Klastoru y Kościoła iest Klastor Pámieniz
 ski Zakonu s. Dominika / Reguly trzeciey: te nabożeństwa y Zakon
 ney czynności swey przestrzegają: są pod władzą Przeora tutecznez
 go / y sine licentia onego nic nie mogą czynić; żyją z prace rąk swoz
 ich / pogrzeby swe mają tu v s. Troyce: tey Reguly z tego pocztu
 była nom; ne & re Beata wyżej wspomniona.

26. Kościół S. IOZEPHA.

Pod tytulem s. Jozephá Oblubienicá czystego Panny Przenas:
 iest ten Kościół prawie według wymiaru w pul Miasta Krá
 kowa / od Przewielebnego s. pámieci X. Jákubá Zádžiká / Biskupa
 Krák. fundowany. Przy tym Kościele iest Klastor PámienZakon
 nych s. Fránciszka trzeciey Reguly / ktore wprowadził Przewielez
 bny J. M. X. Piotr Gebicki / Biskup ná ten czas Krák. wziawszy
 te Zakonnice z Klastoru s. Agnieszki / y postanowił za Mátkę y Prze
 lożoną temu Klastorowi Pánnę Teressę Zádžikównę / rodzoną sio
 stre s. pámieci J. M. X. Jákubá Zádžiká Biskupa Krák.

27. Kościół ábo Kápellá S. PIOTRA.

Ten ná Grodzkiej vlicy iest / ma go Kápitulá Krakowska w
 swym opátrzeniu / y w podawaniu z funduszami / ma swe szcze
 gulne Indulgencye y Relikwije ss.

28. Kościół

28. Kościół SS. PIOTRA y PAWŁA Apostołów.

OD Zygmunta Trzeciego / Polskiego y Szwedzkiego Króla /
Páńskiego szkodliwoscia / ná czesc y chwale P. Bogu wysta-
wiony / przy ktorym jest Collegium Societatis I E S V. Pierwszy te-
go Kościółá Kámién z wroczyścoscia / po odpráwieniu Ofiary s.
jest záložony / od Jáśnie Wielmożnego J. M. X. Kárdynála Je-
rzezego Rádzwiłá / Biskupa Krákowskiého / dnia 23. Czerwca /
Roku Páńskiego / 1597.

Ma ná sobie ten Kámién z Inscripcyá táka:

Sigismundus Tertius, Poloniae & Sueciae Rex Potentissimus, me suae er-
ga Deum Religionis, erga Principes Apostolorum venerationis, erga So-
cietatem I E S V Liberalitatis, firmum & constantem voluit esse testem.
Et nunc, cum terram obruor, cunctis testabor inferis: dum vero veniente
CHRISTO, è tumulo prodibo meo, cunctis testabor Superis, Sigismun-
dum Tertium, neque erga Deum Religione, neque erga Divos Veneratio-
ne; neq; erga Societatem I E S V Liberalitate, cuiquam concedere voluisse.

Credent Superi, & Inferi, quia Saxum dicit.

Pod ten czas základániá pierwszego Kámiénia / z szkodliwoscí
J. R. M. rzucono pieniądze / złote y srebne / ná ktorých táka była
Inscripcyá:

Deus Regi tribuit Regnum. Rex Deo statuit Templum.

Sic Deus in caelis honorat Regem. Sic Rex in terris honorat Deum.

Przy dokonczeniu Kościółá / zá błogostáwienstwem J. M. X. Tho-
masá Obojskiego / Suffrágána ná ten czas Król. przy wystáwie-
niu Krzyża ná Kopuli Kościelney / przy Relikwiách ss. wložono
Inscripcyá táka:

D. T. V. & omnes BB. Caelites, Tuque inprimis Petre Caelipotens,
& Paule caelestis Theologe, benigni accipite, quae loquor.

Sigismundus Tertius, ille vester Cuius, Poloniae Rex, Sueciae Heres, qui
vestro numini, sacrum primum eius molis in solum decrevit lapidem, re-
ligionis suae in Vos inferis testem, ille ipse me aureum honori vestro tan-
tae molis, ne quidquam obstantibus inferis, animo Regio, apud pietate,
magnificentiam tanto Principe digna, iterum extructae alterum testem, su-

perstare iussit. Quare ego priore splendidior, cæli vsurâ felicior, perdius & pernox, astris omnibus, Cæloque toti, quin & mortalibus longè prospicientibus admirantibus prædicabo. In DEVM TRINVM VNUM auitam Religionem, in Cælites venerationem probatissimam, in Societatem amorem constantissimum. Sigismundi Tertij Regis Poloniae, Sueciae Heredis, &c. &c. Quin, & exorabo supplex Regi Pijssimo incolumitatem, Augustissimo Sanguini Regio Immortalitatem, Regno Pacem, & tranquillitatem, Vrbi huic amplissimæ splendorem perpetuum. Hinc Saxum prohibet mala; quid noceant Inferi? hinc ego cuncta fortunata apprecor; quid negent Superi? Illi firmitatem, mihi splendorem, vtrique auctoritatem conciliat Regis Inuictissimi Pietas. Illi spem victoriae, consecratio Pontificia, mihi auctoritatem Sacri Beatorum Ciuum, in sinu inclusi Cineres; vtrique Dei-Hominis IESV triumphantis insigne Crux adoranda: vtrique Augustissima Petri & Pauli Apostolorum nomina inscripta promittunt. Votis addunt fiduciam.

Faue, O DEVS, Regi. Fauete Apostoli Principes, Magno Poloniae Principi. Fauete omnes Cælites Ciuibus illius, & nobis omnibus

Po prawey rece wielkiego Oltarzã / iest Káplicã / w ktorey iest Oltarz pelen ss. Relikwiy / wniesionych z wielka wroczyścoscã wshytkego Miasta; Tamskiego Kosciola / pod czas Wielkiego Jubileuszu / Roku P. 1626. dnia 10. Pãzdź ktorych uniona te sa: Ciało s. Piotra m. s. Alexandra m. s. Wiktorã m. s. Anãstãzyey Pãny y m. s. Alceiny Pãny y m. Glowã / a druga z Jedenastu tysiac Dziewic. Roku zaś 1635. dnia 22. Maja / przy obecności J. M. K. Krãzma Kretkowskiego / Oficýalã y Archidyakona Krak. wzwoz pomienionych ss. Mieczennikow Ciała wespolek y z drugimi sa do Káplice na to zgotowaney przyniesione / ktorych te sa uniona: Ciało s. Pãmphilã m. s. Wiktorynã m. s. Jãckã m. s. Theodulã m. s. Bonã m. s. Fortunatã m. s. Sero yny Pãny y m. s. Cyryãki Pãny y m. Velum B. Mãgdãlenny Pace Kãrmelitãntki / y iey obrazki / ktore onã malowalã in extasi. Glowý zaś sa tych Mieczennikow ss. Desideryuszã / Gaudencyuszã / Qwirinã / Marcellã / s. Sewerynã m. s. Nizãryuszã m. tãtze Glowã B. Stãniślãwã Kostki / y zebro cãle / ni ch bedzie Pan IESVS blogoślãwiony ze wshytkich / y z tego Synã Korony Polskiej / cudownego przy grobie swym

swym w Rzymie / y tu w nas w Polsce. Są ieszce y tych Pánier
 ss. Głowy / ss. Márcelliny / Ermy / Simidicy; y Kámoná zász
 tych ss. Kámie s. Páwła Apostola / Kámie s. Sebástyána m. s. A-
 máncyusá / Andrzejá / Eustáchiego / Sirmiúsá / Innocentego /
 Sotera / y Amántyusá / s. Kátharzyny / Juliány / Euphrázey /
 Lucyey / Pánien y meczenniczek / y B. Sálomei Ksieżny Polskicy:
 z Golemi ss. Bożych tych są Meczennikow Rzymstkich / ss. Inno-
 centego / s. Abundiúsá / s. Albiniego / s. Apolloniego / s. Kásiá-
 ná / s. Krescentego / s. Tacyána / s. Dionizego / s. Domicyána /
 s. Gábiniiego / s. Maurycego / s. Máximilianá / y s. Fortunatá /
 są y inšych w czastkách mnieszych wiele ss. iáko Janá s. Jeremiás-
 šá Prozoka / Drzewo Krzyža s. y ziemiá Krwia Pánistá polaná: te
 wszytkie Relikwie ss. Bożych są z wielką wżciwostí w Relikwia-
 rzu ábo w Oltarzu ná to zrobionym záwárte / Roku pomienionego
 22. Máia / od Przechacnych y Wieleb. Prálatow Kápituły Krak.
 Máia tu swoje Kongregácyá ludzic nabożni pod tytułem Pánny
 Nás. iest y Bráctwo teyże Pánny Náródenia / to Bráctwo wzywá
 kap czarnych w Processyách. Tu teź ciálo odpoczywá w grobie Cy-
 cow / Wielebnego / prácowitego / światobliwie żyjácego / Oycá
 Stárgi / J. K. M. Zygmuntá III. Káznodzieie / slawnego w Ka-
 zániách y pisániu Ksiąg / á ten umárl Roku 1612. dniá 22. Se-
 ptembris, wiecey czytay o tym Przechacnym Káplanie W. K. Sás-
 biáná Bierkowskiego / Żátonu s. Dominitá / Káznodzieie J. K. M.

STACYE RZYMSKIE.

W Tym tu Kościele odprawia Stácye siedmi Kościolow
 Rzymstkich / w Oltarzow ná to naznáczonych tablicámi. Są
 y Odpusty inše / ktorých kiedy kto chce / y kiedy chce / moze otrzymáć
 yich záżyć / náwiedzáiác ten Kościol / y w nim sie modláć.

29. Kościół S. ANDRZEJA.

PRzytym Kościele Żátonnice s. Klary swe mieszkánie máia /
 Reguly pokornego y wbojiego Fráncisšká s. fundowálá go y

zmurowała s. Salomea Krolowna Zaliczka / a Krolowa Polska / opatrzywszy go osobliwie kleynotami y apparatusami Koscielnemi. Maia Reliquie znaczne B. Salomei Fundatorki swey. Panna Matke za Starsta sobie obierata / z poyrzodka Siostr co trzy lata / ktore one Kienia nazywaja (co nie jest wedlug swietey y pokorney Reguly s. Fraciszka) Te w protekcy wziete od Jch M. F. Biskupo Krak. a naprzod od J. M. F. Jerzego Kadjiwila Kardinala / y Biskupa Krak. y pod ich zarzadz wladza sa / zc. Maia swych Raszplanow swietekich do sluzby Bozey / y do administrowania Sakramentow. Odpoczywa tu w tym Koscielu ciało wielce swiatobliwe zyciowego Rocha Boznanszyza / Akademiey Professora / Spowiednika y Raznodzieie tutezniego / przed graduhami / po ktorego grobie nigdy niestapil / lubo to z Misy y ode Misy idac / s. pamieci F. Adam Opatowius / Pisma s. Doktor / Kaplan vita vere sanctitatis, to mowiac / niegodnym potym grobie tak s. meza chodzic. Ma tez y Odpusty pewnych czasow tenze Kosciol.

30. Kościół S. MARCINA.

ZAcney Samilley Ostroia z Domu Gryphow / wprzod ten Kosciol zbudowal / lecz Roku 1618. dany jest Pannom Zakonnym s. Teressy Karmelitow Distalceatow w piec lat po przyprowadzeniu ich do Krakowa / Kosciol tych Pamen y z Klastorem / z gruntu nowo wymurowany kstaltiem pieknym z Jalmuzny / Roku 1638. poswiecony zas Roku 1644. 24. Maia / w Niedziele czwarta po Wielkieynocy / od Przewielebnego J. M. F. Piotra Gebickiego Biskupa Krak. Ja tu piero swe powsciagam / y reke swa zatrzymywam do opisania zycia tych Pamen : abowiem zyla w wielkiej ostrosaci / w zachowaniu Reguly y wstaw Zakonnych / Silentium wstawnie pilnie zachowujac / mortyfikacye ciału ostre y stogie czyniac / owo zgola rozum moy wstaw / wwarzajacy zywot tych Aniolow w ciele ludzkim zyciowych. Odpoczywaja tu ciała iesze do tad ciale / iako W. Konstancyey z Mirowa zmarley Roku 1627. dnia 14. Maia / y W. Chrystyny zmarley Roku 1628. dnia 9. Wrzesnia / tey ciało po smierci

śmierci iáko Mábástr białe bylo przez czas długi / y W. Kátháryny zmárely Roku 1629. dnia 2. Wrześniá. Máiá Reliquij ss. dostátet / y Odpusty ná pewne czasy. Oycowie Kármelici Bospi / Míse s. tu odpráwuia / y Sakrámentámi s. im ádministruia.

31. Kościół ábo Oratorium dla Káplánow Stárych.

PRzy tym Oratorium Káplánow Stárych / chorych / w Párásiách wypracowánym resideneya iest / máia tu swe pospolite mieszkánie / záwiáduie temi Kápitulá Krakowska / ktora ich prowizduie odzieżá / wítkem slusznym y pocziwym.

32. Kościół S. I D Z I E G O.

TEn ná Grockiey wlicy iest piérwszy od Bramy Grockiey w miásto idac / zbudowány Roku 1082. od Władysłáwá y Judity Mázonki iego / po otrzymániu w potomstwie póciechy / zá ofiarowáním sie temu swietemu. Zakonnicy Dominiká s. resideneya swa máia y z funduszem / Rozániec s. káždy dzien tu odpráwuia Chorámi ludzie nabożni / oraz Mísey s. sluchájac / zá co miewáia zupełny Odpust od Náywyższego Pásterzá Páwlá III. dány / ten moze káždy ofiarowác zá umárle dusze / á wczac Rozánecá s. piękne zbáswienne náuki dáia z rozmyśláním Żywotá P. Jezusowego / y Pánni Náswietsey ludziom sluchájacym. Má tez swe Odpusty zupełne ten Kościół (oprocz Bráctich) kiltákróć do Roku / ma y Reliquij ss. Bożych dostátet / á miánowicie te : Swietych Meczennikow s. Andrzejá Apostolá / Páwlá / Justyná / Seweryná / Wálentego / Piotrá / Theodorá / Gencyaná / Antoniego / Largá / Relatá / Desideriusá / Felicianá / Felicissymá / Cyrilá / Sulpicego / Mámilianá / Pontianá / Juliáná / Klemensá / Zypolitá / y dziesięć tysięcy Meczennikow Thebánskich : Pánten y Meczenniczek tych ss. Theodory / Justy / Antoniey / Konfordyey / Klauddyey / Mánusyety / Prymitywy / záb cály s. Fortunácyey / y ziedenástu tysięcy dziewic / y inšych wiele w mnieyszych czesćciách dostátnie z rożnych mieysc swietych / zá stárániem W. K. Ludwiká Kolankowicá / Ordinis Prædicatorum ; 1642. dostáne.

Wtora.

Wtora Część opisania Kościołów W Stradomiu y w Kązimirzu.

33. Kościół S. BERNARDYNA.

Pierwszy Kościółná Stradomiu z Klastorem Oycow Bernardynow/ Reguly s. Franciszka de Obseruantia, od B. Janá Kápistraná towárzyżá s. Bernardyna założony / á wprowadzony do Polski przez Kárdynalá Zbigniewá Oleśnickiego Roku 1451. tych Krol Kązimirz III. y Krolowa Zophia Mátká iego/ z Rycerstwem/ Dworem/ także z Duchowienstwem wdzięcznie bázro przyzli/ iáto posláncow Chrystusowych. Za tego B. Janá Kápistraná przysciem/ ták sie ludzie do tego Zákonu obroćili/ iz tenze B. Jan Kápistran/ z samey Akádemiey Krák. Doktorow/ Mistrzow/ Bákáslarzow/ Studentow/ reka swá w Zábít Zákonný oblekl/ y do Zákonnú przyial sto czterdzieści. Nápełniwszy tedy niemi Klastor/ y wyćwoczywszy w Zákonie/ sam odchodząc Klastor im zostáwil. (o iáto płodná Mátká Akádemia Krákowska w meze dobre/ ktorých do roznych Zákonnów posylála y posyla) Zbigniew Biskup Krákowski/ Kárdynal/ tymże Oycow ná plácu bratá swego Piotrá Oleśnickiego/ Woiewody Sedomirskiego/ Klastor z Kościołem zmurowal. Jest w tym Kościele Obraz Pánný Náswietsey cudowný: jest y grob B. Szymoná z Lipnice tegoż Zákonnú cudámi wslawionego. Ten umárl Roku 1488. odpoczywa y inszych cíal B. przy tym Klastorze nie málo/ á miánowicie B. Leonárdá Gwárdyaná/ B. Stáznistáwá S. T. M. B. Andrzejá S. T. Bac. BB. Antoniego y Alexego Látkow/ o czym ich manu scripta świádczą. Nie wstála w tym Zákonie świéta obserwánecy zycia Zákonnego. Jest też Bráctwo s. Anny z swojá Káplícá/ używáią kap płocienných hárych w processyách: ma to Bráctwo Odpusty wielkie. Má tenze Kościół Reliquy s. wielki dostátek/ á miánowicie Paciorek s. Joánný/ od sámego P. Jezusá poświęconý/ y wielá łaské wprzywileiowány/ iáto Zi

Historia Żywota ś. Joanny świadczy. Jest y partykulá Drzewá ś. Krzyżá/ y iedná spina z Korony cierniowej/ wielka kropłá Krwie Chrystusa Pána/ Włos z głowy Naswietzney Panny/ zupełna Reka ś. Kozey/ iednego z Apostolow znaczna Reliquia/ á te dárowáne od Księżny Ruclándskiej temu Zakonowi. Ten Kościol Roku 1646. z gruntu zmutowány z Jalmuzny ś. są w tym kosztowne Oltarze/ y Tabernaculum sumptem nie máłym z hebanu zrobione. O tych Zakonách Dictum piekne J. M. K. Piotrá Tylickiego Biskupa Krak. mezá mądrego y cnótami wielkimi ozdobioneğ/ przy Stole miedzy Senatorami/ mawiał bowiem że Bernardyni per humilitatem, Dominikani per doctrinam Polskę od herezy y wolnili.

S T A C Y E R Z Y M S K I E.

V Piáci Oltarzow tu w tym Kościele / odprawuia sie Stácyce Rzymskich Kościolow z Odpustami/ á te są náznáczone tablicami : ma y inszych Odpustow niemáło.

34. Kościol S. I A D W I G I.

PRzy ktorym jest Szpital podeślych w leciech Meżczyzny/ o ktorego fundáciy wielki slawy y swiátobliwosci Jan Dlugos Krolnikarz Polski/ y Kanonik Krak. á potym Nominat ná Arcybiskupstwo Lwowskie/ ná ktorym go śmierć nie wzyta zastała/ tak pisze ; że ten Kościol jest záłożony ná Stradomiu/ przez Kazimierzá II. Wielkiego Monárche Polskiego/ Roku 1351. [zá powstanie z grzechu meżoboystwa y morderstwa/ ktore byl popelnyl/ gdy Martinum Bariczka Virum de Vicarijs Basilicæ Cracouien. cum Mandatis monitorijs Clementis PP. VI. iussu Bozenta Episcopi Crac: ad se missum, aby wszystkie swe Konkubiny od siebie wygnal/ wtopić w Wisle kazal] ktorego Kościola tylko fundamentá/ wzyż ná dwa lokcia wybudowawszy/ umarl/ niestonczywszy/ y fundusu nie wczyniwszy. Ten potym Roku 1360. Zelzbieta siostra iego rodzo na Krolowa Węgierska/ dárowála Zakonnikom Klastoru Miechowskiego/ ktorzy sie zowia Canonici Regulares, Custodes sa-

cro Sancti Dominici Sepulchri Hierosolimitani. A ci do Pol-
 skiej przez Jare Zerbu Gryph Szlachcica Moznego Roku 1162,
 sa wprowadzeni. Zyci ci Zakonnicy pod Regula s. Augustyna/
 noszac na zwierzechnym Plaszczu Crucem de serico rubeo condu-
 plicatam in sinistra parte, e vestigio cordis. Maia ci Zakonnicy
 facultatem a Sacra Sede Apostolica, sibi suoq; Ordini, ze im wol-
 no Parochie trzymac/ y Sakramenta administrowac: dla tegoz w
 Koronie Polskiej nad 30. Domos Ecclesias Parochiales in per-
 petuum maia; y tu na Stradomiu miał być sarny Kosciol/ o czym
 wspomina Ioannes Dlugossius: a przeto nie ma sie wrazac Clerus
 Ecclesiae Parochialis Omnium SS. Urb: Crac: zem w pierwszej
 Edicyey ob defectum plenariae informationis, ten Parochialnym
 Kosciolem nazwal. Sa iednak ci Zakonnicy wielce pomocni Wi-
 skaryom Wszytlich Swietych/ a zwlaszcza do chorych/ y dziatek nos-
 wo zrodzonych/ podczas (mowie) zawarcia bramy/ y niepogod/ y
 tez zley drogi/ odprawuia w tym/ tak iako y w inszych Rurs o Pannie
 Naswietszej/ co dzien y Msze przenaswietse. Do tego Kosciola
 w dzien Rozestancow 15. Iulij, ze wsztych Kosciolow Brat. przy-
 chodza Processye/ dzietuic P. Bogu z zwyciestwa nad Prusaki/ od
 Wladyslawa Jagiella/ cum debitis Ceremonijs & Indulgentijs.
 Jest przy tym Kosciole kleynot starodawny / y misterney roboty Sles-
 nicz s. Jadvigi/ z ktorey ona napoiu zazywala podczas postow/ da-
 ia z tey nabożnym ludziom w chorobach pic/a ci do zdrowia przycho-
 dza/ tak iako y s. Jadviga czynila. Wiecey o tym w Historyey W.
 K. Samuela Natielskiego/ Pisma s. Doktorz/ znaydziesz. Ma tenze
 insze Reliquije ss. Bozych/ma y Indulgentia na pewne dni. Jest w
 tymze Kosciole Obraz P. Przenaswietszej/wielce dziwney wspania-
 losci y piekności/ przy ktorym Pan Bog za przyczyna Matki swej/
 wielu w roznych strasunkach / w bolesciach pociesza. Jest tez Pro-
 boszcz tych czasow wyzey mianowany K. Samuel Natielski / S. T.
 D. maz wielkiej czuynosci/ pracowity/ ktorego prace/ w pisaniu
 Ksag/ Oyczyznie naszey wiadome sa.

35. Kościół SS. AGNIESZKI y LVCYCY.

PRzy tym iest Klastor Pánien Zakonnych s. Klary/ pod obserwancyą Reguly s. Franciska trzecicy Reguly. Do tego Klastoru wiele Domow Zacznych Sámiliy/ Cortki swe do cwiczenia w boiażni Boże dáig/ z ktorzych sie wiele ná swiat nie wraca. Fundowány y zbudowány ten Klastor ieszce zá zywota B. Jana Kapistrána/ po pogorzeniu náprawiony od F. Jana Korsbáchá Kánoniká Krák. Na swe Odpusty y ss. Bozych Reliquiy nie málo.

36. Kościół SS. KATHARZYN Y

y MAŁGORZATY.

Ten Kościół ná Rázimierzu záložony Roku Pánskiego 1342. y wystáwiony Architektura stároswiecká/ w ozdobie y w unwenycey z rzadká widána/ od Krolá Rázimierzá Wielkiego/ á osádzony Zakonnikámi Reguly s. Augustyna Eremitow/ ktorzy sa przyprowadzeni z Prági do Polski od tegoż Krolá. Do budowania Klastornego przyložyl sie Pan Melczynski Kástellan Krák. á potym inшы wšelkich stanow Fundatorowie. Ten Kościół iest poświęcony Roku 1378. od Janá Biskupá Botynskiego/ z dozwoleńiá Floriana Morzkiego Biskupá Krák. byl ten Kościół dostátne ozdobiony y obdarzony/ od swoich fundatorow/ práwie nád podziwienie máigc w sobie Oltarzow 24. z przystoynnymi y kóstownymi apparatusami/ ále to wšytko pogorzálo požarem Roku 1556. dnia 3. Máia/ w ktory czas y sklepienie wšytko wpádło/ co sie też bylo stálo Roku P. 1443. przez trzesienie ziemie. Jest w tym Kościele wiele znácznych y cálych Reliquiy/ miedzy ktorými znácznieysze/ znáczna stuka dzewá Krzyzá s. czástká z glowy s. Ambrozego Doktorá Kościelnego/ tákze czáská z glowy s. Rochá/ czástká z glowy s. Konstantego/ Retá s. Szczepaná Meczenniká/ Retá s. Thomásá Kánthuariyskiego/ znáczna Relikwia s. Janá Chrzciciela/ y czesć oodzienia iego/ pálec s. Andrzejá Apostolá/ s. Philippá Apostolá/ Prople mleká y krwie/ y znáczna Relikwia s. Kátharzyny Meczennicy/

niezti / Reká s. Prymeniufá / te Relikwie są opráwne we srebro /
 także osobnych iest y innych wiele Relikwiy w roznych Pácyfikálách
 srebrnych. Jest w tym Kościele kílka Káplíc / pierwsza w Kruc-
 ganku Náswietsey Pánný / w ktorey iest Obraz ná murze zá stárá-
 niem B. Záiáshá Bonára zmalowány. Ten Obraz iest wielkimi y
 niezliczonými cudámi od P. Bogá wczony / ták / że żadnego nie
 máš / ktoryby sie zupełná wíarą tám z slubámi swými osiáruiąc /
 w swey potrzebie ráatunku y póciechy nie odniost. Przy tym Obrazie
 kílka umártych do žycia przyšli / niezliczeni chromi do chodu przy-
 wroceni / slepi óswieчени / w chorobách rozmáitých y práwie neu-
 lezonych / iákie są gošće / káduki / y inše tym podobne / zdrowie
 otrzymáli : o tym Obrazie ten tylko niech zmilczy / ktory przynamni-
 ábrysu / to iest odmalowánia (ktorego żaden potrášić nie može / choć
 sie o to wiele zacnych Málárzow stárálo) nie widział. Ten Obraz
 šwiátłość niebieška często óswiecalá / przy nim glosy Anyelkie sly-
 cháne byly / śpiewájące Antiphone Aue Regina calorum, Mater
 Regis Angelorum, ô Maria flos virginum, velut Rosa, vel Li-
 lium, funde preces ad filium, pro salute fidelium ; ná ktora pá-
 miátke tutečni Žakonnicy káždy dzień czyniác Processyá do tego
 Obrazu / te Antiphone z naboženstwem śpiewáia. Tenże Obraz
 przez ogień Anno D. 1556. nie nienárušony / y w swey ozdobie od
 P. Bogá ná pócieche w bogim Žakonnikom / y wšytkiemu ludowi
 został. W tey Káplicy odpráwuie sie Motiwá pro statu totius
 Christianitatis, á osobliwie pro Regno Polonia hora 6. y z Ra-
 záním / á po Niesporze Litánia Lorentánska w káždą Sobote. Dru-
 ga Káplica w tymże krocgganku / pod tytulem s. Doroty / tá po-
 šwiecona iest A. D. 1390. w ktorým iest Obraz Násw: Pánný ná
 kštal Rzymškiego S. Mariæ del populo, do naboženstwá wielce
 pobudzáiaicy. Tu iest grob B. Záiáshá Bonára z Šámliey Lánc-
 koronskich / Písná s. Doktorá / Žakonniká teyże Reguly Augusty-
 ná s. Pustelnikow / ktory iáko zá žywotá / y przy šmierci (ktora byla
 A. D. 1415.) ták y teraz cudámi wielkimi slynie : w teyże Káplicy
 Žakonnicy támečni pogrzeby swe máia / y támež Godziny Násw :
 Pánný

Panny y inſze modlitwy odprawia. Trzecia Káplica támsze w Kroczynganku / przedtym zwála ſie s. Mikolaia z Tolentyu / á teraz Bráctwa : że wtey Káplicy Brácia y Siostry Bráctwa Nas : Panny Pócieſzenia nabożeńſtwa ſwoie odprawia. W tym Bráctwie bedacy / opáſuią ſie pásem rzemiennym / ná pamiatke paſka Naſwietſzey Panny / ktory dála s. Thomaſowi Apoftolowi ná znát Wniebowzięcia ſwego / á po dziſdzien go chowáia w Mieſcie Kátuban w Angliey / w Diocezyey nazwaney Londra, w Koſciele Káthedrálnym / y ieſt w wielkety wſzczynoſci y wſzanowaniu / á pod wielka ſtraza / chociaż w kráinie Herezyami ſplugawionej, w tym Bráctwie Brácia bedacy / odprawia 13. Pacierzy ná pamiatke Chryſtuſa P. y 12. sſ. Apoftolow / tákże Antiphony Salve Regina, ná czeſc y chwale Pátronki ſwoiey Nas : Panny. To Bráctwo w Proceſſyách (ktore z wielkim nabożeńſtwem / y przyſtoynym áppáratem odprawia) zázywáia Kap bletitnoſtiáktowych. Na wielkie Oduſty od wielu Gycow sſ. pozwolone / ſa do niego y Stácye Koſciolow Rzymſkich / y mieyſc sſ. Jerozolimſkich / z Oduſtami Grobu s. Jákuba przyłazzone. W tym Bráctwie bedacy ſa wzeſnitkami Oduſtow / Indultow / y wſytkich dobrych wczynkow wielu inſyich Bractw. W tey Káplicy leży B. Marcin Baryczka meczennik / Káznodzieia y Wikary Koſciola Káthedrálnego Zamku Krak. ktory ieſt zá rozkazaniem Kázimierza Wielkiego Krola Polſkiego / A. D. 1349. die 8. Ianuarij w wiſle wtopiony / y w tym Koſciele cudownie pogrzebiony. Jeſt y inſyich Káplie kilka / w ktorych ludzi ſtanow wielkich ciála odpoczywáia / y funduſe pamiatke wieczna opowiedáia. Jeſt w tymże Koſciele kilka Obrazow cudownych / y do goracego nabożeńſtwa pobudzaiacych. Pierwſzy / wchozdzac do Kroczynganku / náde drzwiámi ieſt Obraz ſtároſwietckiego malowánia bárzo nabożny Zbáwiciela náſzego / w cierniowej Koronie / niemal wſytek krwia ſkropiony / reka prawa pokazuiacy w Boku ráne wloznią wczynioná / á przy nim ieſt Obraz P. Máriey zálobliwej : ieſt o tych Obrazách pewna wiadomoſc / że przy ſmierci pokazowály ſie niektórym ludziom / co do nich nabożni byli / y mo-

dlitwoy swe przed nimi odpráwowáli: między innymi byl pámieci gos-
 dny Jan Leopolitá / S. T. D. & Professor Akádemiey Krák. Káz-
 znodzieiá slawny / ten przed swoiá smierciá w swym mieszkániu wis-
 dzeniem tych Obrázow byl wczony: tego widzenia świádkiem byl
 X. Mikolay Táránowski Kánonik Krák. czego y sam doznał; tážke
 wielom inšym ludziom wkázowały sie / dla tegož y po dziš dzień
 przed tymi Obrázami ná ozdobe ich lámpy y świece od ludzi bywá-
 ia pálone / y modlitwoy czynione. Te Obrázy są wymálowáne zá stá-
 rániem B. Ezáiaszá Bonará / Jákonniká tychže Jákonnikow. Drug-
 gi Obráz jest w tymže kroczganku ná Zachod slonca / s. Janá Jáko-
 mužniká / misterna sztuka á práwie niewidána zrobiony / z niemá-
 lym koštem (dla wielkošci y ciężaru struktury) przywieziony z Kon-
 stántynopolá przez Mikoláia Lánckoronskiego z tymi Relikwiámi /
 s. Jedrzeiá / s. Lucyey / ss. Dziesiáci tysiecy Mieczennikow / ies-
 dney Pánienci z Jedenástu tysiecy Dziewic / y innych Pániencí ss.
 trzech; te wszytkie Relikwie w Oltarzu są záwarte / pospolu z zná-
 czná Relikwiá s. Woyciechá / y sztuka Dálmárytki iego / w ktorey
 byl do grobu schowány. Przy tymže Obrázie jest wiele Odpustow / dla
 ktorzych dostapienia pewnych časow odpráwiá sie Stácye. Trze-
 ci Obráz w sámym Košciele Nás: Pánny w Oltarzu przy Ambo-
 nie / jest ten Obráz bárzo śliczny / y ludzie do naboženstwa pobudzá-
 iacy / przy ktorym różney kondicyey ludzie w rozlicznych potrzebách
 swoich pomoc odnošá; czego świádkiem są wotá. W tymže Ko-
 šciele jest Oltarz zá umátle / wprzywileiowany od Oycá s. Grzego-
 rza XIII. W tym tu Košciele odpráwié sie naboženstwo z Oltar-
 wa wroczyšta / y z Odpustami pewnymi swietá Nás: Pánny Náro-
 dzenia / w ktory čas / to jest 10. Septemb. chleb świecá s. Mikolá-
 láia z Tolentyu / przez ktory P. Bog wiele cudow pokázuie. Przy
 tym Košciele jest drugie Bráctwo Nás: Pánny / in honorem
 Assumptionis, vulgò dicitur Literáckie / fundowane A. D. 1423.
 in Vigilia Purificationis B. M. V. To Bráctwo ma wiele Opu-
 stow od różnych Oycow ss. pozwolonych / á sámi PP. Kácy / Miez-
 szánie Kázimiersey / Mša s. spiewána (z wielkim zbudowaniem
 inšych

inſzych ludzi) ſwiece zapalać. Zakonnicy tuteżni mają tu ſwo-
ie ſtudio, tak Philozophiczne / iako y Theologiczne / y Biblio-
thete / do tychże nauk wygadająca. Przy tym Kościele odprawu-
ją nabożeństwo ſwoie Zakonnicę Reguly ſ. Augustyna / z prace rak
ſwoich żyjąc / w Kłaſtorze ſwoim pod poſłuſzeństwem Przewiebnego
Oycy Prowincyała teyże Reguly mieſzkając.

37. Kościół S. Z O P H I E Y.

Tym Kościołem zawiadują Oycowie z Skalki / ktory Sara zo-
wia / przy tym Parafianowie ſwe pogrzeby mają / a zbudowany
nád ſadzawką / w ktora byl wpadł Pálec ſ. Staniſława.

38. Kościół SS. MICHALA y STANISLAWA.

NA ſkałe ſczyrym kámienniu ten Kościół zbudowany / Roku
1472. po zabićiu y Kánonizácyey ſ. Staniſława / tym imie-
niem nazwany / ábowiem byla przed tym Káplićá pod imieniem ſ.
Michála Archányolá. Mieſzkają tu Zakonnicy ſ. Páwla pierwſze-
go Puſtelniká / żyją pod Regulą ſ. Augustyná : tych Jan Długos
Kánonik Krak. do Polſki / y ná Skalkę wprowadził / y Kłaſtor przy
tym Kościele záložyl : bywa tu ludzi konturs bárzo wielki dla Od-
puſtów y nabożeństwa / ktore ſie odprawuie ná dzień ſ. Staniſława /
y ná káždy Piátek / nádány od Stolicy Aſpoſtoſkiej mieyſcu temu /
ná ktorým ſ. Staniſław Korone Meczniſka podiá / gdy go w áiedm-
dzieſiat y dwie ſtuce rozſiekano. Leżało tu tego ſwiętego ciało
przez lat dzieſieć / a potym do Zamku ieſt przemieſione / y ná tym
mieyſcu gdzie ciało odpoczywało ſwiętego Wácláwa / ieſt po-
ložone. W tym Kościele ieſt grob kráta żelázná z áawarty / gdzie
ciało ſ. Staniſława przedtym leżało : w tym tu Kościele ieſt reka
lewa tego ſ. ktora ludziom do pocałowánia dája. Wode z tey ſa-
dzawki / w ktora byl wpadł pálec ſ. Staniſława / ludzie nabożni bio-
ra / y poćiech przez przyczynę tego ſ. nábymają. Leży tákże ciało
ſwiewidſławy Mieſzki Kázimieſkiej / nabożney do ſ. Stani-
ſława. Jeſt y Oltarz Pánny Przenáſwietſzey / ná podobieństwo
Czeſtocho-

Czesłochowskiego/ przy którym Obrazie pokazuje Pan Bog dobrodziejsiwa różne/ o czym wota zawieszone świadcza. Jest y Bractwo Anyola Strozá z Odpustami wielkimi/ ktore to kap białych używa/ a Zakonni Kápláni Párásianom w administrowaniu Naswieszych Sakramentow pilnie wysluguia. Na ten Kościol Reliquiy ss. dostatek/ cchedostwo piekne bárzo/ y Odpusty bárzo czeste. Tákże y onego wielkiego sławnego Dzieiopisá Polskiego/ niegdy Inspekto- rá Kazimierzá s. Janá Długosá/ w málého Roku 1480. tego dnia włásnie gdy był zabity iego Patron swiety Stánislaw.

39. Kościol S. I A K V B A.

FRany to jest Kościol/ zbudowany od Párásianow z iálmuzny/ K. Proboszcz niciaki Gládyś dal go zasklepic/ przy którym jest Mánšionarzow piec/ Altárystow kílka: ma Káplice z fundusem/ w ktorey ma residencyá Bractwo Náswieszey P. Niepokalanego Pożecia/ wielkimi Indulgencyami w bogácone/ raz wrok bywa processya z tym Obrazem Pánný Przenáswieszey solenniter po Rynku Kazimierskim/ z wielkim naboženstwem/ y z kontursem ludu różneg. Na Reliquiy ss. Bożych nie málo/ y Odpusty/ iáko y inše.

40. Kościol SS. WAWRZYNCA y BARTŁOMIEIA.

IEszce od Wielmożnego Hrabie Zerbu Łabeciów Piotrá Dumina z Skrzynná jest ten Kościol zbudowany z drzewá/wedle ktoreg/ zásiedli miejsce dawno od Pána Boga przetleci Żydzil/ecz J.M.K. Mácín Kloczynski/ Proboszcz Bożeg Ciála/ w ktorego residencyey byl ten Kościol/ dal murem od Żydow przemurowác/ áby naboženstwu Chrześciáńskiemu swym czártowskim wrzaskiem nieprzeskázdzáli/ dal tákże y Kościol z gruntu pieknie wymurowác/ ochedostwo wšelkie/ Appáramentá Kościelne dostátne spráwił/ bywa tu Odpust zupełny ná swiето tego Swietego/ sá y inše Odpusty różne. Na y Reliquije ss. Bożych. Roku Páńskiego 1624. ledwie byl ten Kościol ratowany gdy żydowskié miásto gorzálo/ P. Bog ábo- wiem karze y nas dla złości żydowskiej/ ktorzy po powietrzu tegoż roku

roku ze wsiow zsbą nawiezli Chrześciancek na grzech nieczysty / z tych iedną dzieciece swe żydom przedala / na zabicie y czary. Lecz Wzrzad Rázimierski te zlosć z miastá wykorzenil: zá co im Pan Bog niech pláci.

41. Kościol BOZEGO CIAŁA, y Niepokalanego Poczęcia Naświetszey Panny.

Ten Kościol jest principalna Sára Miastá Rázimierzá / jest záłożony z tey przyczyny: Słodzieie Pustke z Naświetszym Sákrámentem ukrádli byli w Kościele wszytkich Swietych / między okta-
wá Bozego ciála / y one miastó srebrney żydom chcieli przedać: lecz gdy obaczyli lotrowie ze nie srebrna / w bagniste błoto one wrzucili / wespól z Naświetszym Sákrámentem: te cudownie potym znaleźli Chrześciance; ábowiem swiatłość z nieba na tym mieyscu widziana była / ná kstalt iásnego słupá / ná ktorým mieyscu Przenaświetszy Sákráment byl. Nákazal tedy Biskup Duchowienstwu wszytkiemu post dni trzech / po tych znalazłszy Naświetszy Sákráment K. Biskup / on wziął y do Sáry Wszytkich swietych zamiost / magna cum Solennitate, z Processyá Duchowienstwá y gminu pospolitego / rć. Te cudá widząc Krol Rázimierz Wielki / ná tym mieyscu gdzie znalaziono Przenaświetszy Sákráment / Kościol dal zbudowác / fundacya opátzrywšy / Roku 1347. przy tym Kościele byl Pleban niemal 68. lat (ná ten czas tám wieś byla nazwana Bawol) Ale Krol Jágiello Roku 1405. resignacya Plebanowi rezyniwšy / (według woli Krolá Rázimierzá Wielkieg) z Klocká Zakonnikow / nazwanych Canonicos Regulares s. Augustyná / zá pozwoleniem Piotrá Wyszá Biskupa Krák. ktorých yprowizyá dobra opátzryl / Pzez P. Ligeze Woiewode Leczyckiego / honorifice 6. w Piśmie s. Doktorow przyprowadzil. Z tych byl pierwszym Probošczem Conradus L.V.D. & Theologiae po Plebanie. Pilni są ci Zakonnicy naboženstwa y powolania swego / wygadzájac swietemi Sákrámentami Paráfanom swoim. Na ten Kościol Ráplic niemálo / między inšemi tá iedná / w ktorey Obraz Panny Przenaświetszey cudowny /

downy/ y srebenemi wotami ozdobiony. Poświęcona tá Kápliacá ná chwałę Pánný Nás. Wniebowzięcia/ y Trzech Krolow/ Roku 1470. te w bogáćili Odupustami Nawayzshy Pásterze Kóściolá s. Páwel II. Papież Roku 1470. Alexander VI. Roku 1496. wielkie tu Odupusty/ nie mnieysze cudá Bog Wshchmogacy przy tym Obrazie Pánný Nás wietshy pokázuie. Jest y w Káplicy tutezney Obraz Pánný Nás. Loretánskey piékný.

W Chorze máłym iest Oltarz/ y Formy struktury bázro pozorney y piékný / pobok Oltarzá wielkiego po lewey rece przy Zátrshyey iest Cymboryum szzerosrebrne/ kóstem wielkim y kształtem piékným spráwione. W ziemi pod Kóściólem wshytkim są sklepy wymurowane/ w ktorých umáctwých chowáią.

Túe dáleko drzwi pobocznych od wschodu slonca/ leży ciáło B. Stánisláwá Kázumirzycá tegoż Zákonu/ zmárlego Roku 1389. cudámi wielkimi y czestemi (bo ich ráchuie Báronius 170. sub Anno 1400.) wslawionego. Temu s. K. Marcin Kloczynski Proboszcz tutezney/ grob zacny zbudowal/ y Ciáło z Chorú málego do niego przieniosl: iest y wshych wiele Blógosláwionych/ y cudámi przed smiercia y po smierci wslawionych/ iáko ich manu scripta. świádeza. Czytay wiecey o tym Zákonie/ przy Żywocie B. Stánisláwá/ wydánego ná swiát Roku 1617. przez K. Krzysztophá Loniowskiego tegoż Zákonu/ ex opposito teg grobu wzgore iest Oratorium, w ktorým Kápláni Horas Canonicas odpráwuia. Má téz y te ss. Bozshy Reliquye/ Pálec s. Janá Chrzcicielá/ ktorým w kázowal Chrystusá Páná/ zacna Reliquia s. Stánisláwá Biskupá Kráć. ; Węgier przymesiona/ Głowy s. Maurycyego/ s. Wáwrzynca/ s. Wiktorey/ s. Pryszyle/ Głowi s. Maurioniuszá Mezenniká/ Kotmistrzá Chebáwezycow ss. znáczna kósc s. Thymotheusá Mezenniká y Biskupa/ s. Sláwianá Mezenniká y Żolnierzá/ cztery structi Drzewá s. Krzyzá/ Żuchá spodnia s. Euphámiey/ dwa zebys. Apoloniey/ y wshych Reliquy s. w wshych pártýkulách nie mály dostátek. Kwitnie tu Beictwo Naswietshyego Ciálá Pánshiego/ ktore iest wielkimi Odupustami wprzywileiowane/ dla tego Bráctwá

Bráctwá bywa Kazámie co Piátek o Miece Páńskiey/ to Bráctwo
 wzywa w Processyách kap odspod blátych/ z wietzchu czerwonych
 kápturow. Kościol to bárzo wesoly/ piékný/ ozdoby/ paret vi-
 dentibus. Ma przy sobie truchty trzy/ wtey od stóly iest snycejská
 robota Zystorya Meki Páńskiey/ przy ktorey ludzie naboženstwa swe-
 go zázywáją. Kościol ten y Klastor de nouo restaurowany/ zá-
 stárániem X. Proboszczá wyzey miánowanego/ iest tu Szkoła przy
 tym Kościele/ Mistrz/ Rántor/ Studenci/ y mlódzienicy do spiewá-
 nia: Ci wysyscy z Prowizyey Klastorncy żyją/ á przed temi w Pro-
 cessyách we dni Niedzielne Żydzi powinni by (iáko przed láty bylo)
 Processyonal nosić/ y inše księgi ná pulpit wykládác/ tákże stárshy
 wysyscy Żydzi we dni swiete Kazámia sluchác.

42. Kościol S. L E N A R T A.

Szpitalny to Kościol iest/ do Sáry Kazimierskiey náleży/ ma vbo-
 gich dosýc/ plci męskiey y białogłowskiey/ w izbách rozdzielonych
 mieszkáją: ten byl fundowany dla tredowátých/ zbudowany od
 Mieszczan Kazimierskich/ z porády Zbigniewá Rárdynalá y Biskupa
 Krák. Ma ná czasy pewne Odpusty/ y Proboszczá swego.

43. Kościol S. B E N E D Y K T A.

Ná gorze iest przed miástem/ odpráwują Msze swiete w Piátki/
 De Saxonia Rsieża od swieteg Duchá/ iest tu nie dáleko grob
 Krákusá Ksiáżećcia co Krákow záložyl/ názwány Rekawka/ dla te-
 go iż ludzie z naboženstwa Pogáńskiego rekawami námesli ziemié
 ná ciálo iego. y ták wysoko vyspáli/ iáko teraz widzicé.

Trzecia Część opisania Kościołow,

Ktore są w Kleparzu y po Przedmieściach.

44. Kościol S. S E B A S T I A N A.

Ná Stáwie iest wyspá/ ná ktorey zbudowany ten Kościol między
 rzekámi Wisła y Rudáwa/ (Staw ten iest ná tych glintách/
 R 2 g dzie

gdzie glina na cegle brano/ gdy Kościół w Rynku Panny Maświety
 (w murach) przy tym jest Szpital z izbami dla zarażonych z
 chorobą. Ma ten Kościół swego Proboszcza/ Mieszkanie tego
 Szpitala są Prowizorami/ y czynią opatrzenie tym chorym/ żywno-
 ścia/ Apteką/ Cyrulikiem/ y wszelką wczesnością/ tak y zapowie-
 rzonych: z tad idac ku świętej Gertrudzie/ jest izba albo kłosa dla
 balonych/ ktorych Mieszkanie Krakowscy opatrnią bedacych tam.
 Ma ten wzwyż miánowany Kościół Reliquie śś. y Odpusty na pe-
 wne dni/ jest y Proboszcz/ na ktorego prowent jest pewny.

45. Kościół S. G E R T R U D Y.

Jest ten Kościół na wale zbudowany/ przy ktorym bywa pogrzeb
 ludzi ścietych/ jest Kościółek piękny chociaż mały/ przyozdobio-
 ny Obrazem Panny Máriey bázro ślicznym/ zawarty kratą żelazną.
 Ma swego Proboszcza/ Odpusty/ y Reliquie śś. Bożych.

46. Kościół S. M I K O Ł A I A.

Ten Kościół na Przedmieściu Sárny/ fundowany Od Krolow
 y Książat Polskich/ oddany potym Jakomikom ś. Benedyktá
 tym co na Tyncu/ od Kazimierza I. Monárchy Polskiego/ a zaś od
 Mácieia Niemierzy człowieká cnot wielkich/ dobrodzieystwy obda-
 rzony. Dány ten Kościół potym Akadémiey Krak. Roku 1400.
 ktory po dziśdzien trzymają/ y przy nim zawsze Proboszczowie by-
 wają Pisma ś. Doktorowie/ albo też w Kanonách a w Prawie Du-
 chownym biegłych Professorow z teyże Akadémiey/ między temi ma
 wielkie zálecenie F. Adam Steżycá/ renowator tego Kościoła Pi-
 sma ś. Doktor. Jest przy tym Kościele siedm Mánshonarzow/
 ktorych wprzod swiatobliwa Zophia z Tarnowá/ Janá Amorá de
 Tarnow, Kástellaná Krak. Corká fundowála. Ma tenże Kościół
 te Reliquie śś. Bożych/ párttykule znázna Drzewá Krzyża ś. Ro-
 ści ś. Gáwła Wyznawce/ ś. Hieronymi/ ś. Bruckego/ ś. Strophá-
 ná/ ś. Weceśláwa/ ś. Kálirtego/ ś. Chrystophorá/ śś. Apostolow/
 Andrzejá/ Bártłomiejá/ Philippá y Jakubá/ ś. Thomášá/ ś. Stá-
 nisláwá/

nislawa Biskupa Krak. y Miecznika / s. Słotyana / s. Mikolaja /
Bernarda / y inszych wiele ss. Pamien / s. Agniestki / s. Apoloniey /
s. Barbary / ic. jest y oleiek s. ktory z kosci s. Mikolaja Biskupa
plynie w Barze / a ten przyniesiony przez Wielebnego F. Andrzeja
z Zywca Altaryste Krak. przedtym Solnierza Hierozolimskiego / Roku
1521. Jest w tym Koscielu po prawey rece idac do Choru malego
w Oltarzu Przenaswietsey Panny Mariey Obraz Maioris nazwa
ny / sprawiony za staraniem W. F. Balcera Sturmiusa / Zaktystyaz
na tutecznego / dziwney wspanialosci y pieknosci / w Koronie kstalt
tney y bogatey / blacha srebna wkolo obsadzony / w ramach tegoz
Obrazu wielkie Reliquie ss. wprawionych widac / ma na sobie woz
ta rozne zlate / srebne / y wostkowe / od tych ludzi zawieszone / ktoryz
laski Bozey przez przyzyne Nas. Panny doznali. Przeciw temu /
tymze kstaltem Oltarz z Obrazem s. Mikolaja / ktory tez wielka
Swietych Relikwiami w ramach obsadzony / doznawia tu ludzie
wielkney pociechy / ofiaruiacy sie do tego s. Obrazu / ofiaruia tez y
bydlo rozne chore / a we wszytkim pocieche odnosa / takze y w koltaz
nach. Przed wielkim zas Oltarzem jest Oltarz czarny / pod tytulem
Nas. Sakramentu / tu na tym Oltarzu jest Obraz lubo to mniey
szy / ale rowney pieknosci / ktory blacha srebna do kola jest obsadzony
ny ; ten sprawiony przez Parochiana jednego Sebastjana Lichwin
skiego / Roku 1648. y funduszem od tegoz opatrzony. Na y Od
pusty wielkie na kazda Szode / a we Szode pierwsza po Wielkney
nocy instar Iubilei, y inszych w insze dni / Apparatuw Koscielnych
jest dostatek ; jest tez Szkola zbudowana od Macieja Mlechowity /
w tey jest Mistrz / Kantor / Studenci.

Kaplica SS. Mikolaja y Marcina.

PRzez droge przeszedly jest Kaplica s. Mikolaja y s. Marcina /
zbudowana y nadana od Wielebnego F. Marcina z Radomz
ska / oboygá Prawa Doktorá / tego Kosciola jest Proboszczem F. Zaktystyan s. Mikolaja /
wbodzy tuteczni maia zywnosc z funduszu.
Beatus qui intelligit super egenum & pauperem, in die mala li
berabit eum Dominus. Psal: 40.

47. Kościół Poczęcia Nas: P. MARIEY
na Strzelnicy.

Kościół ten Oycow Karmelitow Bossych / przemiesiony iest z blisko widocznego sadu z wilgotnego miejsca / założony Roku 1624. przez J. M. K. Thomasa Obozkiego / Suffragana Krakowskiego / Biskupa Ładickiego / ktory narozny pierwszy kamien temu Kościółowi poświęcił / zbudowany iest z ialmuzny swietey / w tymże starym Kościółku odpoczywają ciała Oycow pierwszych swiatobliwie żyacych / ktorzy też przedko umierali dla wilgotności wielkiej. Tey okazyey ci Oycowie zostali sie w Krakowie / iż Ociec ś. Biskup Naywyższy Klemens VIII. poslal ich do Perszey na opowiadanie Ewangieliey ś. ale dla niebezpieczney drogi na ten czas dla woyny Moskiewskiej / musieli nieco pomieścić w Krakowie. Gdzie J. M. K. Biskup Krakowski y Kardynal Bernat Maciejowski / z Przełożonymi tak duchownymi iako y swietckimi / widzac ich być pożytecznymi / y życia swiatobliwego / y przykladnego / za prosba tychże Przełożonych na miejscu w tym Roku 1605. dnia 18. Septemb. osadził. (gdzie były chálupy Zeretyckie / co swe Kazania w nich odgadywali) Przemieścili tu Oycowie Miesiecy šest. Po tym im zbudował Kościółek ten / ieden zacny / godny / y pobożny czlowiek Justymonty / pod tytułem Naswietzhey Panny Niepokalanego Poczęcia / poświęcony w dzien śś. Apostolow Szymona y Judy przez J. M. K. Macieia Pszrokonckiego Biskupa na ten czas Przemyckiego / Podkancelerzeg Koronneg / przy obecności J. R. M. Zygmuntá III. Krolá Pol. także Biskupa Krak. y wielu inzego rozneę stanu ludzi / gdzie też w nim pierwsza Msza przereczony J. M. K. Maciey Pszrokoncki solenniter odpráwil Roku 1606. Teraz Nowicyat przy tym Kościele Oycowie przereczeni mają / gdzie Młodz im powierzona ćwiczenie swoje ma w obserwancyey Zakonney y zachowaniu Reguly / pierwotni Zakonu Nas. Panny z Gory Karmelu. Tuteczny Kościół ma swe Reliquije y Odpusty czeste.

48. Kościół S. FLORIANA.

Sławnie wieczney pamięci Krol Jagiello/ Theologom Akádemiey Krát. ten Kościół podał/ z Kancelláriami Poznánstka/ Lezczycka/ y Sierádzka: do tego Kościoła Krol Stephan Probostwo inforpopował/ y naprzod ie podał onemu w pracách sławnemu w Theologiey s. bieglemu/ w ięzykach wczonemu Professorowi Akádemiey Krát. X. Stániśławowi Sokolowskiemu Káznodzici swemu: Jest przy tym Kościele Prálatow 4. Proboszcz/ Dziekan/ Kustos/ y Kántor/ Kánonikow 8. Witáriow rátzke. Ma y Reliquie ss. Bozych/ iáko Drzewo Krzyża s. w Krzyżu srebnym pozłocistym/ Si-
stulá od ramiená z reki práwy s. Floriána Żolnierzá y Meczenniká/ Pátroná Pol. wczéwie w srebro opráwiona/ á te w każddy Poniedziá-
iek wistáwiáta ná Oltarz wielki przez rok/ gdy sie odpráwunie Moti-
wá o tym świętym/ iest iesze y druga Reliquia okázala tegoż s. Pátroná/ ábo raczej ramię w Pácisfikale srebnym/ á tá závártá przez
W. K. Woyciechá Borowińsá w Pismie s. Doktorá/ Proboszczá
tutecznego/ sá y w Krzyżách 16. srebných y po złocistých/ wiele in-
sých rozmáitých ss. Reliquiy/ oprócz tych ktore we dwuch osobných
tekách sá závárté/ á imioná tych sá te:

Pálec cáty s. Andzejá Apostotá/ te-
goż pátrykuty dwie znáczne Krzy-
żá stulá ná ktorým ten s. vmárt.
S. Janá Chrztiéclá.
S. Philippá Apostotá.
S. Jakubá Wietsego Apostotá.
S. Jakubá Mlneysego Apostotá.
S. Bárthomejá Apostotá.
S. Marheusá Apostotá.
S. Wáwrzyńcá meczenniká.
S. Chrystophorá meczenniká.

S. Grzegorzá meczenniká.
S. Mikotáid oleiek z Fosci plynacy.
S. Kátháryny mleko z Gory Sy-
nát.
S. Mátgorzary Pánnny m.
S. Ceciley Pánnny m.
S. Ursule Pánnny m.
S. Máriey Mágdaleny.
S. Helzbiery Wdowy.
SS. z Jedenasu tysięcy czástt i
z Głow.

Sá y Obrázy stárosvietckiego málowániá Pánnny Przenáswiets-
sry bárzo cudowne / kólo tych w ramách sá te Relikwiie Swietych
Bozych.

SS. Szymon y Judy.
 S. Benedykta Opáca.
 S. Augustyna Biskupá.
 S. Lázárzá Biskupá.
 S. Remigiána Biskupá
 S. Alexandrá Biskupá.
 S. Mikoláia Biskupá.
 S. Sylwestra Biskupá.
 S. Stanistawa Biskupá.
 S. Wojciechá Biskupá.
 S. Wawrzyńca meczenniká.
 S. Wacława meczenniká.

S. Wálántego meczenniká.
 S. Kustáchiusi meczenniká.
 S. Maurycyego meczenniká.
 SS. Młodzieniakow abo nie-
 winiatek część 1.
 SS. Bosmy y Samiána
 S. Zygmunta Krolá.
 Z Obrusa Wiczerzy Pánistley.
 Z Zastek Pána Jezusowych.
 Z stupá biczowania P. Jezusa.
 Z zawicia Wáswiersey Panny
 Mariey.

W inszych wielu w párttykulách mnieyszych / y to tu w tym Ro-
 ściele wiadomości godna rzecz / iest iedná swiećá z wosku gruba ná
 kstale stupá / ná 7. lokci zrobiona / y pod Krucifixem zdawná w
 śród Kóściolá postáwiona / ktora tylko raz do roku pala przy Mšey
 s. ktora sie odprawuie o Troycy s. w Pomedziálek z Wáswierzym
 Sakramentem przywodny / á to ná pámiatke ognia zbyt wielkiego /
 ktory byl Roku 1528. w dzien s. Márta. Gdy ten pożar poczawszy
 od s. Gerrudyna wále / s. Mikoláia Kóściol / y okoliczne przed-
 mieście / Podwále / Kleparz / Biskupie / część Gárbárzow / w Krá-
 kowie záś Nowá Brama / y s. Mikoláia vlice / y aż do ryntu / y in-
 še aż do swieckey Bramy / wšytko w perzynie obrocił ; tegoż Roku
 w tymże pożarze byl widziany s. Słoryan ná powietrzu z naczyniem
 wody / zálewając Kóściol pod iego tytulem zbudowany : po tym
 widzeniu on pożar ogniowy záraz wstáł / zá co P Bogu y po dzis
 dzien w Pomedziálek Przywodny przy Mšy s. Obywátele z postro-
 nymi ludzmi y s. Słoryánowi dziekuja : cšárnie sie tu wiele ludzi w
 tych podobnych niešczęściach / y cšártaia sie do s. Słoryána / á by-
 wáta pocieszeni / iáko wielkie wotá ábo Regestrá Kóścielne dáta
 znać. Má Bráctwo pod Imieniem Wboštwa Pána Jezusa / Oltá-
 rzem y Obrázem Panny Máz. bázro pietnym ozdobione. To Brá-
 ctwo przywilejowane iest od Wázywzyszych Pásterzow Odpustami
 wielkimi / Direktorem tego Bráctwa Káznodziećá tuteczny. Po-

winnosc

winność tego Bráctwa / v bogich zmarlych darmo grzesić (á miá-
nowicie Brácią tego Bráctwa / y ceremonia Chrzesciánska ciálu
powinna oddać: vzywa to Bráctwo kap zielonych w swych Proces-
sych: Kościol to iest piękny / ma swe wielkie y czeste Odpusty / zbu-
dowany Roku 1184. teste Micchouio. Odpozywáis tu wiele ciá-
starych pracowitych Doktorow / Professorow Akádemey Kráko-
wskiej / o ktorzychby wiele pisác trzeba.

49. Kościol S. SZYMONA IVDY.

OD Pobożnych byl ludzi zbudowany / zgorzal po dwa rázy / teraz
de nouo z gruntu wymurowány / przez Prowizorow z vprosze-
nia iálmuzny Roku 1639. Dla zápowietrzonych byl to pierwszy
Szpital: teraz ma dosyc v bogich Mieszczan Kleparstich / ktorzych
opátruia czí Mieszczenie z czynšow. Ma swe Odpusty / y Ksiedzá
Proboszá.

50. Kościol S. PHILIPPA y IAKVBA.

Ten Kościol nalezy do Probostwa Wsytlich ss. po tilá rázy
pogorzal / teraz iest restaurowany przez Ksiedzá niektorego Wi-
karyego s. Floryána / ktory go kóstem swoim wlasnym máiac po-
dány z rak Kolegiáckich restaurowál.

51. Kościol S. WALENTEGO.

PRzy tym iest Szpital bialychglow / ná on czas dla tredowátych
zbudowany / ma ten Kościol ochedostwo piękne zá stáraním
pobożnego / wielkiej vzcíwostí K. Adáma Málagá Proboszá teg
Kościola / Ráznodzieie s. Floryána: ma Odpusty tiskátroc do
Roku zupelne / ma y Reliquie s. Wálientego Przescierádlo / y We-
lum Nas. Pánny / restaurowany de nouo zá stáraním wyzey miá-
nowánego Oycá / ktoremu Pan Bog niech bedzie zapláta.

52. Kościol S. KRZYZA.

Ten nie domurowány iest y pogorzal / ma swa fundácyá ktora
teraz nalezy Wikáryom s. Floryána / bywa tu Mša s. w swietá /
L y w Piátki /

y w Piątki/ w Kąplicy Drzewiáney/ w nim ná to zbudowáney. Był ten Kościół zbudowány dla Słowaków/ (ktorzy naboženstwo swym ięzykiem własnym tu powinni byli odprawować) od Krolá Władysława Roku 1394.

53. Kościół S. PIOTRA ná Gárbárzách.

POd władzy Sáryś. Szepaná/ zbudowány ten Kościół od M. Janá Welsá Medicyny Doktorá/ y fundácyą opátrzony Roku 1498. tám w progu tego Kościoła leży głowiet w wielkie cnoty wbrány. Powinien tu Ksiądz Niemiecki mieścić dla Gárbárzow: lecz teraz swe naboženstwo Niemey odprawuia w Kościele ś. Woyciechá/ (iákom tám przy tym Kościele wspominał) teraz tedy iest w podawániu Akádemiey. Ma fundácyą dobra/ Reli. ius. Bózych/ y Odpuſty ſwe/ ma y Cmyntarz wielki dla zmarłych grzebiema: Ná tym Cmyntarzu/ ná záchod letny ſłonecá/ od Kościoła/ ná niektóre czasy/ widuia ſwiátłość ná kſtalt ſwiec piáci/ ludzje nabożni/ co to znaczy/ Bog ſam wie.

54. Kościół Naś: Páunny Náwiedzenia ná Piasku.

Swietey pámieci Krol Władysław Jágielo/ y Jádwigá Malzon-
 ská iego/ Roku 1395. ten Kościół zbudowali z Kłaſtorem/ y
 Oycóm Kármelitom do rządzenia podáli/ á to przez taki cud: miał
 wielkie ſwierzbienie noſá Krol Władysław Jágielo/ ten nápomnioſ
 ny przez ſen/ áby ſedł ná to mieyſce/ á gdzie tám znaydzieſ piásek
 wonny/ ná ſtych ieden rydlem wczyniony/ tám ozdrowieieſ/ imieſ
 niem Páunny Máriaey. Ten Kościół ma tu poludniowi Kąplicy
 wſpániála/ z iálmuzny zbudowána/ á w tey Obraz Páunny Przenas
 ſwietſzey wielce cudowny. Przed tym był ná murze iáko iſt przed
 Kościołem wym ilowány/ Roku 1587. od Káplána iednego Za-
 konnego: ten Jáko umié zwýeł ſie był modlić/ (pod czas deſolácyey
 Kościelney) przed tymże Obrázem tenże teſ tu umárty odpoczywa:
 byl to Káplan żywotá wielce pobożnego ex manu ſcriptis eiuídem
 Conuentus patet; Ná tym wielce cudownym Obrázie Páunny
 Przenas

Przenasświetsey/ iest wot wiele ktore znaczą otrzymanie wiele last
Pánstich/ przez przyczyne Pánny Nasświetsey.

Ni Apelles, ni Xerxes ten Obraz málował,

Ni Fidás cny Snycerz ná murze wykował:

Gdyž Snycerskiej nie widzíš w tym stuki Obrázie,

Ni się też nań sádzili wyborni Málarze:

Lecz Zakonnik tey Pánny ten Obraz wysławił,

Zá czym go Bog cudami v nas w Polssce wstawił:

Ty przeto ktory idzieš náwiedzác Obrázy,

Bogá próš, iže zdeymie z twoicy dusze zmázy.

Jest w bogácony ten Kościol w Reliquie sš, á miánowicie s. Woys
ćiechá Zakonu tego/ s. Andrzejá Zakonu tegož Biskupá Sezulán-
skiego/ s. Doroty Rehá/ B. Mágdálény tegož Zakonu/ y inszych
wiele/ ktore zá státáním Wielebnego Stárcá F. Spirydioná/ przez
F. Ambrožego Romiewicá przysłáne/ o ktorých sie wspomniáło przy
Kościóle s. Thomášá. Odpráwniá tu Oktawe Nas: P. Máriaey
Náwiedzenia/ z wielkú proczystostí / z Odpustámi nádánými od
Stolice Apostolskiej z Processyá Nasświetsego Sákrámentu/ také
y we Czwartki przez rok: á przez te Oktawe Ráznodžicie z róžnych
Kościolow Rázánia miewáig o Pánnie Nasświetsey. Máig též tu
Odpusty ná Litánie / ktore śpiewáig Bráćia we Szody / y w So-
boty. Jest y Bráctwo P. Máriaey Szkáplerzá / ktore w wielkiej ná-
božności przedžiwnie kwitnie / w ktorým konturs lúdzi niezmierny
bywa: ma to przezacne Bráctwo szegulne swoje Priuilegia, od
sámey Panny Nas. dáne s. Szymonowi Stołcyufowi / ktokolwiek
w tym Bráctwie iest / y ten Szkáplerz podány od Nas: P. Máriaey
nábožnie y z wielkú wczéwostíá nosi: á wedlug stanu swóiego w
czystostí žyie / tákiego Pánna Nas. w dzień Sobotny pierwszy po
śmierci z Czyscá wybáwi / y do chwały krolestwá niebieskiego zápro-
wádzi / tylko potrzebá žyćie y powinności Bráćie / od P. Máriaey
náznáczone záchowác. Powinność Bráćiey táka iest / nosić ná so-
bie Szkáplerz z wielkú wšánowáním poświęcony / miesá nie iádác
we Szody / Pacierze Konwierstie / ábo Látkow / ábo též Officium

o Pannie Nas. Karmelitánskiej odprawować / (tak iáko y w in-
 szych Zakonách / gdy tego przyima per gratiam do Hábitu. Powina
 ni też Koronkę odprawować / siedmi Pacierzy á siedmdziesiat Poz-
 zdrowienia Anielskiego / (ábo też cząstke Rozáncá s. Ktorakolwiek)
 ále w pracách pozwaláig przynamniey po siedmi Pacierzy / y tyleż
 pozdrowienia Anielskiego / iedno Kredo / á w swiétá / iákosmy ná-
 mienili / Konwerskie ábo Látkow. To swiétó obchodzą od P. Má-
 riej podánia Szkáplerzá dná 16. Lipcá / z wielkimi Odpustámi y
 nabozenstwem. Máto Bráctwo swe Stácye / ma tákże y drugie
 siedmi Kościołow Rzymstich y siedmi Oltarzow Stácye / z Odpu-
 stámi tymi / co v s. Piotrá ná Wátikanie w Rzymie / máig swe stu-
 dia Generálne / Promocye swe w Akádemiey odprawuig.

55. Kościół S. KAZIMIERZA.

PRzy tym iest Klastor Reguly wielkiego wbostwa / s. Fráncisz-
 ká Obserwantow y Diskálcyatow / żyacych w wielkim wboństwie /
 fundowány Roku 1630. Ci Zakonnicy podczas nie máig y nays-
 mnieyszey odrobiny chlebá / żyig z przymiesionej iálmuzny / Ktozey
 iesli nie ofiáruią do ziedzenia / ná ziedzenie tey nie obráciig / ále ná
 to / ná co one ofiáruią. Stárshy y Przelozeni Dycowie / tak Swár-
 dyan / Prowincyal / iáko y General / żadnych wozow nigdy nie wzy-
 wáig by y nadáley / wizytuig Klastory piechotá chodzą: ále siłáby
 o nich pišáć / kto chce niech przyidzie / á obaczy s. Fránciská żyace-
 go w smiech swoich. Máig tu Relikwiig s. Kázimierzá / y wielu
 inšych ss. Bożych: iest Obraz Imienia tego Swietego / przy kto-
 rym są wotá / Ktoze znáć dáig / że przez przyczynę tego Swietego /
 wielu P. Bog w smutkách y chorobách pociesza. W tym Kościele
 le szeregulne są Odpusty dla káżdego czlowieká tu przychodzącego /
 tych káždy może dostápić kiedy chce / odmawiaig pieć Pacierzy y
 tyleż Pozdrowienia Anielskiego / przydáig iedno Kredo.

56. Kościół BOZEGO MIŁOSIĘRDZIA.

Kościół pod tytulem Miłosierdzia Bożego przy Krakowie ná
 Smolensku / nád Wisłá zdawná iest zbudowány / o ktorym że za-
 den nie

den nie pisał / Ktoby iego Pátronem y Fundatorem był: przeto ia táż
 ká o nim pewną dáie relacya. Zbudowany jest sto lat blisko / á nie
 máiac Ktoby o nim zawiádomal/ przyszedł do wielkiego spustożenia :
 pobożny iednak Obywátel mieyscá támeznego / miałki Jakub
 Smutála Cieslá/ zawiádomal o nim y popráwiał/ á gdy miał umie-
 ráć / zony swoiey prosil/ żeby go w tym Kościele pochować kazála/
 te máiac nádzicie / że tego mieyscá Pan Bog nie zapomni. Uczyniła
 to ona / y nád to w káždy Pomiedziálek Mhá s. zá te duše / Ktorych
 tám ciála leża / odpráwiác kazála / y o nim áż do swoiey śmierci
 miała stáranie. Potym przed lat dwudziesta kiltá / ieden Káplán z
 liczby Spowiednikow Zamkowych / máiac swoje naboženstwo do te-
 go mieyscá / á widzac Kościól spustożony / poczał myślić o murowa-
 niu nowego / iátoż co z wiekšego jest iuż wymurowány z iálmuzny
 ludzi pobożnych. Kiedy zá tenże y o budowaniu Szpitalá zamy-
 śla / á mieyscá nan nie znáyduie / w tenże czas (dziwna rzecz) ieden
 Juristá Jan Dluski z Grodu Krák. oddáie mu pewne práwa / w
 Księgách Ziemiškich y Grodzkich Krákowskich ználezione / Ktore dá-
 ia znác / że Jan Zukowski z Bystrzyce / Roku 1543. v Janá My-
 škówskiego z Mirowá / w Krákowie ná Seymie / kupiwszy Dwor
 Smolenski názwány (od Ktorego názwiska / tám to przedmieście
 Smolenskim sie y terazzowie) kazal przed nim Kościól zbudować/
 dáiac mu tytuł Miłosierdzia Bożego / á Dwor ná špital obrócić/
 czego że po iegó śmierci powinni nie uczynili / y owšem sobie go przy-
 wlašczyli / tenże Káplán zá dozwoleniem y rozkazaniem J. M. K.
 Piótrá Gebickiego szešliwie pánuiacego / possessory mieyscá tego
 pozwal / y dekret w Trybunale Lubelskim otrzymał Roku 1646.
 Czytáiac te fundacya pilnie wvazálem / że ten pobożny fundator/
 swemu Kościólowi y špitalowi / dawa zá pátrony osoby pierwsze
 miásta tego Stolecznego / á osobliwie zá naywyššeg obronce J. M.
 K. Biskupá Krák. ná ten czas będącego / Sede vacante Kápitu-
 le Krákowské / Rektora Akádemiey Krák. Burmistrzá / y Ráde Krák.
 y Pásterzá ich K. Plebaná Pánný Máriej w Ryntku. Ináczey ia
 rozumieć nie moze / tylko / że Miástu temu y iego Obywátelom / dá-

ie za Pátroná Miłosierdzie Boże: za co Páná Boga chwalać/ mieś
 libyńny prosić/ áby modlitwy naszey/ y Miłosierdzia swego od nas
 nie oddalał ná wieki. Ma też ten Kościół śś. Reliquie z Rzymu za
 pewnym świadectwem/ y za pozwoleniem Oycá ś. Urbána VIII. ze
 cmyntarzá Kálixtego wzięte/ á przez Páná Ziácynthá Wármaná
 Stároste Lipowieckiego temuż Kościółowi dárowáne: ktorzych śś.
 sá te imioná: Theodora/ Gencyaná/ Justey/ Antoniney/ Lárzá/
 Relatá/ Desideregó/ Felicyaná/ Felicysimá/ Konkordego/ Klau-
 dyey/ y Mánfuecyey: ktorzych modlitwom żeby sie ludzie Chrzes-
 ściáńscy zálecali/ y one czúli/ Oáiec ś. pozwała. Ma też Odpusty
 zupełne ná ś. Krzyż w Máiu/ od Oycá ś. nádáne. Przy tym Ko-
 ścióle ludzi w powietrze zmártych/ y w bogich sumptu ná pogrzeb nie
 máiących/ bárzo wiele leży: za ktorzych Mśá ś. w káždy tydzień/ ies-
 dná pobożna wdowá/ wiecznymi czasy fundowála. Já co P. Bog w
 Troycy swietey iedyny/ niechay bedzie pochwalony ná wieki / á da
 zápláté miłosierdzie czyniącym.

57. Kościół S. A V G V S T I N A.

Ten ná Zwierzynicy przez Járe z Domu Gryphow Roku 1162.
 zmurowány/ á potym przez Gedeoná z tegoż Domu Biskupá
 Krák. prowentem Kościóla ś. Sálwátora opátrzony/ przy tym iest
 Zakon Pánienski ś. Norbertá Pátryarchy Premonstrántensów/ pod
 Regula ś. Augustyná żyjących. Teraz ten Kościół de nouo iest kstał
 tem pieknym y wesolym wymurowány/ za stárániem P. Doroty Ra-
 ckiey Ksiemi tuteczney/ nie dawno zmárley: Ma ten Kościół appárá-
 mentá piekne y kóstowne; ma y Bráctwo Nas: P. Rozáncá ś. iest
 y drugie ś. Anny/ y trzecie w tym Kościele stáre ś. Troyce z Odpu-
 stámi wielkimi/ wszytkie wprzywileiowane y w bogácone. Leży tu
 ciáło B. Bronisláwy/ Pánný tegoż Zakonu/ o ktorey historye w spos-
 mináig/ iz widziála dusze ś. Jáctá do niebá prowadzona od Anyo-
 low: tákze y B. Judithy Krákwianki / wielkoy swiatobliwóśét
 Pánný/ wstawioney cudámi/ ktora umárlá Roku 1255. dná 9.
 Márcá. Ma ten Kościół Reliquiy śś. Bożych niemálo/ á miáno-
 wie

wicie w srebrney ná też zrobioney strzynie/ ktorych tam niemálo jest/
z napisem imion/ Załon ten kroitnie obserwáncyey Reguly w nábo-
żenstwie y w czynności wielkiej/ zá stáraníem Pánien Przelozonych.
Ma też swego Probošczá teyże Reguly co y Pánny.

58. Kościół S. S A L V A T O R A ábo

Przemienienia Páńskiego.

Farny to Kościół przedtym był/ ále przemiesiony do Klastoru:
Iednáť odpráwują tu swe pogrzeby Párásianowie. Kościół ten
naprzód był zbudowany od Piotrá Duniná z Strzynná/ człowiek
enot wielkich y swiatobliwosci. Ten B. Piotr Comes de Skrzy-
no zbudował ná cześć y ná chwale Bożo Kościółow 77. po rożnych
mieyscách w Krolestwie/ ktoremu Vna Reginarum pessima oczy
wylupić y iezyk wrznąć bez przyczyny kazála: iednáť po tym przez
pieć lat z láski Páńskiej dobrze widział y mowil: o tym Pietrze serzey
Chronikarze pisa/iego enoty swiete wychwalájac. O tym Koście-
le niektórzy mowia/ że był przedtym Pogańskim/ á teraz z gruntu zá
stáraníem P. Kieni Doroty Kactiey wymurowány. Przed láty miał
ten Kościół Krucifix wielce cudowny/ o ktorym tá jest historya/ że
jest przyslány z Moráwy pierwsemu w Polskę Chrześcíanskiemu
Ksiażeciu. To Ksiaże tenze Krucifix ná tym mieyscu z wielkiego
nabozenstwa w háte kostowna/ korone zlotá/ y w trzewiku perlami
hástowane vbravszy / zostávil: do ktorego strzypek grác piosnki
swoie nabożne chadzal: temu strzypekowi ten Krucifix trzewik dro-
go zrobiony ze swey nogi spuscił / y dal ná porátowanie vbostwa iez-
go: o czym potym strásunek miał / lecz P. Bog niewinnego predko
wybávil / bowiem mu ten trzewik wzięto / y Krucifixowi oddano:
Strzypek pod Krucifixem powtore grác nabożnie/ ktory przy wie-
lu ludziách od vkrzyżowanego Pána powtore trzewik otrzymal / o
ktorym tradicya jest / że ten wzywz miánowany Krucifix / wzięty
jest do Wloch do Syrolu milá od Loretu: przy ktorym wiele cudow
Pan Bog ludziom od niego láski y miłosierdzia zelzycym pokázal
te / jest tu tego wizerunek.

59. Kościół S. MAŁGORZATY y S. IVDITHY.

Ten zbudowany na pagórku pięknym / odprawia tu nabożeństwa iako y w inszych / zawiaduje nim także P. Xieni Zwierzyniecka / ma swe Odpusty.

Czwarta Część opisania Kościołów, przyłączonych do Krakowskich od I. M.

X. Biskupa Krak. od lat kilkudziesiąt, ábo od
przeszłego Jubileuszu Wielkiego, ktore-
mu 40. y 3. Rok.

Kościół SS. PIOTRA y PAWLA ná Tyncu.

Gdzie Zamek byl przedtym na gorze piekney skalistey / pod ktora Wisla plynie / teraz iest Klastor wielkiego Pátryarchy y Dycá wielu Zakonow Benedyktá s. ktory Kazimierz Pierwszy Krol Polski fundował. Ten ábowiem w Zakonie tegoż wielkiego Pátryarchy Benedyktá s. w Klastorze Kluniáccenskim we Fránczey leżacym / Professorem y Dyákonem bedac / potym dla wielkich wciśkow y nájazdow nieprzyziacielskich / ktore ná Korone Polstká przez siedm lat pod czas Interregnum przypadały / zá wprośeniem y otrzymaniem od Benedyktá IX. Stolice Apostolskiej ná ten czas rządzącego dispensy / wzięty byl z Klastoru tegoż ná Krolestwo Polskie / y Roku 1041. pomászczony ; dla czego chcac sie wdzięcznym pokázac do brodzieystw wziętych od Máiestatu Boskiego / wymyslil Klastor zálozyc Bráci Benedyktá s. (iako o tym wspomina Dlugos Kronicarz Polski) že fatagens crebra reuolutione mentis Creatori & propitiatori suo, pro susceptis beneficijs aliqua facere responsura, Religionis quondam suae & possessionis, sacratum D. Benedicti Ordinem, qui eum in lege Diuina erudierat, Monasterium decreuit fundandum. Jákož zá wspotkaniem Pánstwa swego / we dwie lecie ná znák wychowania swego / przyzycawszy ich
dwunaz

dwunastu z Kluniátu / w ktorzym sam byl Zakonnikiem / miejsce im
to podał / y ná nim Klastor zbudował / áby sie w nim służba y chwa-
ła Boża we dnie y w nocy / ná wieczne czasy nie wstájac / odprawo-
wála. Miedzy ktorzymi przybył on wielki w światobliwosci Zakon-
ney B. Aaron Fráncuz / á ten nappierwszym Opátem bedac / po-
tym wziety jest ná Arcybiskupstwo Krák. ktore szczęśliwie przez lat
13. rządząc / ná teyże godności żywota swego w wielkiej świato-
bliwosci dokonał. Roku 1071. pochowany jest w Káthedrálnym
Kościelie Krák. Tenże Klastor Krol Kázimierz I. wielkimi docho-
dami y majątnosciami nádal y w bogácił / ktorych teraz bázno wie-
le odpádo / (iáko píše Dlugosz.) Et licet Monasterium Tynec-
ense centum Villis á Casimiro I. Rege Poloniae fuerit dota-
tum, nequitia tamen & avaritia humana, insuper negligentia
Præsidium diminutum fuit, iákoż do tych czas sie to pokázuie / gdy
ex possessione saecularium, bona Deo & Ecclesiae consecrata,
ac pijs manibus benefactorum dedicata, do tad windiktúie. Przy-
tymże Kóścielie mieška niemáły poczet Zakonnikow / pod tegoż Re-
gula wielkiego Pátryárchy Benedykta s. holduiac / we dnie y w no-
cy nabozeństwa pilnuiac / wstáwy zakonne we wszytkim obserwuiac /
y miłosierne wczynki (ziednoczone z ludzkością y skromnością / wez-
dlug Reguly rożnym peregrynom przychodzacych) czyniac. Ko-
ściół ten nie dawnymi czasy wespół y z Klastorem / renowácyá á
práwie z gruntu reformácyá od s. pámieci J. M. F. Stánisláwa
Lubinskiego / Biskupa Luckiego / Podkánclerzego Koronnego /
Administratorá Opáctwa Tynieckiego / brác poczał ; ktorému nie
przestájac ozdoby struktury dodáwac Jch M. F. Administra-
torowie z szkodliwosci swoiey / á z wlaszczá teráznieyszy Admini-
strator tegoż Opáctwa / Przewielebny J. M. F. Stánislaw z Bu-
żeniná Pstrokonski Biskup Chelmski / ktorému / nie tylko Oltarzem
nowym wielkim dekoru przydawшы / ále y innymi mnieyszymi pięknie
przyozdobшы ; lecz y w Sákrystey ornámentu przyczyniшы / Kie-
lichem szczyrozlotym bázno kosztowney roboty oneż w bogácił ; Sá-
bryki Klastorney Dormitarzami y struktura kończyc nie przestájac.

Relikwii śś. w tym Kościele jest bårzo wiele od Stolice Aposto-
 lskiej nádánych / y zá dozwoleciem iey z Rzymu wywiezionych / á
 nie dawnymi czasy od J. M. E. Mikolája Mieleckiego / Professá-
 tegoż Zakonu á Opátá Tymieckiego / w Rzymie wproszonych / y te-
 mu miejscu destynowaných / ktorými bårzo jest w bogácony / á miá-
 nowicie Dzewem Krzyża s. sztuczka suknie nie bytey Chrystusa Pá-
 ná / kámién z Kolumny / v ktorey byl biczowaný / ieszcze y ze Krwia
 Zbáwiciela nášego, znaczne tákże Relikwie wielkich Apostolow
 Piotrá y Pávla s. y włosy z głowy Kázeciá Apostolskiego / r. r. y
 innych bårzo wiele / ktorýchby tu dlugo wypis wác. W tym Ko-
 ściele jest Káplica Pámany Mās. w ktorey Oltarzu jest Obraz teyże
 Pámany Mās. dżwoneypiekności / v ktorego doznawáia ludzie last y
 dobrodzieystwo / co sáme tabliczki y wotá srebne wyswiádczáia.
 Tenże Obraz jest wprzywileiowaný zá duşe zmarle od Stolice Apo-
 stolskiej. Przy tym Kościele ná rożnych miejscách leżą ciála wielu
 pobożnych y swiatobliwych Zakonnikow / lecz osóbliwie w Kápitu-
 larzu ná Ambicie / miedzy ktorými jest wiele w swiatobliwosci zná-
 cznych / miánowicie Jedzeiá Opátá / Mestáwa y Grzegorzá Ká-
 planow / y innych wiele. Z tych ciál y innych czestokroć wielka wo-
 na wychodzić zwykła / á zwlászczá in Augusto, iáko sie tráfilo w
 Roku 1636. gdy ciż Zakonnicy poslušénstwu s. oddawáli Máiá-
 snieysemu Károlowi Ferdynándowi / Polskiemu y Szwedzkiemu
 Krolewicowi / ná ten czas Administratorá Opáctwá tegoż / przy-
 bytnosci wielebnych Jch M. Prálatow Kápituły Krak. Zyja-
 ci Zakonnicy w wielkiej pobożności / pokorze / y zobopokney miłosci /
 wiedzac / iż Humilitas est mater omnium virtutum; á wedle A-
 postolá: Finis præcepti Caritas est. Dla tegoż z miłosci przeciw
 Sundatorom swoim y Dobrodzieiom / pámiatke ich ná każdy dzien
 czynia. Kázimierzá Krolá y Judythy / y innych Dobrodzieiom
 swoich / wedlug reiestru codziennego przypadáiacych / zá ktorých
 co dzien Msa s. przed wielkim Oltarzem odprawia. W tymże
 Klastorze ná dzien y swieto Apostolow Piotrá y Pávla s. (29. Lu-
 nij) rozdáia goséiom przychodzácym chleb nowy / ná ktorých swie-
 to zewszád wielki konturs ludzi bywa.

Kościół Naś: Panny Wniebowzięcia ná Gorze
Srebrney, ábo Bielány rzeczony.

Młá od Krakowá ten Kościół jest pospolu z Klastorem / Za-
konnikow ábo ráczey Pustelnikow Kamaldulensow nazwa-
nych / cí są synowie Dycá s. Romuálda / pod Regula s. Benedyk-
tá żyja: kwitnie w wielkíey obserwáncyey Zakonney / miesá nie iá-
dája / w osobnych Cellách ogrodzonych miestkája iáko Pustelnicy /
perwynych čásow milzenie podlug swoich vstav záchowuia. Piel-
grzymy przymuia / y inszych potrebných z wielkim posánowaníem
ludžko podeymuia / v bogáčení Odpustámi y Relikwiámi ss. Bo-
žych / osobluwie ná Koronke Pána Jezusá mája od roznych Dycow
ss. nádáne Indulgencye : to jest / Drzewem Krzyžá s. Pawlá Apo-
lá / s. Stephána / s. Stánisláwa / s. Wáwrzyná / s. Sebestyána /
s. Máximiliána / s. Rándyda / s. Kornelego / s. Amiceta / ss. Roz-
siny y Dámiána / Seweryná / s. Krystyny P. s. Máryey Mágdále-
ny / reliquiámi / y inszych w pártýkulách mniešsých niemálo. Tego
Zákonu byli oni ss. Meczennicy / ktorých cíalá odpoczywája w Ká-
zimierzu Miástečku w wielkíey Polsce w Kościele Dycow Ber-
nárdynow / tych imioná są te : s. Benedykt / Jan / Máttheus / Jzák /
Chrystinus Meczennicy / y s. Bárnábáš Wyznawcá / swieto ich
obchodza 12. Nouemb. : z tegož Zákonu y on s. Apostol y Meczenn-
ík Ruski byl Bonifácus / ktory támsze Krolá Ruskiego do wiáry
Rátholickíey przymiodl / y z nim wielu inszych / támsz též korone me-
czenská wziál / á zapláte od Pána Boga. Przy tym jest též Altare
Prinilegiatum perpetuum ná wybáwienie Dusi z Czyscá ná káždy
dzien. Ten Kościół y Klastor fundowány jest od Pána Wolfskiego
Máršalká niegdy Koronnego / czlowieká wielkíey pobožności Ko-
ku 1610. Pošwiecony Roku 1642. dná 14. Septemb. Płci biało-
głowskíey do Kościoła nie pušcája / tylko trzy rázy w rok. Są též
ráž y Stácye Rzymskie Oltarzow siedmi z Odpustámi.

Kościoł S. W A C L A W A w Mogile.

Klastor iest przy tym Kościele/nazywa sie własnje Clara Tumba, Zakonnikow Cisterciensow: ci każdy dzien niemal w każdą godzinę P. Bogá prośac / żyją w wielkiej czuyności y obserwancyey zakonney / są prawymi násládowncami Oycá swoięgo Bernatá s. Máia w swym Kościele Obraz Chrystusa Pána / ábo Pássya sławną wšytkiemu Krákovowi / y insym postronnym ludziom / dla cudow / ktore przy tym Obrazie P. Bog czynić raczy. Máia przezacne Relikwie s. Pánstkich / to iest / Głowe s. Donatá y Krásná / Biskupow y Męczennikow / y Theodorá Żolnierzá y Męczenniká / s. Wáwrzynacá niemal reka cála / kóści nápalone / znák wielkiego męczeństwa / tákże y s. Agnieszki Panny y Męczenniczki dobrze znáczna Relikwia / y insych s. Relikwy bárzo wiele zacnych iest / iáż kó goleni / rámioná / pálce / ziębrá / grzbiety / zęby / y insych wiele członkow / ktorych powážna stárożytność imion nie wyrázila. Jest y Kościoł Sárnny s. Bártłomiacá / ktory tákże ma swe Odpusty y Relikwie s. Bożych.

Kościoł Naśw : Panny Náviedzenia, y S. W O Y C I E C H A,
Arcybiskupá Gnieźnińskiego w Stániatkách, przedtym
Reguly s. Benedyktá Zakonnika..

Ten Kościoł zbudowany y fundowany od B. Klemensá de Ruscá, z dozwoleciem Innocentęgo Papieżá / Roku 1 2 5 3. przy ktorym Klastor fundowany od tegoż Klemensá dla Pánien Zakonnych Reguly s. Benedyktá. Kwitnie ten Zakon w zachowaniu Reguly swey / w naboženstwie pilnym y w czuyności Zakonney / zá rzádem y spráwowaniem szczęśliwym Przewielebney Jey M. P. Anny Cecylię Trzcínskiej / Kieney ná ten czas Stániateckiey / á zá pomocá y pracą powierzonego sobie wrzedu háfárstkiego Jey M. P. Ráthárzyny Agnieszki Swichowskiej / tegoż Klastoru pracowitey Ekonomki / tákże y insych wielu Pánien tegoż Zakonu roznych Oficýatek / ále miánowicie Jey M. P. Kieney wyżey miánowanej / zá ktorey

Ktozey staraniem ten Klastor prawie z gruntu wymurowany y Kościół wshytek reformowany. Jest przy tym Kościele Bractwo Rozáncá s. Ma: Panny. W nimże odpoczywá ciała Fundatorów ss. to jest / B. Klemensá / Hrabie z Rusce / Kástellaná Krák. y B. Recláwey Malzonki tego / w Roku 1269. pogrzebione: byli to Rodzicy B. Wisennei Kieniey pierwszey Staniateckiey / ktora w mární Roku 1289. y w grobie wybudowanym z Kościoła do Zákrystey przez mur przechodzącym / wespól z rodzonym Brátem swym Doiurttkiem názwanym / ieszcze niemowlátkiem / z wielką czcią pochowana przy ciałách Rodzicow swych / gdzie widywána iásność wielka byla nád grobem ich niektorých czasow. Cromer. lib: 4. Ma te Relikwie ss. Bożych znázne: s. Maurycego / s. Plácida Wyznawce / y inszych w mnieyszych pártikulách / tákze y znázna pártikule Krzyzá s. ma y Odpusty pewne dni pewnych.

Kátalog Książat y Krolow Polskich,
Poczawszy od Roku 550.

K S I A Z E T A.

Tęgo Roku napierwszy był LECH Ksążetiem Polskim / Który w 550 Gnieźnie Stolice swo naprzód zászadził / z porótkami swemi długi czas rządzował.

WYZYMIER naprzód poczał morzem wojowát / Sywárdá Durwskiego Krolá zbil y iego okrey potopil.

Woiewodow XII. zá tych Panowánia cieško bylo Polakom.

KRAKUS Brákw Míásto záložyl / Brolem byl Czeskim / z Gniez= 700
ná Stolice do Brákwá przieniosl: smol obzárty y wielom škodzocy zá niego w gorze pod Zamkiem byl / tegó Skubá Szewc otrul.

LECH II. syn Brákusow Bratá dla Krolestwá zabit / sam tež mizer= nie zginál.

WANDA Córká Brákusowá / Kytogierá Ksiazé Niemieckie z woyskiem 730
trzy Kroc porázil w Bylsku w Wíste wstoczył / Pogániskim sposobem czystości broniac: v Mogily znaleziona y pogrzebiona.

- 731 **Wojewodom XII.** powtore rządžili z cieſkkością **Dolakow.**
- 750 **LESZKO I.** abo **PRZEMYSŁAW** nieprzyiaciela v **Lysy gory y Morá=**
wiany porážit/ żył ſzczęśliwie lat 30.
- 780 **LESZKO II.** biegiem predkim ale chytrym **Krolestwo wygrał/ kro=**
rego dla zdrády nie vżył.
- 785 **LESZKO III.** domá pokoj máiac/ **Wegrom rátkunku dodawał/ synow**
zostáwił 21. niepewnych/ Cromer. Guaguin. y Papr. fol : 8.
- 715 **POPIEL I.** syn **Leſká Trzeciego Kruswice zátóżył/ y ráń przemies=**
ſkiwał : żył roſtoſnie/ vmárt nic dobrego nie ſpráwiłſy.
- 830 **POPIEL II.** Tego myſy ziadły w **Bruſwicy/ tenże Strýiow 20.**
ſwych Książat otrul.
- 842 **PIAST 3** **Kruswice/ czteł narodu proſtego/ czás dlugi rządzil Páni=**
ſtwo dobrze y ſpokojnie / ktorego potomſtwo aſ do Bášmierzá
Wtorego w Polſcze pánowáto.
- 895 **SEMOVIT** syn **Piaſtow/ Węgry y Pomorczyki zwoiował/ mlodo vmárt.**
- 904 **LESZKO IV.** syn **Semowitow/ w pokoju żył/ mlody ná Pániſtwo**
obran/ ktore ſzczęśliwie rządzil.
- 821 **ZEMOMYSL** syná miał ſlepego/ ktory w rok przyſzrzat/ **dawał Dan**
Bog znáł/ że zá nieg Polſká miała przyſzrzec y w Boga wwierzył.
- 965 **MIECYSŁAW I.** syn **Zemomyſtá/ w Boga prawdziwego wwierzył/ y**
Dolaki do Wiáry ſ. Kátholickiey przywiódł : żył z żona Dabrow=
ka ſwiatobliwie.

KROLOWIE POLSCY.

- 999 **BOLESŁAW CHABRY** pierwszy syn **Mieczysławow/ Dan dſiwnie**
Waleczny : Czechy/ Sáſy/ Moráwiány/ Bášuby/ y Ruſ zwoio=
wat/ od Ceſarzá Ottoná Korone otrzymał/ żył lat 58. Frolował 10.
lat/ w Pozn n u leży.
- 1025 **MIECISŁAW** wtory syn **Boleſtáwá Chábrego/ Koronowány od**
Gypolitá Arcybiskupá Gnieznieſkiego/ niſzemny/ wiele złego
Polſká zá niego wciérpiáta. Żył lat 44. Frolował lat 9.
- 1058 **KAZIMIERZ I.** z **Mnichá Krol/ pomáſczony ná Krolestwo y z żo=**
na ſwa od Stephána Arcybiskupá Gnieznieſkiego/ y Aaroná
Krákowiſkiego/ w pokoju żył lat 76. w Poznaniu pogrzebion.
- 1075 **BOLESŁAW** Wtory **Smiały zabit ſ. Strániſtáwá/ Korone vtrá=**
cił : w Báryncyey w Błaſtorze ſ. Benedykta ná pokucie vmárt/
Frolował lat 22.

K S I A Z E T A.

- W**LADYSŁAW Pierwszy Brat Bolesława Śmiętego żył lat 59. 1081
pánował lat 20.
- B**OLESŁAW III. Arzywousty pięćdziesiąt bitew wygrał/ woystko 1103
Henryka Cesarza porażił. Żył lat 53. pánował 36.
- W**LADYSŁAW II. syn Arzywoustego Brakowstie Pánstwo sobie 1140
náznaczone od Dycá strácił/ chcąc mieć wbytko Krolestwo: Żył
lat 55. Pánował pútsiodmá lata.
- B**OLESŁAW IV. Kędzierzawy od Prusow esukány y poráżony. 1147
żył lat 46.
- M**IECZYSLAW III. dobry z przodku/ potym tyran. Żył lat 73. 1173
pánował lat 4.
- K**AZIMIERZ I. B. Iustus rzezony/ś. Floryána ciasto otrzymał od 1179
Dycá Luciusa III. Papięza/w Roku 1183. wieleby lat żył pewnoś
ści nie máż. Pánował lat 16. umárl Roku 1192.
- L**ESZKO V. Biały od Pomorczykow zbiry. Pánował lat 38. 1195
- M**IECZYSLAW IV. nieprawdziwym Pánem był. Pánował lat 29. 1243
- W**LADYSŁAW III. syn Mieczyśławow. 1290
- L**ESZKO Szosty. 1291
- B**. BOLESŁAW V. Wstydliwy syn Leska Białego/ w czystości z 1192
żoną do śmierci mieśkat / Stránistawowi ś. Kánonizácya otrzy
mał za niego Tatarzy Polske spalili/żył lat 37. pánował 2.
- L**ESZKO VII. Czarny/ Tatarzy znówu Polske spustoszyli/ Rus/
Litwe y Jazygi poráził. 1194

K R O L O W I E.

- P**RZEMYSŁAW III. pomászczon od Jakuba Świnki Arcybiskupa 1295
pá Gnieźnięstkieg za teg choroná przywrocóna Polakom.
- W**LADYSŁAW Pierwszy Lokietkiem názwány / korunowány y 1306
pomászczony od Jakuba Świnki Arcybiskupa Gniez: był to
Pán waleczny/trzy rázy Krolestwa zbywał y dostawał. Krolow
wał lat 23.
- K**AZIMIERZ Wielki II. ná Krolestwo pomázan od Jánuśa Ar
cybiskupa Gnieźnięstkieg/Prává nápisal Polakom/ Miásta
murámi obwiodł/trzech Krolow rázem y Cesarzá ná czci miał/
Akadémia wprzod w Kázimierzu fundował / do ktorey Mi
strzow z Prági przywiozł/ Roku 1361. żył lat 60. Krolował 37.

- 1370 LUDWIK Węgierski y Polski Brol wolności nádat Polakom / żył lat 56. Frolował 12. od Jarostawia Arcybiskupa Gnieźnieńskiego pomózan ná Brolestwo.
- 1385 IADWIGA Córka Ludwika Frolowała rok ieden.
- 1386 WLADISLAW V. rzczony IAGIELLO, Koronowany od Bozeta Arcybiskupa Gnieźnieńskiego/ Wiare sam wprzod przyiał/ y Litwe swoje do Wiary s. przywolodł. Prusy y Cárary bit/ Akades mia z Bázimierzá do Brákowa przeniósł/ Roku 1400. Frolował lat 52.
- 1434 WLADISLAW IV. syn Jagielow/ Polski y Węgierski Brol / ten v Warny zginął/ żył lat 21. Frolował 11.
- 1447 KAZIMIERZ IV. z Prusy walczył/ w kóścielne sprawy gwałtem sie wdawał/ żył 64. Frolował 45.
- 1492 IAN OLBRACHT I. syn Bázimierzow/ ná Bukowinie ludu nie- máto strácił/ żył lat 41. Frolował 9.
- 1501 ALEXANDER I. Brát Olbráchtow pomászczony przez Brátá Fry- deryka Bárdynala/ Cárary y Moskwe bit/ żył lat 46. frolował lat 5.
- 1507 ZYGMUNT I. Koronowan od Andrzeia Kózyca Arcybiskupa Gnie- źnieńskiego/ sławny zwycięstw / y widzeniem Nias: Dánny Nás- ricy/ s. Stánistawa/ B. Grotá Biskupow Brák. vmárt Roku 1548. Moskwe woiował/ y Prusy poráził/ żył lat 81. Frolował 41.
- 1548 ZYGMUNT AVGVST II. vni z Litwa skończył/ vrodzony Roku 1520. dnia 2. Augusti, Koronowany zás dnia 21. Lut. od Arcybi- skupa Gnieźnieńskiego Jedzeia Kózyca/ żył lat 47. Frolował 6.
- 1574 HENRYK Brol Polski y Francuski odbiegł Brolestwa/ we francyey zabity. Frolował lat 2. był pomászczony od Jakuba Vchánstkiego/ Arcybiskupa Gnieźnieńskiego Roku 1574. dnia 21. Lutego.
- 1576 STEPHAN BATHORY wielkiego Kozumu był Brol/ szczęśliwy/ ná woynie Gdaneczánow 4427. zbit/ oproc tych co w pogoni poz- ginelo/ y żywcem poimano. Był Koronowany od Stánistawa Tárntowstkiego/ Arcybiskupa Gnieźnieńskiego.
- 1587 ZYGMUNT III. Turká/ Cárary/ y Moskwičina zwycięzył/ Sie- wiersta Ziemie posiađł/ Bósciol sś Piotrá y Pávta w Brákowie Oycem Jezuitom zbudował. Vrodził sie w Brolestwie Szwedz- kim/ w Mieście Gryphthalm/ Roku 1566. dnia 20. Czerwca w godzinie 4. po południu. Żył 66. frolował 45. vmárt Roku 1632. dnia ostatniego Kwietnia.

WŁADYSŁAW IV. Syn staršy Zygmunta III. vrodzony Roku 1595. dnia 9. Julj. godziny 19. Koronowany 1633. dnia 6. Februarij. Pomaszczony od Jana Wezyka/ Arcybiskupa Gniez. Oycem Bamedulom Kościot z Klastorem zbudował y nadał w Młynach nad Warszawą. Był lat 53. Krolował bezśliwie lat 16. y Asieńczy niemal trzy/ vmárt Roku 1648. dnia 20. Maja/ pochowan w Kościele s. Wacława na Zamku w Brakowie/ dnia 15. Syczniá/ Roku 1649.

IAN KAZIMIERZ IV. Syn Zygmunta III. Monarchy Polstiegi/ Brát Władystawa IV. Pomaszczony na Krolestwo przez J. M. X. Arcybiskupa Gnieznienkiego Stranistawa Lubinskiego dnia 17. Syczniá/ Roku 1649.

Katálogo BISKUPOW Krakowskich.

- P**rochor Wloch Arcybiskupem Brak. byl lat 31. vmárt Roku 986. 966
 pierwszy rozsiewacz Wiary s. Kátholickiey.
- P**rofulph Wloch Arcybiskupem Brakowskiim byl lat 10. vmárt 986
 Roku 996.
- L**ámbert Wloch Arcybiskupem Brakowskiim byl lat 19. o Korone 996,
 do Sylwestra Papięža Bolesławowi Krolowi ieżdżit/ vmárt
 Roku 1014.
- P**oppo Wloch Arcybiskupem Brak. byl lat 9. za tego Klastor Sies
 ciechowski y s Brzyża na Lysy gorze stánat/ vmárt Roku 1023. 1014
- G**ompo Wloch Piary Arcybiskup Brak. byl lat 9. vmárt Roku 1032. 1023
- K**áchelin Wloch Szosty Arcybiskup Brakowski byl lat 14. za tego 1032
 Klastor Tyniecki stánat/ vmárt Roku 1046.
- A**áron francus Opát pierwszy Tyniecki/ Arcybiskupem Brakow- 1046
 skim byl lat 13. vmárt Roku 1059.
- L**ámbert Jutá Polak z domu Toporow/ Arcybiskupi tytut vpuscił : 1061
 byl Biskupem pierwszym lat 10. vmárt 1071.
- S.** Stranistaw Meczennik z domu Drussow Biskup Brak. dla kto- 1071
 rego zamordowania Polská cztery lata byla pod interdiktrem/ y
 Krol Bolesław od Grzegorza siódmego Papięža tytutu Krolew-
 skiego odsadzón : byl Biskupem lat 8. zabity Roku 1079.

- 1083 Lambert z domu Hábďant/był Biskupem lat 18. vmárt Roku 1107.
Ten čiáto s. Stánistáwá z Skalki do Zamku Brák. przéniosł.
- 1105 Baldwin Fráncúz bezodry y mitosierny / był Biskupem lat 5.
vmárt Roku 1108.
- 1109 Maurus Fráncúz był Biskupem lat 9 vmárt Roku 1118
- 1118 Gaudencyus abo Kádost z domu Kóža/ zá tego Klastor Andrzej-
iowski stánat/był Biskupem lat 25. vmárt Roku 1142.
- 1142 Robert z domu Korab był Biskupem lat 2. vmárt Roku 1144.
- 1144 Márttheus z domu Ostoid/ zá tego Niechowski y Zwierzyniecki
Klastory sa fundowáne/był Biskupem lat 22. vmárt Roku 1166.
- 1166 Gedeon abo Gedko z domu Gryphow/ zá tego čiáto s. floryáná
do Polski przyprowadzono/ y Kósciot Biecki y Wachocki stánat :
był Biskupem lat 20. vmárt 1186.
- 1186 Fulko abo Petká z domu Lis/ zá Ktorego Dokrzywnicki Klastor
stánat : był Biskupem Brák. lat 12. vmárt Roku 1207.
- 1208 B. Wincenty Kádłubek rzeczoný/ z domu Kóža : Ten Biskupstwo
opuścił Roku 1218. w Andzeiowie Zakonnikiem zostat : teraz
cudámi wielkimi synie : był Biskupem Brákowskim lat 10.
vmárt Roku 1216.
- 1218 B. Zwo / abo Jan z Domu Odrowaź / Dominikány do Brákowá
przyprowadził / Szpital s. Duchá / y Klastor w Mogile fun-
dował / y inšych dšiesieć zbudował. Był Biskupem Brákow-
skim lat 12. vmárt 1229.
- 1229 Wsław z Domu Szácho wnicá / zá tego Klastor Czerzycki fun-
dowány : był Biskupem Brák. lat 11. vmárt Roku 1242.
- 1242 B. Jan Prándorá Białaczewski / z Domu Odrowaź / zá tego Báz-
nonizácyá s. Stánistáwá dostá : był Biskupem lat 24. vmárt
Roku 1266. wstawiony cudámi.
- 1266 Páwel Przemekowski / z Domu Putkozá / był Biskupem lat 28.
vmárt Roku 1293.
- 1293 Drokop z Domu Korab / był Biskupem lat 2. vmárt 1295.
- 1296 Jan Muskátá był Biskupem lat 26. vmárt Roku 1320.
- 1308 B. Nauklerns Slezák / z Domu Ofsá / Który Kósciot Brákowski
po zgorzeniu nápráwiał : był Biskupem Brákowskim lat 6. ná-
Wrocławskie Biskupstwo wstápił Roku 1326. y tam vmárt Ro-
ku 1341 był swiátobliwie.
- 1328 B. Jan Groch z Domu Káwicz / był Biskupem Brák. lat 18. v-
márt Roku 1347.

Biskupow Krakowskich.

93

- Piotr Falkowski z Domu Soliwa / byl Biskupem rok / tegoż też 1347
 vmárt Roku 1347.
- Bożanta Jankowski z Domu Koza / Frory Bożecin záłożył: byl 1348
 Biskupem Krak. lat 18. Broła Kázimierzá Wielkiego strofował
 z życia niepoczętowego / vmárt Roku 1366.
- Floryan Mokrzycki z Domu Jelizá / byl Biskupem Krakowskim lat 1367
 11. vmárt Roku 1378.
- Sawisá z Burozwał z Domu Koza / Mánssonarze fundował: byl 1378
 Biskupem Krak. lat 2. vmárt Roku 1380.
- Jan z Kadlicz Domu Korab / Doctor Medicina, zá tego Błastor 1380
 Czeszochowski stánat: byl Biskupem Krakowskim lat 12. vmárt
 Roku 1392.
- Piotr Wyś z Domu Brog / zá tego Vniuersitas Krakowska stáne= 1392
 lá / y Kościot Bożego Ciała. Byl Biskupem Krakowskim lat 2.
 vmárt ná Biskupstwie Poznániskim Roku 1412.
- Woyciech Zastrzebiec z tegoż Domu / zá ktorego Zakon Pánien s. 1412
 Brygitty w Lublinie stánat. Zyl ná Biskupstwie lat 12. porym
 ná Arcybiskupstwie Gnieźnienskim vmárt Roku 1426.
- Zbigniew z Oleśnice z Domu Sebno / Biskup Krakowski y Kár= 1427
 dynal / Kustwo Siewierskie Kościolowi Krakowskiemu kupil:
 byl Biskupem Krak. lat 32. vmárt Roku 1455.
- Thomas Strámpinski z Domu Prussow / Professor Akademicy 1455
 Krakowskiej / byl Biskupem Krakowskim / y Krozciem Sie=
 wierskim lat 5. vmárt Roku 1460.
- Jakub Sieniński z Domu Sebno / byl Biskupem / vmárt ná Ar= 1460
 cybiskupstwie Gnieźnienskim Roku 1462.
- Jan Gruszczyński z Domu Koza / byl Biskupem Krak. lat 2. vmárt 1462
 ná Arcybiskupstwie Gnieźnienskim Roku 1472.
- Jan Lutko z Brzezia z Domu Soliwa / byl Biskupem Krak. lat 6. 1473
 vmárt Roku 1480.
- Jan Kzesowski z Domu Putkozá / starb Kościotá Krakowskiego 1480
 zbudował.
- Fryderyk Kárdynal syn Kázimierzow / Brat Janá Olbráchtá / A= 1488
 lexándrá / y Zygmunta Pierwszego: byl Biskupem Krak. y Ar=
 cybiskupem Gnieźnienskim lit 15. vmárt Roku 1503.
- Jan Bonarski z Domu Habd. nk / Grábstwo Bożiogłowskie Ko= 1504
 ściolowi Krak. kupil Byl Bisk. Krak. lat 21. vmárt Roku 1525.

- 1526 Piotr Tomicki Kapłan pobożny z Domu Łoź / tego pamiątka wielka jest w Bościele Katedralnym : był Biskupem Krak. lat 12. umart Roku 1540.
- 1539 Jan Łaráłski z Domu Prawdzicz / był Biskupem Krak. lat. 2. umart ná Arcybiskupstwie Gnieźnieńskim Roku 1540.
- 1537 Jan Choinński z Domu Łábdank / był Biskupem Krak. owskim rok 1. umart Roku 1538.
- 1538 Piotr Gánnat Biskup Krak. oraz y Arcybiskupem Gnieźnieńskim był lat 7. umart Roku 1545.
- 1545 Sámuel Náciejowski był Biskupem Krakowskim lat 5. umart Roku 1550.
- 1550 Andrzej Żebrzydowski z Domu Kádwan / był Biskupem Krak. lat 10. umart Roku 1560.
- 1560 Philip Padniewski z domu nowiná / był Biskupem Krakowskim lat 12 umart Roku 1571.
- 1582 Fránciszek Krásinski z Domu Slepowron / był Biskupem Krakow-
skim lat 5. umart Roku 1587.
- 1587 Piotr Nyskowski z Domu Jástrzebiec / był Biskupem Krakowskim lat 14. umart Roku 1591.
- 1591 Jerzy Kádzwil Kárdynal y Ksiáże z Olyki zá niego Kánonizácyá s. Jácka stáneta / Kruszeze w Kielcach znaleziono / Seminárium fundował. Żył lat 44. w Kzymie umart Roku 1600.
- 1601 Bernat Náciejowski Kárdynal / y Biskup Krakowski : był Bisku-
pem Krakowskim lat 7. umart ná Arcybiskupstwie Gnieźnien-
skim Roku 1608.
- 1609 Piotr Tylicki / pamiátke wielka Kościotowi y ochedstwo dostá-
tnie zostáwił. Był Biskupem Krak. lat 7. umart Roku 1616.
- 1616 Marcin Szyskowski / Stácye siedmiom Kościotom Krak. z Odpus-
stámi co y w Kzymie przy Kościotách siedmi sa / wypráwił ; był
Biskupem Krakowskim lat 14. umart Roku 1630.
- 1631 Jerzy Lipski tegoż Roku umart Krego obrány. Był Biskupem
Krak. Niedziel 18. Ten Kościotowi Katedralnemu legował
Infute Kóbrowna valoris 30000. y Ornat złotych 12000. For-
struicy / Amputki z Miedniczká szzero złote / robota piekna także
Obligácyá te uczyniwszy / áby ten Biskup Który Infute te wdzies-
ie / Aue Maria odmowił.
- 632 Jan Albrycht Krolewic / Kárdynal y Biskup Krak. umart Roku
1635. dnia 26. Februarij. Jakub

Jakub Zadzik Konfirmacya siedmiom Kościołom Krakowskim 1635
 otrzymał. Ministry Aryańskie y ich Szkoły w Rakowie zniost.
 Summum Penitentiarium w Katedrałnym Kościele fundo=
 wał złotych dwa tysiąca/ dawşy y pewne dziesięciny. Fundacya
 w Rzymie przy Kościele ś. Staniśława w Szpitalu zostawił /
 dwa tysiąca czerwonych złotych na te ordinowawşy. Do Semi=
 nariu in censum, aby Seminariştow wiecey bylo złotych 20000.
 Do Szpitala ś. Ursule in censum złotych 10000. Do ś. Rocha
 Szpitala Studentkiego in censum złotych 5000. Do Burse
 Pauperum in censum złotych 5000. Do Szpitala ś. Sebstiana
 in censum 5000. Do ś. Duchá Szpitala in censu złotych 5000.
 Na Klastor ś. Jozephá/ gdzie Siostra Nieboşczyłowska Prze=
 łożona y tam máia być powinne Pánienki Zakonnícami z Domu
 Nieboşczyłá/ złotych 15000. Pro Monte pietatis & Conuersis
 in censum danyh rożnym osobom sto šestćdzieiat tysiecy. Bur=
 se Hierosolimorum, gdzie sam bedac niegdy Studentem funda=
 tione auxit, ná 30. Młodziencow de sanguine, á in defectu tych
 Szlacheckich Synow. Był ná Biskupstwie lát 7. umárt dnia 17.
 Márcá/ Roku 1642.

Piotr Gembicki / z káski Bożey Biskup Krakowski / teraz szczęśli= 1643
 wie Kościołom Krakowskim rzadzi / ktorego niech nam P. Bog
 długo przy dobrym zdrowiu chowa.

S T A C Y E

Siedmi Kościołow Krakowskich, y Oltarze w nich
 Tablicámi naznaczone, Odpustámi siedmi Kościołow
 Miásta Rzymskiego vprzywilciowane.

*Naprzod w Kościele Káthedrałnym ná
 Zamku te są:*

Pierwszy Oltarz Nás: Sakrámentu / 2. w Grobu ś. Staniśłá=
 wá y Słoyána / 3. Oltarz Krucyfiká przy Żakryştyey.

W Kościele S. Fránciřká.

1. Oltarz Wielki / 2. ś. Antoniego z Padwi / 3. Nášw : Pánný przy Chorze / 4. w Káplicy Bráctwa Compassionis, 5. Krucyfirá przy ścienie / y P. Máriey / 6. w kroczyganku Oltarz Miłosierdzia / 7. w Káplicy Náš. Pánný przed Smutkiem názwaney.

W Kościele S. Anny.

1. Oltarz Wielki / 2. Nášwietřego Sátrámentu / 3. Nášwieteřey Pánný przy Grobie B. Janá Kántego.

W Kościele S. Troyce.

1. Oltarz Wielki / 2. w Káplicy Rozáncá ś. Náš : P. Máriey / 3. v Grobu ś. Jácká / 4. Krucyfirá v wschodu ś. Jácká / 5. w Káplicy ś. Káthářzyny Senenřkoy / lecz to przeniesiono do Káplice ś. Wincentego / 6. w Káplicy PP. Lubomirřkich / 7. w Káplicy PP. Mysřkowskich.

W Kościele SS. Piotrá y Páwłá Apostołow.

1. Oltarz Wielki / 2. Chryřtusa Pána w Krzyżu Kościelnym / 3. ná przeciw temuż Náš : Pánný / 4. ś. Troyce y Nášwrocenia ś. Páwłá / 5. wřytkich śś. Anyołow y Archányołow / 6. ś. Zygmunta Krolá y Meczenniká / 7. ś. Kázimierřá Wyznawce / y inřyech Pátrołow Polřkich y Meczennikow wřytkich śś.

W Kościele w Rynku P. Máriey.

1. Oltarz Wielki / 2. Nášwietřego Sátrámentu / 3. Nášwieteřey Pánný Máriey Loreť názwaney.

W Kościele Oycow Bernárdynow ná Stradomiu.

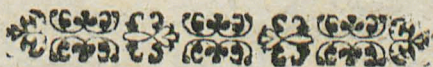
1. Oltarz Pánný Máriey cudámi znáczny / 2. Wleczery Páňřkoy / 3. przy Grobie ś. Fránciřká / B. Szymoná z Lipnice / 4. ś. Bernárdyná / 5. ś. Anny řámotřeciej.

Nápomnic,

Nápomnienie.

WTych Kościołach / Stácye przy Oltarzách náznáczone obchodzac/ to trzeba zachowác: naprzod wysspowiádać sie y kómmunikowác / lubo przed tym/ lubo potym / w ktorzymkolwiek Kościele: Kościoły y Oltarze wzywz miánowane obchodzić/ á to w ieden dzień ma być czyniono/ lubo to poránu/ lubo też po obie dzie/ może też rozdzielić ná poránek y ná odwieczeryz/ dla słabszych y strudzonych. Wolno też ná wozie/ ábo ná koniu: wolno też y Pácierze mówić ktore kto chce/ lub to Rozániec/ ábo też Koronke Officium ktorekolwiek/ siedm Psalmow pokutnych: ábo y stopniow/ wolno y wiele chce/ od ktorego zechce Kościoła poczác wolno/ y od ktorego chce Oltarzá. Wchodzac do Kościoła/ ábo y Kościoły obchodzac/ rozmyślác sobie meke Pánstka/ nád ktora nie máś nic milszego y pożyteczniejszego duszy. Powinność w tych Kościołach tá jest: prosić Páná Bogá ozdode Chrześciánstka/ o wytorzenie Heretykow/ y o wywyższenie Kościoła Chrześciánstkiego: może też to lubo słowem/ ábo pomysleniem dobrá intencya swa dyyrgowác/ o co chcesz stworce swego prosić/ wchodzac do Kościoła/ by tylko to było nie że škoda blizniego y sumnienia swego. Jesliby sie też blisko nie mogło do Oltarzá przystąpić/ w tym strupulu nie trzeba mieć zadnego (co y w inszych sprawách być sie rozumie) ábowiem może sie modlić ták z dáleká iáko y z bliská głowiek Pánu Bogu; Jáś muźne też iesli może dáć/ niech da według przepomożenia: ktorzykolwiek tedy obchodza te Kościoły/ y w nich Oltarze/ otrzymywáią zupełny Odpust/ nádány od Stolicy Apostolskiej/ y zá wprośeniem Biskupow Krakowskich.

K O N I E C.

Wolfgang Rindler-Schjerve

Topologie

Die Topologie eines Raumes ist die Lehre von den Eigenschaften, die unter stetigen Umformungen unverändert bleiben. Man unterscheidet zwischen der allgemeinen Topologie und der metrischen Topologie. In der metrischen Topologie wird die Nähe von Punkten durch eine Metrik (Abstandsfunktion) beschrieben. Die allgemeine Topologie ist abstrakter und beruht auf der Definition von offenen und abgeschlossenen Mengen. Ein zentraler Begriff ist die Stetigkeit einer Abbildung, die als Umformung interpretiert werden kann. Die Topologie eines Raumes bestimmt, welche Umformungen zulässig sind. Ein Beispiel für einen topologischen Raum ist die reelle Zahlengerade mit der üblichen Topologie. Die Topologie eines Raumes ist ein fundamentales Werkzeug in der Mathematik, das in vielen Bereichen wie der Geometrie, der Analysis und der Physik Anwendung findet.

KOMPLET

Ein metrischer Raum heißt vollständig, wenn jede Cauchy-Folge konvergiert. Dies ist eine wichtige Eigenschaft, die in der Analysis eine zentrale Rolle spielt.